

philatelica.ro

Anul III. nr. 6 (17) - noiembrie-decembrie 2011

editor-fondator: DAN N. DOBRESU

redactor-șef: LÁSZLÓ KÁLLAI

O descoperire importantă:
Emisiunea BUCUREȘTI 1 și Maison V. MICHEL

pagina 16 ✓

La Mulți Ani
dna. av. Antoaneta Scărlătescu!

pagina 1 ✓

ISTORIE, INEDIT, FRUMUSEȚE

... strănepoată, nepoată, fiică, soră,
 mamă, soacră, bunică...

... elevă, studentă, judecător,
 consilier juridic, avocată,
 maximafilist...

*"Am vrut să fiu mereu un om demn,
 cu conștiința învățaturii primite..."*

VALAHICUM sau perenitatea românească în filatelie (I)

pagina 8 ✓

Valahicum înseamnă colecționarea și studierea efectelor poștale străine, care se referă la tot ce este românesc • Cel mai des întâlnit **Valahicum** filatelic are ca personaj pe Dracula • Personajul inventat de Bram Stoker este urmat de sportivi renumiți precum Nadia Comăneci sau Gheorghe Hagi • Un **Valahicum** autentic sunt și mărcile poștale emise cu chipul lui Nicolae Ceaușescu • Din galeria **Valahicum** nu lipsesc Mihai Eminescu, George Enescu sau Constantin Brâncuși

De la ilustrata maximă
 la exponatul de maximafilie

pagina 28-31 ✓

Martirii:

Două vieți și o dragoste

pagina 32-33 ✓

România clasică:

Mărci rupte

pagina 36 ✓

Taifasuri filatelice la...

masa umbrelor!

pagina 40-41 ✓

Galeria celebrităților
 botoșănene (VIII)

pagina 42-45 ✓

De la teoria chibritului
 la relansarea filateliei

coperta 3 ✓

LA MULȚI ANI 2012!

HAPPY NEW YEAR!

Fig. 1

Fig. 2 - TCV care a circulat între Congo Belgian și România (sosire BUCUREȘTI 14 IUL 911 CURSA I). Pe verso sunt menționate inițialele J. P. L. W., numărul 507 al ilustratei în serie și interdicția de a o reproduce.

Fig. 3 - Cartea poștală - TCV - ilustrând observatorul din Perth. Este colorată manual, fiind printre primele de acest fel. Pe verso are mențiunea „proiectat în Australia și tipărit în Germania pentru H.R. James, Adelaide”. Circulă la început de secol XX din Fremantle (Australia) la București (România).

Revista presei

OPUS XI, publicație editată de Academia Europeană de Filatelie, 2011, 260 pagini este dedicată istoriei poștale și filateliei din Spania. Lucrarea este rezultat al colaborării dintre Guy Coutant - editorul lucrării și José Ramon Moreno, care a stimulat pe membrii lui Real Academia His-

panica de Filatelia și alții filатели spanioli eminenți de a furniza un număr impresionat de texte inedite. În 2012 tema centrală va fi istoria poștală și filatelia din Rusia. Cei interesați în procurarea lucrării se pot adresa d-lui Guy Coutant guy.coutant@skynet.be. (dnd)

Istorie, inedit, frumusețe

Av. Antoaneta SCĂRLĂTESCU

Georgeta Alexandra STĂNCESCU, licențiat în litere

Al treilea hobby ca răspândire în lume, după colecționarea de mărci poștale și monede, poate fi considerat colecționarea de cărți poștale ilustrate. Acest hobby, reglementat de reguli și proceduri specifice, devine *cartofilia*.

De ce titlul ales? Pentru că articolul și-a propus să prezinte *istorie, inedit și frumusețe* cu ajutorul cărților poștale ilustrate din colecția Grigore Scărlătescu, care anul acesta împlinește 100 de ani.

Pe la jumătatea secolului al XIX-lea, în Europa, mai precis în Germania, se propune introducerea unui nou tip de corespondență - *Postblate*, destinată corespondenței în formă deschisă. În scurt timp Emmanuel Herman, profesor de economie la Academia militară din Viena, a propus administrației poștale naționale același proiect, dar mai explicit prezentat. Serviciul poștal austriac și l-a însușit în totalitate, astfel că la 1 octombrie 1869 este emisă prima carte poștală din lume. Era din hârtie de culoare gălbuie, cu mărimea de 123x83 mm, cu inscripția *Korrespondenz-Karte*, la prețul de 2 creițari (jumătate din costul de expediere al unei scrisori). Succesul a fost imediat (peste nouă milioane de exemplare vândute în primul an), cartea poștală fiind acceptată de tot mai multe țări.

Istoria cărții poștale în România începe la 1/13 iunie 1873, când se pune în aplicare *Regulamentul la legea cărților de poștă* adoptat prin Decretul nr. 945 din 27 aprilie/9 mai 1873, introducerea cărților poștale în România devenind astfel un fapt împlinit. Începând cu data de 3/15 martie 1874, cărțile poștale curente se puteau trimite și în străinătate (cu suprataxele respective), iar în 1880 se emit primele cărți poștale UPU cu circuit internațional. Prima carte poștală ilustrată a circulat în România începând cu 20 septembrie/2 octombrie 1894.

Cărțile poștale comemorative cu imaginea Turnului Eiffel, reali-

zate în Franța cu ocazia Expoziției Universale de la Paris din 1889, au dat startul realizării, comercializării și colecționării unor adevărați „martori oculari” ai evenimentelor, locurilor, personalităților.

În Statele Unite s-a făcut distincția între cărțile poștale tipărite de stat (US Postal Service), care aveau denumirea de „Postcard” pe verso, și cele tipărite de particulari, care însciau sintagma „Private Post Card”, ori „Souvenir Card”, „Correspondence Card” sau „Mail Card”. Pe verso, în colțul din dreapta-sus, cartea poștală ilustrată a avut și are locul predestinat aplicării mărcii poștale, „Place the stamp here”, cu excepția situațiilor în care corespondenții - cei mai mulți filатели - solicitau în mod expres aplicarea acesteia pe partea ilustrată, după ștampilare luând astfel naștere un TCV (Timbre côté vue).

Exemplarul din Fig. 1, TCV circular între Canada și România (sire BUCUREȘTI 29 OCT 912 CURSA 1), este realizat în Germania și tipărit de Stedman Bros. Ltd, în serie având numărul 646.

În jurul anului 1900 apar primele cărți poștale ilustrate de serie, având la bază fotografia.

Cărțile poștale emise înainte de această dată și chiar după, aveau verso-ul nedelimitat de linia verticală din centru, fiind în întregime rezervat adresei destinatarului. Mesajele erau scrise pe lângă sau chiar peste imaginea imprimată sau desenată. În Anglia, în 1902, verso-ul cărții poștale a fost delimitat pentru prima dată, o parte pentru corespondență (stânga) și o parte pentru adresa destinatarului (dreapta), cealaltă față rămânând în exclusivitate pentru ilustrație (desen, pictură).

Înainte de Primul Război Mondial Germania deținea primul loc în realizarea cărților poștale ilustrate în ceea ce privește calitatea imaginii, afirmație susținută de mențiunile de pe verso-ul cărților poștale.

În perioada 1915-1930 a fost larg răspândită „bordura albă” (Fig. 2) care încadrează imaginea, deși aceasta se regăsește și pe cărți poștale ilustrate emise anterior. Apar primele cărți poștale ilustrate colorate manual (Fig. 3).

Evoluția tehnologiei a permis și realizarea de cărți poștale ilustrate pe suport de carton cu aspect de pânză, deosebit de elegant lucrate.

Evident că interesul stărnit și întreținut de cartea poștală ilustrată rezidă mai ales în ►►►

Fig. 4 - Strada animată din Paramaribo.

Pe verso conține indicații facultative privind expeditorul. Realizator este Vitgevors C. Kersten & Co, Paramaribo și are nr. 25 din serie.

Fig. 5 - Bulevard din Dakar,
la început de secol, cu aspect
patriarhal.

Are mențiunea că face parte
din colecția Fortier cu nr. 2067.

Fig. 6 - Ilustrată TCV din
Montevideo cu parcul orașului.
De remarcat aranjamentul floral
cu stema orașului și doamnele
distinge cu copii la plimbare.
Moda anilor 1910 este prezentă
atât în ceea ce privește
arhitectura peisagistică
cât și în ceea ce privește
moda vestimentară.
TCV-ul din 1910 are menționat
editorul, localitatea și un număr
(Enrique Moneda, Montevideo,
52) chiar pe fața acestuia;
pe verso are, încă, atenționarea
că acea parte este destinată
doar adresei destinatarului.

Fig. 7 - TCV din 1911. Grădina
din Valparaíso de pe cartea
poștală ilustrată este mai
aglomerată, probabil
că a fost surprins un moment
de după-amiază când răcoarea
și frumusețea ei o făceau
mai căutată.

Pe verso, are mențiunea
„C. Kirsinger & Cia” și linia
verticală care separă partea
pentru corespondență de cea
pentru adresă.

temele pe care și le-a propus să le prezinte spre încântarea și satisfacerea curiozității contemporanilor, interes prezent și astăzi (Fig. 4 - Fig. 7).

Interesul pentru social era viu atât pentru fotograf cât și pentru cei care utilizau cartea poștală, o studiau, o colecționau (Fig. 8 - Fig. 13).

Dansul a fost observat și fixat în imagini care au străbătut și ele secolul XX (Fig. 14).

Exemple de cărți poștale TCV care redau evenimente la care au participat personalități ale momentului sunt cele prezentate în: Fig. 16 - vizita împărătesei Austriei în Extremul Orient, Fig. 17, Fig. 18.

Seriile sau colecțiile, cum au fost denumite de unii sau de alții, au titluri proprii - „Vista e costume”, „Régence”, Costumbres de Sevilla”, „Types and scenes” - sau împrumută numele realizatorului - „Coleccion Tomas Sanz” ori „Collect. Fortier”.

În colecția Grigore Scărlătescu, femeia ca frumusețe, mamă, martor ocular sau personaj social activ este puternic reprezentată în cărți poștale ilustrate, arătând preocuparea societății de acum 100 de ani pentru acest subiect.

Interesul pentru prezentarea femeii ca subiect al TCV rezidă nu numai în expresivitatea acesteia, ci și în calitatea ilustratelor realizate de artiștii fotografi de acum 100 de ani, piese a căror frumusețe vorbește, cu evidență, de la sine. Dintre ipostazele în care este prezentată femeia în colecția noastră am ales-o pe cea din Fig. 15 - adolescență elvețiană (TCV din 1911).

Fig. 8 - Ilustrată TCV din 1911 reprezentând o familie de indieni araucani. Pe marginea imaginii, în porțiunea albă, se menționează că este „Propriedad de C. Kirsinger & Cia”. Verso-ul este nedelimitat, ilustrata fiind mai veche cu câțiva ani față de momentul circulației.

Fig. 9 - Noua Guinee - carte poștală TCV cu semnătura autorului fotografiei și anul realizării ei - E.d.Helle, 1904 - în dreapta-jos. Casa, ocupanții ei și vizitatorii se constituie într-un document aparte.

Revista presei

THE PHILATELIC JOURNALIST, nr. 136/octombrie 2011, publicație bilingvă (germană-engleză) a AIJP. Din sumar: Editorial - Hans Schwarz; The Blue Mauritius: How Queens met each other in Berlin - Wolfgang Maassen; The Mauritius myth: The life story of all the Mauritius „Post Office” stamps - Jan Billion, David Feldman; IPHLA 2012 Mainz: Closing date for applications February 1, 2011 - Wolfgang Maassen; 150

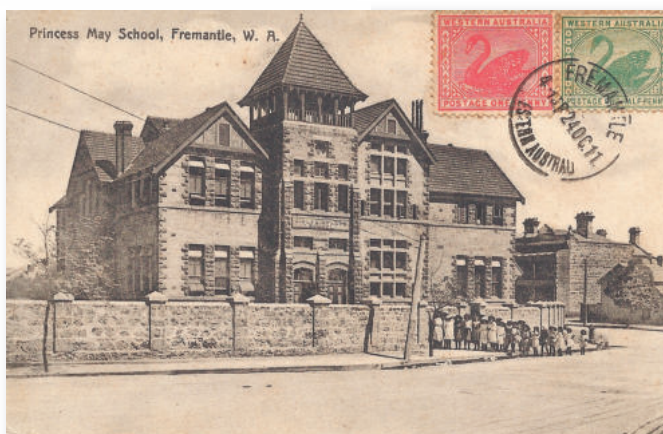
years ago the first philatelic literature went to press - Wolfgang Maassen; Digitalising archives, books and journals - possible ways by Wolfgang Maassen; From the executive board: new membership cards, new website and more - Wolfgang Maassen; We read about new books of our members. (dnd)

Fig. 10 - TCV din 1910.
În pragul locuinței,
o mamă zulu cu copilul legat
la spate mărunțește porumbul.
Este menționat cel care
a introdus c.p.i. în circuitul
comercial: „Hallis & Cie”
din Port-Elizabeth.

Fig. 11 - TCV din 1911.
Școala din primul
deceniu al secolului XX este
adusă sub ochii noștri,
în mileniul al treilea,
cu aspect dickensian.

**Fig. 12 - TCV care ilustrează un
aspect al activității unui atelier
manufacturier din industria
malaeziană.**
Este realizată în Germania,
conform indicației de pe verso.

Fig. 13 - O bătrână torcătoare portugheză își găsește locul într-o ilustrată cu suflu romantic.

Fig. 14 - Două tinere sunt gata să înceapă „dansul pântecului” cu acompaniatorii lor. Interesante sunt costumele. Cartea poștală este un TCV din anul 1911 circulat de la Cairo la București.

Fig. 15

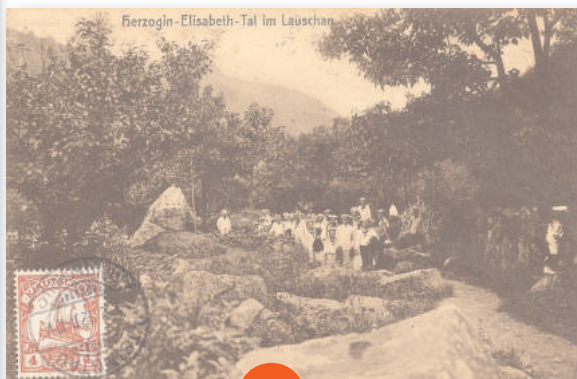
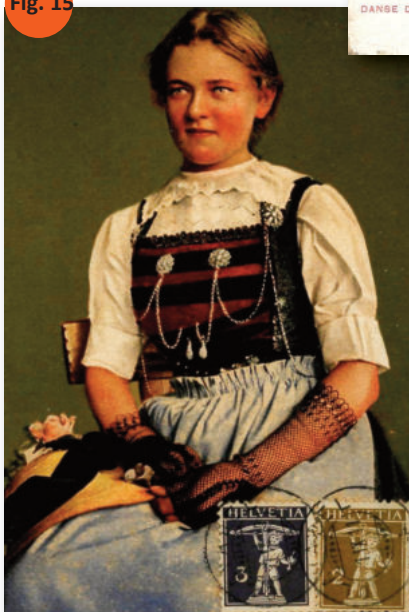

Fig. 16

Fig. 17 - O plimbare protocolară a două soții de ministru, în vizită în Argentina.

Fig. 18 - Șeful din Benin este imortalizat cu toată suita într-o fotografie devenită carte poștală, apoi TCV, circulantă în 1911.

Calitatea imaginii este impecabilă, ca de altfel ștampila și marca poștală.

Modest omagiu la aniversare

SCĂRLĂTESCU este un brand. Scărlătescu este denumirea unei glorioase dinastii - care se întinde de-a lungul a trei secole (XIX - XXI), la confluența mileniului al II-lea cu cel de-al III-lea - în practica, arta și știința colecționisticii de ilustrate. Întâi a fost GRIGORE (Gregoriu), românul care, astfel cum documentele vremii o atestă, s-a aflat pe primul rând al înțăistătorilor zămisliitori de TCV-uri de pe mapamond. Prin bunăvoința urmașei sale, am avut șansa de a frunzări ceea ce familia a mai putut salva de pe urma unui destin nedrept și distructiv: câteva sute (poate) de cărți poștale și TCV-uri, expediate din întreaga lume (dacă e să te ghidezi după emitentul francaturii poștale, este vorba despre o lume căreia, în mare parte, i-a dispărut până și numele din hărți și din atlasele de geografie; mă refer, firește, la metricele colonii), toate ținând același destinatar: SCARLATESCO, Romania. Am avut privilegiul să frunzăresc un „Caiet de Geografie”, alcătuit din cărți poștale ilustrate și TCV-uri, migălos îngjhebat de colecționar pentru a fi redat uzului școlar al fiicei sale. Am avut șansa de a ține în brațe una dintre cutiile de carton confecționate personal de Scărlătescu la 1900 în care își sorta ilustratele.

Regretul meu, enormul meu regret constă din faptul că, pe de o parte, niciodată nu am

văzut o realizare colecționistică marca Grigore Scărlătescu, cu toate că - numărul mare de corespondenți stă drept mărturie - românul era nu numai colecționar, ci și realizator.

Pe de altă parte, regretul meu enorm are în vedere împrejurarea că nu am vizionat niciodată exponatul de TCV/Maximafilie al dinastiei Scărlătescu, preluat, aranjat și expus în secolul XX de **ANTOANETA SCĂRLĂTESCU, doamna avocaturii și maximafiliei**, astfel cum am avut inspirația să o apelez în chiar primul număr, din 2009, al revistei **philatelica.ro**. Rețin, din destăinuirile d-sale, impresia păstrată de la o expoziție organizată în fosta Uniune Sovietică: la vederea pieselor expuse de colecția Scărlătescu, sovieticii au căzut în genunchi și care mai de care se închinau. Nimeni nu crezuse până atunci în existența unor asemenea dovezi...

Zilele astea, la împlinirea unei vârste venerabile care trădează tinerețea perpetuă a doamnei Antoaneta Scărlătescu, se cuvine ca Maximafilia - românească și de pretutindeni - să se așeze din nou în genunchi și să închine urarea de „La mulți ani!”, atotcuprinzătoare în simplitatea sa, actualului patriarh al mișcării noastre maximafilie, câți mai suntem din mulți câți am fost...

av. Leon IANCOVICI, AIJP

Două generații, o singură pasiune - maximafilia

*Interviu cu doamna
av. Antoaneta SCĂRLĂTESCU*

Stimată d-nă Scărlătescu, după părerea mea sunteți persoana cu cea mai „longevivă” activitate în maximafilie. Ați preluat pasiunea tatălui dvs., mare colecționar și realizator de TCV-uri de la sfârșitul sec. XIX și început de sec. XX și ați dus-o, cu evlavie aș putea spune, până în prezent. Ați trecut de la perioada colecționării de ilustrate TCV, considerată pe bună dreptate precursore a maximafiliei, prin toate etapele evoluției acestei pasiuni spre maximafilia actuală. Ați asistat în această perioadă la toate transformările survenite în fundamentarea principiilor care reglementează activitatea colecționistică, expozițională și mai recent publicistică de gen. Ați fost martor activ la crearea și evoluția structurilor organizatorice ale acestui domeniu de colecționare. Impresionantă această activitate, impresionantă pasiune, de aceea mi-aș permite să vă pun întrebarea:

Ce semnificație a avut și are maximafilia pentru dvs.?

Pentru mine maximafilia este o punte între trecut și viitor. În ceea ce mă privește am considerat-o o disciplină colorată în realizarea dorinței de cunoaștere, de comunicare, de continuare a unor relații câștigate prin corespondență și schimburi de TCV-uri, în dorința realizării ilustratei maxime al cărei farmec constă în includerea unitară a interesului cartofil cu cel filatelic, marcofil și evident, postal.

Mai concret, cum apreciați această „punte”?

Cărțile postale, simplele TCV-uri sau cu întreita concordanță ce conferă caracterul de ilustrată maximă, circulate către sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX, referindu-mă la cele colecționate de tatăl meu, Grigore Scărlătescu, puse în valoare - nădăduesc - de mine, aduc generațiilor mai tinere imagini ale unor realități sociale, economice, etnice, politice chiar, reflec-

tând tehnica și autenticitatea perioadei de referință, existența unor relații ce aveau ca temei pasiunea comună de a continua corespondența „outre mer”, în condițiile prezentate, schimbul fiind rațiunea colecționarilor.

Amintind de contacte de schimb prin corespondență, păstrați în colecția dvs. piese ale unor persoane mai deosebite?

Bineînțeles, sunt destul de numeroase, m-aș rezuma să amintesc de Mohamed Rashed din Egipt, persoană de o consecvență rar întâlnită față de care tatăl meu avea o considerație deosebită remarcând că pe lângă faptul că posedea deosebite posibilități financiare, era o persoană cu o vastă cultură, urmărind ca prin alegerea pieselor ce le expedia să evidențieze specificitatea, unicitatea, pitorescul țării sale. Aș mai menționa numele lui G. Kurokava din Japonia și S. Awaia din China care trimiteau stampe reproduse pe cărți postale cu marca aplicată pe partea pictată. De asemenea, E.N. Kallmann, fervent corespondent din Australia sau C. Bouvier din Belgia care trimitea numeroase piese din multe sale călătorii în afara țării. Aș putea înșira încă numele a multor personalități ale vremii.

Din respect pentru o parte din conaționalii mei corespondenți de TCV-uri de la începutul sec. XX aș dori să menționez doar câteva nume: d-na Arion din București, Mihai Holban din Mogoșești și al studentului (de atunci) Emil Alexandrescu din Turnu Severin, persoane despre care mai am unele informații.

Cum ați preluat maximafilia - ca pasiune, ca hobby sau ca o datorie morală și o cinstire a memoriei tatălui dvs.?

Consider că toate la un loc în egală măsură.

În primul rând pentru mine este o pasiune generatoare de aleasă satisfacție estetică, de întoarcere la momentele în care

tatăl meu îmi explica detaliile care dădeau valoare unei piese, de bucurie că prin alcătuirea exponatelor prezentate la diverse expoziții de profil și stând alături de personalități de renume în domeniu am adus un argument (colecția Grigore Scărlătescu) pentru a susține că noi, românii, am fost în avangarda acestei preocupări. Am cunoscut în aceste împrejurări corifeii ai filateliei și implicit ai maximafiliei pe care i-am amintit cu o considerație deosebită în cartea mea, *PRECURSORI AI MAXIMAFILIEI* - modest omagiu adus memoriei tatălui meu. Participând cu această carte în clasa de „Literatură” a *World Stamp Exhibition - CHINA 2009*, mi-am amintit de partenerii de schimb din această țară și am rememorat timpurile în care purtam cu ei o corespondență susținută.

Ce ne puteți spune despre activitatea maximafilă din prezent?

Am pomenit inițial de o „punte” care leagă trecutul de viitor, în ideea majoră că maximafilia are o frumoasă istorie și nu este un deziderat fără conținut. Am deplină considerație pentru cei care se străduiesc astăzi să întrețină această preocupare și nu voi da nume, dar toți sunt vii în memoria mea prin tot ceea ce întreprind și organizează: expoziție sau exponat deopotrivă. Am participat la multe expoziții, certificatele mele confirmă această activitate și nu știu dacă aș aminti ultima participare de la Bacău în 2009 sau prima de la Tg. Mureș în 1974.

D-nă Scărlătescu, țin să vă mulțumesc mult pentru timpul acordat și fiindcă ne aflăm în preajma unei frumoase aniversări a zilei dvs. de naștere, vă rog să-mi permiteți să vă urez din partea mea, cât și din partea editorilor și a cititorilor revistei philatelica.ro, multă sănătate, fericire, zile senine și multe succese în toată activitatea dvs. La mulți ani stimată doamnă!

*A consemnat
Dr. Ioan DANILIUC*

VALAHICUM sau perenitatea românească în filatelie (I)

László KÁLLAI

Valahicum este un cuvânt artificial prin care autorul a încercat definirea pasiunii pentru colecționarea pieselor filatelice puse în circulație în afara teritoriului României având un conținut expres despre români și/sau România. *Valahicum* este compus din *valah* (nume dat în evul mediu românilor din stânga și din dreapta Dunării de către alte popoare) și sufixul *cum* necesar pentru formarea unui derivat cu sens nou, care să definească caracterul românesc.

Sper ca pe viitor *valahicum* să devină o expresie meliorativă ce va prezenta colecționarea și prezentarea mărcilor poștale, a ștampilelor ocazionale și speciale, a întregurilor poștale sau oricărui alt tip de produs filatelic care se referă la tot ce este românesc cu condiția ca aceste repere să fi fost emise de o autoritate oficială sau privată străină, acceptată de regulile Federației Internaționale de Filatelie (FIP).

Fenomenul filatelic unde *Valahicum* se încadrează are tradiții vechi în alte țări. În Lituania și Ungaria, în cadrul federațiilor naționale există secții specializate unde colecționarii interesați de *Lithuanica*^[1] respectiv *Hungarika*^[2] au posibilitatea de a interacționa.

Una dintre cele mai importante entități în domeniu este fără îndoială *Secția Americana*^[3] din cadrul *American Topical Association*. Colecționarii *Americana* au format oficial grupul lor încă din 1951, iar membrii secției sunt preocupați de colecționarea și studierea mărcilor din întreaga lume care au ca subiect președinții SUA, steagul american, Clopotul Libertății, Statuia Libertății, sau orice element grafic care se referă la istoria, cultura ori idealurile din Statele Unite ale Americii.

Valahicum - în speranța ca într-un viitor va fi înțeles ca o entitate organizată - se înscrie în categoria filateliei tematice și se axează pe colecționarea și studierea emisiunilor poștale care prin prezentarea grafică (imagine și/sau text) sunt legate de români și România. În tematica *Valahicum* pot intra mărci poștale, ștampile ocazionale și speciale, întreguri poștale etc. pe care se regăsește denumirea țării, simbolul național (steagul, stema etc.), delimitarea teritoriului național pe o hartă, menționarea unor cuvinte românești, toponime, hidronime etc., se referă la comemorarea unor evenimente istorice ori politice românești, precum piesele care au ca subiect evenimente sportive ori comemorarea participării sau a unor rezultate obținute de sportivii care au concurat sub steagul românesc. Veritabile *Valahicum* sunt și emisiunile care reprezintă oameni celebri legați de România prin originea, activitatea sau creația lor. De asemenea, adevărate *Valahicum* pot fi mărcile poștale care se referă la evenimente naționale (Independența, Unirea, Comunismul, Revoluția din 1989 etc.).

Istoria tumultuoasă a spațiului carpato-danubian face ca de multe ori ideea de *Valahicum* să fie obiectul unei controverse. Aici mă refer printre altele la emisiunile din Republica Moldova, dar și la un șir întreg de produse poștale și filatelice emise de administrațiile poștale din Bulgaria sau Ungaria. Un exemplu din această categorie ar fi seria de mărci poștale (Scott #360-63) emisă de administrația poștală de la Sofia la doar două zile^[4] după alipirea Cadrilaterului (Fig. 1).

În cazul emisiunilor Republicii Moldova se pune problema dacă trebuie să tratăm cu adevărat ca piese care se încadrează la tema-

Fig. 1

tica *Valahicum*. Rămâne un subiect deschis dacă mărcile poștale cu tricolorul românesc având în mijloc stema Republicii Moldova (Scott #3, 61-62, 63, 66-67 etc.) sunt sau nu *Valahicum*. La fel, marca cu figura primului președinte al Republicii Moldova, Mircea Snegur alături de secretarul general al NATO, Manfred Wörner (Scott #142), sau marca cu chipul ex-președintelui Vladimir Voronin (Scott #455) se pot include într-o colecție *Valahicum*. Fără îndoială cei doi președinți sunt legați de românii de pe malul stâng al Prutului, dar rămâne să decidă fiecare dacă cele două personaje se suprapun sau nu idealurilor românești^[5].

Trecând peste situații contradictorii voi încerca să fac un mic inventar a acelor fenomene care determină o administrație ►►►

Fig. 2

[1] Pagina oficială Lituanica - <http://www.lituanica-on-stamps.com>

[2] Pagina oficială MABEOSZ - http://www.mabeosz.hu/content.tisztelt_gyujtotarsak

[3] AtoZee Collectibles Web Directory - <http://www.atozee.com/web/stamps/topics/americana.html>

[4] Agrigoroaie, Ion, *România în fața pretențiilor Bulgariei asupra Dobrogei (1917-1918)*, în „Dobrogea. Repere istorice”, coordonator Mihai Lupu, Constanța, Editura Euro-polis, 2000

[5] Lilia Cantea - *Președinții Republicii Moldova*, <http://www.placelook.com/article/presedintii-republicii-moldova>

philatelica.ro

poștală să emită mărci poștale sau alte efecte poștale cu elemente românești. În primul rând, fără prea multe șovăieli, *elementele* definatorii în acest tip de publicitate sunt realizările unor români pe plan artistic. Astfel, Constantin Brâncuși, ex. - Vincent & Grenadines: 1997 - Millennium (Scott #2742h) - Fig. 2; George Enescu, ex. - Ungaria: 2006 - Compozitori - emisiune comună Ungaria-România (Scott #3989); sportivi: Nadia Comăneci, ex. - Azerbaidjan: 1996 - Jocurile Olimpice - Atlanta - Medalii ai Jocurilor Olimpice de a lungul timpului (Scott #573); Gheorghe Hagi, ex. - Palau: 1994 - Campionatul Mondial de Fotbal USA - 1994 (Scott #348g). Alte momente care au determinat emite-

rea unor efecte poștale au fost o serie de evenimente internaționale organizate de România. De exemplu, evenimente sportive - ex. 1965 - Campionatele Europene de Tir - București (Albania: Scott #810-813), expoziții filatelice - EFIRO 2008^[6] (Polonia - Fig. 3). O altă categorie importantă care a determinat poștele naționale să emită efecte poștale este formată din oamenii de știință care au construit pe parcursul vremii o imagine indiscutabilă pentru România. Dintre cei mai importanți oameni de știință al căror chip a apărut pe mărci poștale se numără Emil Racoviță. În Fig. 4 un carton filatelic din Australia realizat în timpul expediției din 2006 în Antarctica, la stația de Cercetare românească Law-Racoviță sub conducerea ing.

Fig. 3

dr. Teodor Gheorghe Negoită, directorul Institutului de Cercetare Polară din România.

Un alt capitol dintr-o colecție *Valahicum* constituie emisiunile în spatele cărora stau decizii politice și diplomatice. Printre celelebre asemenea emisiuni reprezintă pe fostul lider comunist Nicolae

filatelie tematică

Ceaușescu alături de liderul nord-coreean Kim Il Sung în timpul unei vizite oficiale la nivel înalt al acestuia din urmă la București^[7] - Republica Populară Democrată Coreeană: 1984 - Vizita lui Kim Il Sung în țările din Europa de Est (Scott #2449) - Fig. 5. Un alt personaj politic controversat din istoria recentă a României Chivu Stoica este subiectul unei emisiuni din Iran^[8] (Scott #1441) - Fig. 6.

La acest capitol România a avut o prezență consistentă în filatelie țărilor comuniste. Nenumărate emisiuni înfățișează tricolorul românesc cu stema comunistă în centru, iar poșta de la Beijing a emis în 1977, cu ocazia Centenarului Independenței României, o serie de trei mărci având un tiraj uriaș^[9] (Scott #1340-42) - Fig. 10.

În zilele noastre cele mai importante apariții care se încadrează în categoria *Valahicum* reprezintă emisiunile comune. Astfel numai în ultimii ani au apărut mărci poștale cu referire directă la România în cel puțin o duzină de țări. Cele mai importante emisiuni - prin importanță înțeleg tirajul și ca atare numărul consumatorilor de servicii poștale sau filatelice care au intrat în contact cu un *petic* din România - de acest tip sunt cele realizate în colaborare cu administrația poștală de la Moscova respectiv Paris^[10].

Însă, Nadia Comăneci, Gheorghe Hagi, Brâncuși și Nicolae Ceaușescu nu au reușit să provoace atâtea emisiuni poștale precum *Dracula* și actorul celebru mai ales pentru rolul său în prima ecranizare a povestirii lui Bram Stoker, născut pe teritoriul actual al României, Béla Lugosi. ▶▶▶

Fig. 4

[6] László Kállai - *EFIRO 2008 în Polonia*, <http://razboifilatelica.blogspot.com/2008/07/efiro-2008-n-polonia.html>

[7] *Comunismul în România*, <http://www.comunismulinromania.ro>

[8] *idem*

[9] *Yang's Postage Stamp Catalogue of the People's Republic of China Part II 2009*

[10] Richard Zimmermann - *Joint Stamp Issues*, <http://www.jointstampissues.net>

Scriitorul irlandez Bram Stoker, cunoscut în primul rând prin romanul său *Dracula*, a provocat a o adevărată avalanșă de emisiuni postale fiind o tematică foarte îndrăgită în rândul filateliștilor tematici^[11], ^[12] (Fig. 8).

În continuare vă prezentăm o primă selecție de mărci postale *Valahicum* și totodată facem apel la cititorii noștri să ne semnaleze piese filatelice care pot fi încadrate la această tematică^[13].

Albania: 1965 - Campionatele Europene de Tir - București (Scott #810-813) Descriere: marca postală de 3 Leke reprezintă harta Europei unde Bucureștiul este reprezentat ca centrul unei ținte stilizată.

Antigua: 1996 - Jocurile Olimpice de Vară - Atlanta (Scott #1895), Nadia Comăneci pe marca postală de 1,20\$.

Armenia: 1999 - 1700 de ani de Creștinism în Armenia (Scott #601 - minicoală formată din cinci mărci postale și o vinieta), Biserica „Sfânta Cruce” din Suceava.

Azerbaidjan: 1996 - Campionatul European de Fotbal - Anglia (Scott #607). Descriere: marca postală cu valoare nominală 150 m are ca actori principali jucători de fotbal din România și Franța.

Azerbaidjan: 1996 - Jocurile Olimpice - Atlanta (Medaliați ai Jocurilor Olimpice de-a lungul timpului) (Scott #573). Descriere: marca postală cu valoare nominală 300 m reprezintă pe campioana olimpică la Montreal 1976, Nadia Comăneci.

Azerbaidjan: 1996 - Nave (Scott #616). Descriere: marca cu valoare nominală 250 m reprezintă Nava Școală „Mircea”.

Belgia: 2004 - Sculpturile lui Idel Ianchelevici - emisiune comună Belgia-România (Scott #2036-37).

Bhutan: 1986 - Statui și nave (Scott #574). Descriere: marca cu valoare nominală 50 ch reprezintă Nava Școală „Mircea”.

Bosnia-Hertegovina: 1998 - Campionatul Mondial de Fotbal - Franța (Scott #71). Descriere: mini-

coala este compusă din opt mărci postale și o vinieta așezată pe poziția nr. 5 din coală. Prima marcă înfățișează un jucător de fotbal în echipamentul tricolorilor, iar în partea superioară a mărcii apare tricolorul românesc.

Brazilia: 1980 - Artă (Scott #1692) Descriere: marca de 28 cr. este ilustrată cu lucrarea lui Constantin Brâncuși, „Domnișoara Pogány”.

Bulgaria: 1940 - Returnarea Dobrogei către Bulgaria (Scott #360-363). Descriere: pe mărcile postale de 4 respectiv 7 leva este ilustrat teritoriul returnat, iar în medalion efigia Țarului Boris.

Bulgaria: 1946 - Jocurile Balcanice (Scott #528) Descriere: marca postală cu valoare nominală de 100 leva reprezintă steagul României alături de steagurile țărilor participante la Jocurile Balcanice din 1946.

Bulgaria: 1948 - Prietenia Româno-Bulgară - Bătălia de la Grivița 1877 (Scott #626). Descriere: marca postală redă „Cucerirea reductei Grivița”, litografie de Carol Popp de Szathmáry.

Bulgaria: 1948 - Prietenia Româno-Bulgară (Scott #C56-57) Descriere: marca de 40 leva are ca ilustrație clădirile Parlamentelor celor două țări, iar pe marca de 100 leva apar steagurile celor două

țări și podul peste Dunăre.

Bulgaria: 1978 - Navigația Europeană pe Dunăre (Scott #C135) Descriere: marca de 35 stotinci reprezintă Podul Prieteniei ce leagă orașele Russe și Giurgiu (Fig. 9).

Burkina Faso: 1976 - Medaliații celei de a 21-a ediție a Jocurilor Olimpice (Scott #C246). Descriere: supratipar aurit al mărcilor Scott #C231-233 având ca text, frazat pe trei rânduri, VAINQUEUR 1976/NADIA ▶▶▶

^[11] Victor Manta - *Dracula on Postal Stamps*, <http://www.artonstamps.org/Countries/Romania/About/dracula.htm>

^[12] Dorin Cojocaru - *Personalized stamps with Vlad II Dracula*

cula - *Vlad the Impaler*, <http://dorincard.blogspot.com/2011/10/personalized-stamps-with-vlad-iii.html>

^[13] Scott - *Standard Postage Stamp Catalogue 2009 vol. 1-6*, Scott Publishing Co., Sidney, USA, 2008

COMANECI/ROUMANIE.

Canada: 1997 - Supranatural (Scott #1665). Descriere: emisiunea conține o marcă denumită „Vampir” care îl înfățișează pe Dracula.

Cehoslovacia: 1970 - Campionatul Mondial de Fotbal (Cupa Jules Rimet) - Mexic '70 (Scott #1707). Descriere: marca poștală de 1k este ilustrată cu o fază de joc între doi jucători, român respectiv cehoslovac, iar pe partea dreaptă a mărcii poștale apar emblemele celor două echipe naționale.

Cehoslovacia: 1980 - 35 de ani de la victoria Uniunii Sovietice în cel de al Doilea Război Mondial, 25 de ani de la semnarea Tratatului de la Varșovia (Scott #2314). Descriere: marca cu valoare nominală 1k are steagurile țărilor membre, inclusiv al României.

China (Republica Populară): 1980 - 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent sub conducerea lui Burebista (Scott #1628 - Fig. 7). Descriere: marca poștală cu valoare nominală de 8f are ca ilustrație tricolorul românesc cu stema României comuniste și imaginea unui luptător dac cu stindardul geto-dac, „dragonul dacic”, lancea ce poartă în vârf capul de lup cu coada de șarpe.

China (Republica Populară): 1977 - Centenarul Independenței României (Scott #1340-42). Descriere: marca poștală de 8f reprezintă tricolorul românesc pe care e scris „Centenarul Independenței României”, valoarea nominală 10f redă lucrarea lui Nicolae Grigorescu, „Bătălia de Smârdan”, iar marca poștală de 20f este ilustrată cu un fragment din Monumentul lui Mihai Viteazul de lângă Ciuta din județul Buzău. (Fig. 10)

China (Republica Populară): 2004 - Obiecte lăcuite și ceramică (emisiune comună România-China) (Scott #3390-91). Descriere: marca cu referire la „românesc” reprezintă un vas de ceramică aparținând culturii Cucuteni.

Ciad: 1998 - Béla Lugosi în rolul lui Dracula (Scott #773B și 773C). Descriere: minicoala formată din nouă mărci poștale cu valoare no-

Fig. 8

minală de 250 fr și colița cu valoare nominală de 1500fr reprezintă pe actorul Béla Lugosi în diferite ipostaze în rolul lui Dracula. (Fig. 11)

Ciad: 1999 - Milenium (Scott #808). Descriere: emisiunea conține cinci minicoli fiecare formată din nouă mărci poștale. Minicoala care conține mărcile cu valoare nominală 450fr pe unul dintre timbre apare o scenă din filmul Dracula.

Coasta de Fildeș: 2001 - Planificarea Congresului UPU la Abidjan (Scott #B24-B26). Descriere: mărcile nu au nici un element grafic legat de România sau români, dar este un *valahicum* prin faptul că din cauza instabilității politice în Coasta de Fildeș Congresul UPU din 2004 a fost organizat la București.

Congo (Republica Populară): 1977 - Istoria aviației - aviatori și aparate de zbor (Scott #421). Descriere: marca de 60f reprezintă într-o fereastră efigia aviatorului Traian Vuia, iar în dreapta avionul botezat „Vuia I”.

Cuba: 1978 - Al 11-lea Festival al Tineretului și Studenților - Havana (Scott #2204). România a fost gazda celui de al patrulea Festival al

Tineretului și Studenților în 1953. Descriere: una dintre mărcile poștale emise de administrația poștală de la Havana este ilustrată cu tricolorul românesc și clădirea Muzeului Țăranului Român aflat pe șoseaua Kiseleff.

Cuba: 1979 - SOCFILEX '79 - București (Scott #C322). Descriere: emisiune realizată cu ocazia organizării la București în 1979 al Expoziției Filatelice SOCFILEX '79. Marca este ilustrată cu steagurile Cubei și României, precum și cu marca poștală românească de 12 lei din emisiunea *Constituția RPR* din 1948 (Scott #683) - Fig. 12.

Ecuador: 1975 - Vizita președintelui Ecuadorului, generalul de brigadă Guillermo A. Rodriguez Lara, în Algeria, România și Venezuela (Scott #C546). Descriere: marca evocă turneul liderului ecuadorian în perioada 7-11 martie 1975 în România prilej cu care a fost semnat un acord de cooperare economică și tehnică între cele două state.

(continuare în numărul următor)

Nota editorului: Autorul, sub titlul - *Valahicum*, readeuce în actualitatea filatelică românească un subiect pe care regretatul Dan Anghelescu l-a dezvoltat, în mod sistematic, începând cu anii '80, sub logo-ul *Noi în lume*, atât în revista *Filatelia* cât și într-un exponat cu același nume.

László KÁLLAI, născut în anul 1967 la Oradea, licențiat al Facultății de Jurnalism Bálint György - Budapesta, Ungaria. Preocupări filatelice: Ungaria clasică și filatelia tematică. Co-fondatorul revistei philatelica.ro și administratorul paginii StampLand.net. Contact: office@stampland.net.

VALAHICUM or the Romanian perennality in philately (I)

László KÁLLAI

Valahicum is the collection and study of foreign postage items, of all that is Romanian. The most common philatelic *Valahicum* has Dracula as its main character. The character invented by Bram Stoker is followed by renown athletes such as Nadia Comăneci or Gheorghe Hagi. Authentic *Valahicum* are also postage stamps issued with Nicolae Ceausescu's figure. In the *Valahicum* gallery you'll find, of course, Mihai Eminescu, George Enescu and Constantin Brâncuși (text translation of cover 1).

Valahicum is an artificial word through which the author tried to define the passion for collecting philatelic pieces put into circulation outside of the Romanian territory, containing strict subjects about Romanians and/or Romania. *Valahicum* is composed of „*valah*” (name given by other nations in the Middle Ages to the Romanians from the left and right side of the Danube) and the suffix „*cum*” necessary to form a derived word with a new meaning, to define the Romanian character.

I hope that in the future *Valahicum* will become a complimentary expression that will introduce the collection and presentation of stamps, of occasional and special postmarks, of postal stationeries or any other kind of philatelic item that makes a reference to all that is Romanian, with the condition that these landmarks were issued by a foreign official or private authority, accepted by the International Philatelic Federation (FIP).

The philatelic phenomenon where *Valahicum* is situated is in old traditions from other countries. In Lithuania and Hungary, within the national federations, there are specialized sections where collectors interested in *Lituanica*^[1], or *Hungarika*^[2], have the possibility to interact. One of the most important entities in

Fig. 9

this domain is, without a doubt, the *Americana Section*^[3] from the American Topical Association. *Americana*^[3] collectors have formed their official group from 1951, and the section members are preoccupied with collecting and studying stamps from all over the world that's subject is the USA presidents, the USA flag, the Liberty Bell, the Statue of Freedom, or any graphic element that refers to the history, culture or ideals of the USA.

Valahicum - in the hope that in the future it will form an organized entity - is registered in the philatelic thematic category and is focused on the collection and study of postal issues that by their graphic representation (image and/or text) are connected with Romanians and Romania. In the *Valahicum* thematic all stamps are allowed, occasional or special pos-

marks, postal stationeries etc where you can find the name of the country, national symbols (flag, emblem, etc), national territory outlines on a map, mentioning of Romanian names, places, rivers, etc, concerning the commemoration of Romanian historical or political events, as well as pieces that are about sporting events, commemoration of participation or of results of athletes racing under the Romanian flag. Authentic *Valahicum* are also stamps that represent famous people that are connected with Romania by origin, activity or their creation. Also, true *Valahicum* can be stamps that represent national events (the Independence, the Union, the Communism, 1989 Revolution etc).

The troubled history of the Carpatho-Danubian territory is the reason for why ►►►

^[1] Lithuanica home page - <http://www.lituanica-on-stamps.com>

^[2] MABEOSZ home page - <http://www.mabeosz.hu/con->

tent.tisztelt_gyujtotarsak

^[3] AtoZee Collectibles Web Directory - <http://www.atozee.com/web/stamps/topics/americana.html>

the idea of *Valahicum* is sometimes the subject of controversy. Here I am talking, amongst others, about the issues from the Republic of Moldova, and also a long line of postal and philatelic items issued by the postal authorities of Bulgaria and Hungary. An example from this category could be the series of stamps (Scott #360-63) issued by the Sofia postal administration only two days^[4] after annexation of the Cadrilater (Fig. 1).

In the case of the issues from the Republic of Moldova, there is the problem of whether we consider it as authentic and part of *Valahicum*. It remains an open subject if the stamps with the Romanian flag with the Republic of Moldova's emblem in the middle (Scott #3, 61-62, 63, 66-67 etc.) are or aren't a *Valahicum*. The same case, the stamp with the figure of the first president of the Republic of Moldova, Mircea Snegur next to the general secretary of NATO, Manfred Wörner (Scott #142), or the stamp with the figure of ex-president Vladimir Voronin (Scott #455) can be included in a collection of *Valahicum*. No doubt, the two presidents are connected with the Romanians on the left shore of the river Prut, but it is up everybody to decide if these two people are or aren't connected with the Romanian ideals^[5].

Moving past the contradictory situations, I will try to make a small inventory of those phenomena that determine a postal administration to issue stamps or any other postage items with Romanian elements. First of all, without second doubts, defining elements in this type of advertise are works of Romanian artists. Thus, Constantin Brâncuși, ex. - Vincent & Grenadines: 1997 - Millennium

^[4] Agrigoroaie, Ion, *România în fața pretențiilor Bulgariei asupra Dobrogei (1917-1918)*, în „Dobrogea. Repere istorice”, coordonator Mihai Lupu, Constanța, Editura Europolis, 2000

^[5] Lilia Cantea - *Republic of Moldova presidents*, <http://www.placelook.com/article/presedintii-republicii-moldova>

^[6] László Kállai - *EFIRO 2008 in Poland*, <http://razboifilatelice.blogspot.com/2008/07/efiro-2008-n-polinia.html>

^[7] *The communism in Romania*, <http://www.comunismulinromania.ro>

^[8] idem

^[9] *Yang's Postage Stamp Catalogue of the People's Republic of China Part II 2009*

^[10] Richard Zimmermann - *Joint Stamp Issues*, <http://www.jointstampissues.net>

Fig. 10

(Scott #2742h) - Fig. 2; George Enescu, ex. - Hungary: 2006 - Composers - joint issue Hungary-Romania (Scott #3989); athletes: Nadia Comăneci, ex. Azerbaijan: 1996 - Olympic Games - Atlanta (Medal award winners of Olympic Games throughout time (Scott #573); Gheorghe Hagi, ex. - Palau: 1994 - USA Football Worldwide Championship - 1994 (Scott #348g). Other moments that have determined the issue of postage items were series of international events organized by Romania. For example, sportive events: ex. 1965 - Shooting European Championships - Bucharest (Albania: Scott #810-813), philatelic exhibits - EFIRO 2008^[6] (Poland - Fig. 3). Another important category that determined national posts to issue postage items is formed of science people that have built, over the ages, an unquestionable image for Romania. One of the most important people of science whose figure is shown on stamps is that of Emil Racoviță. In Fig. 4 - Australia philatelic folder realized during the expedition on Antarctic ship, in 2006, at the *Law-Racovița* Romanian Research Station, under the leadership of Ph.D. Teodor Negoita, the Manager of the Roma-

nian Polar Research Institute.

Another chapter from a collection of *Valahicum* is that of issues behind which lay political and diplomatic decisions. One of the most important issues of these is the one representing former communist leader Nicolae Ceausescu next to the North-Korean leader Kim Il Sung during a high level official meeting of the above mentioned in Bucharest^[7] - Democratic People's Republic of Korea: 1984 - The visit of Kim Il Sung in the countries of Eastern Europe (Scott #2449) - Fig. 5. Another person politically controversial in the recent history of Romania is Chivu Stoica, subject of an issue in Iran^[8] (Scott #1441) - Fig. 6.

In this chapter, Romania had a consistent presence in the communist countries philately. Uncounted issues represent the Romanian flag with the communist coat of arms in the middle, and the post in Beijing issued in 1977, with the Romanian Independence Centenary, a series of three stamps with a huge printing run^[9] (Scott #1340-42) - Fig. 10.

Nowadays, the most important entries that belong in the *Valahicum* category represent joint stamps issues. Thus, only in the last few years, stamps have appeared with a direct reference to Romania in at least a dozen countries. The most important issues - by importance I mean the printing run and thus the number of consumers of postal or philatelic services, that have encountered a small piece of Romania - of this kind are obtained in ▶▶▶

collaboration with the postal administration from Moscow and Paris^[10].

Although Nadia Comăneci, Gheorghe Hagi, Brâncuși and Ceaușescu didn't have the same printing numbers as Dracula and the famous actor, especially for his role in the first screening of Bram Stoker's story, born in the current Romanian territory, Béla Lugosi. Irish writer Bram Stoker, known firstly for his novel Dracula, caused a true avalanche of stamps issues, being a highly loved theme in the philatelic world^{[11], [12]} (Fig. 8).

Next, we will introduce a firsthand selection of *Valahicum* stamps and, altogether we would like our readers to point out other philatelic pieces that can be part of this theme^[13].

Albania: 1965 - European Shooting Championships - Bucharest (Scott #810-813). Description: the stamp of 3 Leke represents Europe map where Bucharest is represented as the centre of a stylized shooting target.

Antigua: 1996 - Summer Olympic Games - Atlanta (Scott #1895), Nadia Comăneci on the stamp of 1.20\$.

Armenia: 1999 - 1700 years of christianity in Armenia (Scott #601 - minisheet of five stamps and one vignette), "Holy Cross" Church from Suceava.

Azerbaijan: 1996 - European Football Championship - Great Britain (Scott #607). Description: the stamp of 150 manats face value has as main actors football players from Romania and France.

Azerbaijan: 1996 - Olympic Games - Atlanta (Medalists of the Olympic Games over time) (Scott #573). Description: the stamp of 300 manats face value represents Nadia Comăneci, the olympic champion at Montreal

Azerbaijan: 1996 - Ships (Scott #616). Description: the stamp of 250 manats face value represents the navy school ship „Mircea”.

Belgium: 2004 - Idel Ianchele-

Fig. 11

vici sculptures - Belgium-Romania joint stamp issue (Scott #2036-37).

Buthan: 1986 - Statues and ships (Scott #574). Description: the stamp of 50 ch face value represents the navy school ship „Mircea”.

Bosnia and Herzegovina: 1998 - World Football Championship - France (Scott #71). Description: the minisheet is of eight stamps and one vignette placed on the position no. 5 of the sheet. The first stamp represents a football player with the equipment in the colors of the Romanian tricolor flag, and in the upper part of the stamp is the Romanian flag.

Brazil: 1980 - Art (Scott #1692) Description: the stamp of 28 Cruzei-

ros represents Constantin Brâncuși's work „Mademoiselle Pogány”.

Bulgaria: 1940 - The return of Dobrodgea to Bulgaria (Scott #360-363). Description: on the stamps of 4, irrespective of 7 leva, is illustrated the returned territory and in the medallion is the effigy of the Tzar Boris.

Bulgaria: 1946 - Balkan Games (Scott #528) Description: the stamp of 100 leva face value represent the flag of Romania next to the flags of the participating countries to the Balkan Games from 1946.

Bulgaria: 1948 - Romanian-Bulgarian friendship - the Battle of 1877 from Grivitz (Scott #626). Description: the ▶▶▶

[11] Victor Manta - *Dracula on Postal Stamps*, <http://www.artonstamps.org/Countries/Romania/About/dracula.htm>

[12] Dorin Cococar - *Personalized stamps with Vlad II Dra-*

cula-Vlad the Impaler, <http://dorincard.blogspot.com/2011/10/personalized-stamps-with-vlad-iii.html>

[13] Scott - Standard Postage Stamp Catalogue 2009 vol. 1-6, Scott Publishing Co., Sidney, USA, 2008

philatelica.ro

stamp depicts „the conquest of Grivitza redoubt”, a lithography made by Carol Popp de Szathmáry.

Bulgaria: 1948 - Romanian-Bulgarian friendship (Scott #C56-57) Description: the stamp of 40 Leva illustrates the Parliament buildings of both countries and on the stamp of 100 Leva there are the flags of both countries and the bridge over the Danube.

Bulgaria: 1978 - European navigation on the Danube (Scott #C135) Description: the stamp of 35 stotinks illustrates the friendship bridge connecting the two towns, Russe and Giurgiu (Fig. 9).

Burkina Faso: 1976 - the medalists of the 21st edition of the Olympic Games (Scott #C246). Description: overprint in gold of the stamps Scott #C231-233 with the text in three rows: VAINQUEUR 1976/NADIA COMANECI/ROUMANIE.

Canada: 1997 - Supernatural (Scott #1665). Description: the issue has a stamp called „Vampire” depicting Dracula.

Czechoslovakia: 1970 - World Football Championship (Jules Rimet Trophy) - Mexico '70 (Scott #1707). Description: the stamp of 1 k illustrates a phase of the game between two players, a Romanian and a Czech, and on the right side there are the emblems of the two national teams.

Czechoslovakia: 1980 - 35 years since the victory of the Soviet Union in the World War II, 25 years since the Warsaw treaty (Scott #2314). Description: the stamp of 1 k face value shows the flags of the member - countries, including Romania.

China (People's Republic of): 1980 - 2050 years since the foundation of the first centralized and independent Dacia state under the leadership of Burebista (Scott #1628 - Fig. 7). Description: the stamp of 8 f face value has as illustration the Romanian tricolor flag with the communiste coat of arms and the image of a Dacia fighter with the Geto-Dacian flag, the „Dacian dragon”, the top of a lance bearing a wolf had with a serpent tail.

China (People's Republic of):

1977 - Romania's Independence Centennial (Scott #1340-42). Description: the stamp of 8 f face value represents the Romanian tricolor flag with the inscription „Romania's Independence Centennial”, the stamp of 20 f illustrates the painting „The Smardan Battle” by Nicolae Grigorescu, and the stamp of 20 f illustrates a fragment of the Monument to Michael the Brave from Ciuta, Buzau district (Fig. 10).

China (People's Republic of): 2004 - Lacquer ware and pottery (Joint Issue Romania - China) (Scott #3390-91). Description: the stamp related to Romania represents a ceramic pot belonging to Cucuteni culture.

Chad: 1998 - Béla Lugosi in the role of Dracula (Scott #773B and 773C). Description: the minisheet of nine stamps with face value of 250 fr and one souvenir sheet of 1500 fr illustrates the actor Béla Lugosi in different scenes of the role of Dracula (Fig. 11).

Chad: 1999 - Millennium (Scott #808). Description: the issue is made of five minisheets of nine stamps each. The minisheet of stamps with the face value of 450 fr has on one stamp a scene from Dracula film.

Ivory Coast: 2001 - The planning of UPU Congress in Abidjan (Scott #B24-B26). Description: the stamps design are not at all related to Romania or Romanians, but it is a *valachicum* because the political instability from the Ivory Coast determined the organisation of UPU Congress in 2004 at Bucharest.

Congo (People's Republic of): 1977 - The history of aviation - airmen and flying machines (Scott #421). Description: the stamp of 60 f represents into a frame the effigy of the airman Traian Vuia

The publisher's note: The author, under the headline *Valahicum* brings back in the Romanian philatelic actuality a subject systematically developed by the late Dan Anghelescu, beginning with the '80s, *We in the world*, in *Filatelia* magazine and also in an exhibit bearing the same name.

thematic philately

Fig. 12

and in the right side the aircraft named „Vuia I”.

Cuba: 1978 - The 11th World Festival of Youth and Students - Havana (Scott #2204). Description: one of the stamp issued by the postal administration from Havana illustrates the Romanian tricolor flag and the Romanian Peasant Museum's building from Kiseleff Avenue, Bucharest.

Cuba: 1979 - SOFILEX '79 - Bucharest (Scott #C322). Description: stamp issue made on the occasion of SOFILEX'79 Philatelic Exhibition held at Bucharest in 1979. The stamp is illustrated with the flags of Romania and Cuba and also with the Romanian stamp of 12 Lei of the issue *The Constitution of the PRR* from 1948 (Scott #683) - Fig. 12.

Ecuador: 1975 - The visit of the president of Ecuador, General Guillermo A. Rodríguez Lara, in Algeria, Romania and Venezuela (Scott #C546). Description: the stamp evokes the tour of the leader of Ecuador during the period 7-11 March 1975, on this occasion being signed the economic and technical cooperation agreement between the two countries.

(to be continued in the next issue)

László KÁLLAI, born in 1967, in Oradea, graduate of the „Bálint György” Journalism Faculty from Budapest, Hungary. Philatelic concerns: Classic Hungary and thematic philately. Co-founder of philatelica.ro magazine and the administrator of the page StampLand.net. Contact: office@stampland.net.

Realizarea clișeeleor pentru mărcile poștale de 30 Bani emisiunea **CAROL I BUCUREȘTI 1** **Maison V. MICHEL ELECTROTYPEUR - TYPOGRAPHE, Paris, 1878**

ing. Emanoil SĂVOIU

Studiul emisiunilor **CAROL I BUCUREȘTI** a fost făcut în principal în lucrările [9], [2], [3], dar acestea nu au elucidat unde au fost confecționate clișeele acestor emisiuni.

Documentele identificate după 133 de ani în Arhivele Ministerului de Externe al României (vol. 110-111, fond Franța) referitoare la o comandă de clișee din valorile de 1½ B, 5 B, 10 B, 15 B, 30 B (emisiunile **CAROL I BUCUREȘTI 1** și 2) - Fig. 1* constituie cea mai importantă descoperire în legătură cu emisiunile **BUCUREȘTI 1** și 2 din următoarele motive:

- Identifică atelierul - V. MICHEL *usine à vaporeur - 22, Rue Cassette, à Paris, Electrotypeur - Typographe* - și procedeele urmate pentru realizarea clișeeleor. Clișeele sunt realizate din cupru prin galvanoplastie, fiind acoperite ulterior prin electroplastie cu un strat de oțel, de nichel sau de argint pentru a împiedica o eventuală reacție chimică a cuprului cu cernelurile tipografice.

- Clarifică odată pentru totdeauna existența clișeeleor mobile, ceea ce explică și introducerea unui clișeu de 10 Bani albastru la **BUCUREȘTI 1** și implicit geneza erorii de culoare.

- Deoarece pentru valorile de 1½ B, 5 B și 10 B s-au comandat 150 buc. clișee mobile (Fig. 2), se poate concluziona că o coală pentru aceste valori nu putea fi decât mai mică de 150 bucăți, fiind nevoie de clișee de rezervă. Această informație legată de realizarea colii de 15 Bani - emisiunea *Perle* [7], din 130 clișee ca și existența la Muzeul Național Filatelic din București a unor coli de 130 bucăți din emisiunile **BUCUREȘTI** conduc la concluzia că aceste coli, cel puțin pentru valorile de mai sus, nu puteau fi decât de 130 bucăți.

- Expedierea la București a

* Scrisoarea s-a transcris folosind ortografia vremii.

pagina 16 ✓

MINISTERUL FINANTELOR
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A VĂMILOR ȘI
CONTRIBUȚIUNILOR INDIRECTE

No. 8738

București, în Martie 29, 1878

Domnule Agent,

La atelierul fabricii de timbre avem necesitate de următoarele obiecte:

- 1° 300 Clișeuri pentru mărci postale a 1 ½ bani galvanisate
- 300 Clișeuri pentru mărci postale a 5 bani galvanisate
- 300 Clișeuri pentru mărci postale a 10 bani galvanisate
- 300 Clișeuri pentru mărci postale a 15 bani galvanisate
- 300 Clișeuri pentru mărci postale a 30 bani galvanisate

Total 1500 bucăți

2° 40 forme turnate pentru Cărți postale

3° 16 forme turnate pentru polițe.

Pentru Clișeuri vi s'a trimis un model încă din anul trecut cu scrisoarea No. 11.310 din 5 Mai. Dorim înse ca cifra indicând valoarea mărcii să fie puțin mai mare de cum se arată pe cele două mărci aci alăturate, una de 30 bani, și alta de 1 ½ bani, fără ca mărimea totală să fie schimbată. ...

Pe lângă obiectele mai sus arătate mai sunt necesarii atelierului și următoarele materiale pentru confecționarea timbrelor:

1° 12 Kilogr. Cernelă albastră de tipar fină, frecată și cu totul gata pentru tipăritul mărcilor postale a 10 bani.

2° 12 Kilogr. Cernelă roșie (vermilion) de aceeași calitate pentru mărcile de 30 bani.

3° 12 Kilogr. Firnaes potrivit pentru cernela de tipar.

4° 300 Kilogr. Gomă fină în bucăți pentru gomatul mărcilor postale și timbrelor mobile.

5° 20 Kilogr. Clei pentru valuri, de două calități: ...

6° 10 Kilogr. Gliserină de care se pune în gomă.

Pentru toate aceste obiecte, vă rog Domnule Agent, să ne scriți cu prima expediție cu ce precu se pot procura Ministerului de Finance, pentru ca să dau ordin d'a vi se trimite suma necesarie.

Dacă ve pun în sarcina D. Voastră această comandă, Domnule Agent, o fac pentru că numai ast-fel cred că se va putea procura Ministerului obiectele de care are necesitate în calitatea și condițiunile cerute pentru confecționarea timbrelor.

Primiți vă rog, ...

p. Ministru

p. Director General

Domnului Agent diplomatic al României la Paris

Fig. 1

matrițelor pozitive și negative din valorile realizate ca cerere pentru „type des matrices, où l'effigie de notre Souverain peut se détacher” (Fig. 2) deschide noi probleme în separarea și indentificarea autorilor matrițelor pozitive - negative de la Muzeul Național Filatelic din București [4], în matrițe Anatol Hulot și matrițe Maison V. MICHEL.

Documentul din Fig. 1 mai precizează și faptul că noile clișee trebuie să fie de aceeași mărime cu cele realizate anterior de Hulot, în care sens comanda a fost însoțită

de o pereche 1½ verde olive dante-lat 13½ pe care s-a scris 1½ ... 1½ respectiv 30 ... 30.

Nu cred, la realizarea colii, în compatibilitatea clișeeleor A. Hulot cu cele V. Michel. Dacă acestea există am putea asista la coli cu clișee A. Hulot și V. Michel.

Faptul că s-au comandat matrițe cu efigia Suveranului mobilă sugerează faptul că în România se cunoștea posibilitatea realizării acestor matrițe de la Hulot, Stern sau din alte surse.

Marfa a fost facturată în ►►►

Ministerul Finanțelor
Cabinetul Ministerial
No. 12152

București, 9/21 mai 1878

Domnule Agent,

Prețul de zece mii de fr pentru o mie cinci sute de clișee fiind acceptat, am onoarea, referindu-mă la telegrama No. 208, de a vă trimite 7 bucăți reprezentând matricele tipurilor necesare confecționării clișeeleor pentru timbrele de 1½, 5 și 10 Bani. Referitor la tipurile pentru clișee de 15 și 30 Bani, primul se găsește la Agenție, al doilea nu există încă, timbrele de 30 Bani nefiind încă confecționate. Relativ la acest tip care lipsește, îmi rămâne să vă rog, Domnule Agent, să binevoiți a lua măsurile pentru ca cu ajutorul acestui tip de matrice efigia Suveranului să fie detașabilă, și apoi, la un preț rezonabil, de a confecționa clișeele pentru timbrele de 30 Bani. În orice caz, avem a grava conturul matricii, de vreme ce putem utiliza efigia, detașând-o de la un tip la altul.

Clișeele comandate sunt deci:

O planșă pentru timbre de 1½ Bani	clișee 150
O planșă pentru timbre de 5 Bani	clișee 150
O planșă pentru timbre de 10 Bani	clișee 150
Două planșe pentru timbre de 15 Bani	clișee 300
Două planșe pentru timbre de 30 Bani	clișee 300
	1050 clișee

Aceste clișee trebuie să fie separate și nesudate unul de altul.

Referitor la mărirea cifrelor noi renunțăm căci nu există decât un singur tip pentru toate timbrele.

În ceea ce privește culorile albastru și vermilon, care trebuie să fie cele mai bune și pregătite a fi utilizate fără nici o altă pregătire, am onoarea să vă rog să le avem în același timp cu clișeele, cinci kg pentru fiecare culoare.

„Firmaes” despre care mi-ați spus că nu aveți cunoștință este o expresie germană pentru a desemna un fel de materie siropoasă pentru diluarea culorilor.

Condițiile de plată propuse de casa Michel fiind acceptabile, am onoarea, în fine, de a vă transmite azi prin intermediul Băncii României suma de patru mii de fr. Noi vom face să vă parvină restul urmare a cererii pe care o să ne-o adresați.

În așteptarea informațiilor referitoare la cărți poștale, polițe și gumă, am onoarea, Domnule Agent, de a vă reitera expresia înaltei mele considerațiuni.

p. Ministru

Domnului Callimaki-Catargi, Agent Diplomatic al României la Paris

Fig. 2

iuinie 1878 (Fig. 3), partea română nefiind mulțumită de calitatea clișeeleor executate de *Maison V. MICHEL* (Fig. 4 - scrisoarea șefului Fabricii de Timbre adresată Ministrului de finanțe* [1]).

Referitor la valoarea nominală de 30 Bani, sunt de subliniat următoarele:

- Reprezintă o „ciudățenie” din punct de vedere al tarifului. Tariful de 30 Bani, conform tarifului în vigoare în anul 1878 (tariful din 10/22 august 1876) era [8]: tarif intern pentru treapta a doua de greutate; tarif scrisoare externă în țările UPU; tarif scrisoare recomandată externă. Acest tarif a fost valabil până la data de 1/13 aprilie 1880 (corespondență internă), respectiv data de 20 martie/1 aprilie 1879 (corespondență externă). Faptul că acest tarif (30 Bani) a fost în vigoare numai în intervalul noiembrie 1878 - aprilie

1880 face ca acesta să fi fost puțin folosit poștal.

- Din motivele arătate mai sus, este rară prezența acestei mărci (30 Bani), mai ales pe plic, neștampilată și în formații mari.

În Fig. 5 prezentăm o matriță a valorii de 30 Bani aflată la Muzeul Național Filatelic din București [4].

Se cunosc următoarele eseuri [5], [6]:

- 30 Bani nedantelat (roșu, negru pe hârtie crem, cărmiziu pe hârtie crem, brun pe hârtie crem, verde pe hârtie verzuie, olive pe hârtie crem, albastru pe hârtie crem);

- 30 Bani nedantelat cu supratipar ANULAT (roșu pe hârtie crem, negru pe hârtie crem, carmine pe hârtie crem, verde olive pe hârtie crem, olive pe hârtie crem);

- 30 bani anulat cu o linie cu tuș negru (brun pe hârtie crem, vermilon recto-verso).

Semnele caracteristice ale acestei valori - Fig. 6 constau în [3]:

a. R cu piciorul vertical mai scurt decât al doilea picior curbat;

b. Baza ultimei linii din rastrul drept superior, curbat spre stânga, către cercul perlat;

c. Listelul alb al cartușului florat stânga sus, ușor întrerupt de culoare în colțul NV.

În final de menționat că se cunosc: exemplare recto-verso [6]; nuanțe vermillon și vermillon forcé; dantelatura este 11 și 11½ (în 1880); *early date* - NOV. 1878 (Fig. 7), *late date* - 15 JUN 1881 (Fig. 8).

La mărcile poștale neștampilate nu se cunosc formații mari, blocurile de patru sunt extrem de rare (după cunoștința mea se cunosc numai trei blocuri de patru).

În Fig. 7-9 este ilustrată circulația valorii de 30 Bani de la emisiunea BUCUREȘTI 1.

Fig. 3

Domnule Ministru,
Pe la finele anului trecut s'a primit de la Paris clișeurile pentru confecționarea mărcilor postale a 1½, 5, 10 și 30 Bani.

Acesta comandă care s'a urcat la enorma cifră de 10.000 fr cu toate că tipul a fost furnizat de noi, ni s'au procurat prin intermediul Agenției noastre din Paris care spre acest s'a adresat casei Michel. Este însă de datoria mea de a ve declara că în privința aceasta am fostă cu totul înșelați. Acele clișeuri și mai cuosebire cele pentru 1½ și 15 Bani sunt aproape deja usate.

Ceea ce ve pote și mai ușor convinge de exactitatea faptului este că clișeurile a 25 Bani adică clișeurile vechi cu care casa Stern din Paris a lucrat nenumăratele timbre postale din trecut sunt încă adică cu totul superioare celor noi furnisate în urmă de către casa Michel.

Pentru a se înlătura de pe viitor asemenea cassuri oneroase pentru fisc mi permit a ve ruga, Domnule Ministru, să se ia act de către Agenția noastră din Paris de procedarea necorectă a Dlui Michel și a nu i se mai încredința veri o comandă pe viitor.

Cu toate acestea mă voiu sili de a înlătura uo nouă comandă căutând în tot modul de a mai servi încă anul curent cu aceste clișeuri.

Șeful fabricii și Deposit de timbre,
A. Cantacuzino

Fig. 4

Fig. 5

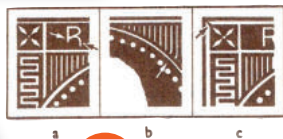

Fig. 6

Fig. 7 - Early date - NOV. 78

Fig. 8 - Late date - TIRGU VESTEII 15 JUN 81

Emanoil SĂVOIU, născut la 4 iunie 1951, Craiova, România. Inginer diplomat în tehnologie petrochimică (1976). Membru de juriu FIP pentru filatelie tradițională. Preocupări filatelice: filatelie tradițională, întreguri postale. Medalie FIP de Aur Mare pentru exponatul Romania 1872-1879. Contact: manu_rod2307@yahoo.com.

Expoziție filatelică Liszt

Vineri 2 decembrie 2011 a avut loc la Biblioteca de literatură străină din Budapesta o expoziție filatelică dedicată pianistului și compozitorului Franz Liszt, a binecunoscutului filatelist maghiar dl Lippai József.

În prezența unui public de elită

din lumea muzicii și a filateliei maghiare dl Lippai József și-a prezentat exponatul foarte bogat în materiale rare. Expunerea a fost însoțită de diapozitive și ilustrată muzical live. Printre invitați a fost și muzicologul filatelist - dl Géza Jakab.

Pe când și în România asemenea manifestări despre marii noștri compozitori? (prof. Victor Necolau)

La confection des clichés pour les timbres-poste à 30 Bani de l'émission **CAROL I BUCAREST 1** Maison V. MICHEL ELECTROTYPEUR - TYPOGRAPHE, Paris, 1878

ing. Emanoil SĂVOIU

L'étude des émissions **CAROL I BUCAREST 1** a été faite en principal dans les oeuvres [9], [2], [3], mais ceux-ci n'ont pas élucidé où les clichés de ces émissions ont été réalisés.

Les documents identifiés après 133 ans dans les Archives du Ministère des Affaires Étrangères de Roumanie (vol. 110-111, fonds France) concernant une commande pour des clichés de 1½ B, 5 B, 10 B, 15 B, 30 B (les émissions **CAROL I BUCAREST 1 et 2**) - Fig. 1a **constituent la plus importante découverte liée aux émissions BUCAREST 1 et 2**, pour les raisons suivantes :

- Ils identifient l'atelier - V. MICHEL usine à vapeur - 22, Rue Cassette, à Paris, Electrotypeur - Typographe - et les procédés appliqués pour la réalisation des clichés. Les clichés sont réalisés en cuivre par galvanoplastie, étant ultérieurement couverts par une couche d'acier, de nickel ou d'argent pour empêcher une éventuelle réaction chimique du cuivre avec les encres typographique.

- Ils clarifient une fois pour toujours l'existence des clichés mobiles, ce qui explique aussi l'introduction d'un cliché de 10 Bani bleu à **BUCAREST 1** et implicite la genèse de l'erreur de couleur.

- Parce que pour les valeurs de 1½ B, 5 B et de 10 B ont été commandés 150 clichés mobiles (Fig. 2a) on peut conclure que la feuille pour ces valeurs ne pouvait pas avoir moins de 150 pièces, étant besoin de clichés de réserve. Cette information concernant la réalisation de la feuille de 15 Bani - l'émission *Perles* [7], de 130 clichés et aussi l'existence au Musée National Philatélique de Bucarest des feuilles de 130 pièces de les émissions **BUCAREST** conduisent à la conclusion que les feuilles, au moins pour les valeurs mentionnées plus haut, ne pouvaient être que de 130 pièces.

MINISTERUL FINANTELOR
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A VĂMILOR ȘI
CONTRIBUȚIUNILOR INDIRECTE
No. 8738 Bucarest le 29 Mars 1878

Monsieur l'Agent,
Dans les ateliers de fabrication des timbres nous avons besoin des objets suivants:

- 1º 300 clichés pour les timbres-poste à 1 ½ bani galvanisés
- 300 clichés pour les timbres-poste à 5 bani galvanisés
- 300 clichés pour les timbres-poste à 10 bani galvanisés
- 300 clichés pour les timbres-poste à 15 bani galvanisés
- 300 clichés pour les timbres-poste à 30 bani galvanisés
- Total 1500 coupons
- 2º 40 formés pour les cartes postales
- 3º 16 formés pour les lettres de change

Pour les clichés on a déjà envoyé un modèle l'année dernière, par notre lettre No. 11310 du 5 Mai. Nous désirons cependant que le chiffre qui indique la valeur du timbre soit plus gros, plus visible, comme sur les deux timbre collés ci-dessus, l'un de 30 bani et l'autre de 1 ½ bani, sans que la grandeur du timbre soit modifiée.

Pour la confection des timbres nous avons encore besoin des objets suivants:

- 1º 12 Kg Encre bleu pour l'impression fine prête a servir a l'impression des timbres-poste de 10 bani.
- 2º 12 Kg Encre rouge (vermillon), même qualité pour les timbres-poste de 30 bani.
- 3º 12 Kg Firnaes pour l'encre d'impression.
- 4º 300 Kg Gomme fine en morceaux, pour gommer les timbres-poste et les timbres mobile.
- 5º 20 Kg de colle pour ... de 2 qualités: ...
- 6º 10 Kg glycérine qu'on mêle avec la gomme.

Je vous prie, Monsieur l'Agent, de me faire savoir le prix de tous l'objets afin que je vous faire parvenir la somme nécessaire.

Si vous charge de cette commande c'est parce que c'est le seul moyen de se procurer ces objets dans les conditions et la qualité voulues pour le confectionnement des timbres.

Veuillez ...

Fig. 1a

p. Le Ministre des finances

p. Le Directeur General

Monsieur l'Agent diplomatique de Roumanie à Paris

- L'expédition à Bucarest des matrices positives et negatives des valeurs réalisées comme demande pour „type des matrices où l'effigie de notre Souverain peut se détacher” (Fig. 2a) pose de nouveaux problèmes de séparation et d'identification des auteurs des matrices positives - negatives du Musée National Philatélique de Bucarest [4], en matrices Anatol Hulot et matrices Maison V. MICHEL.

Le document de la Fig. 1a précise aussi que les nouveaux clichés doivent avoir la même dimension avec ceux réalisés antérieurement par Hulot, en ce sens la commande étant accompagnée par une paire de 1½ vert olive dentelée 13½ sur laquelle on a été écrit 1½ ... 1½ respectivement 30 ... 30.

Je ne crois pas, au moment de la réalisation de la ▶▶▶

MINISTERUL FINANTELOR
CABINETUL MINISTERIAL
No. 12152

Bucarest 9/21 Mai, 1878

Monsieur l'Agent,

Le prix de dix mille francs pour mille cinquante clichés étant accepté, j'ai l'honneur, en me référant à votre télégramme No. 208, de vous envoyer 7 pièces représentant les matrices des types nécessaires à la confection des clichés pour les timbres-poste à 1½, 5 et 10 Bani. Quand aux types pour clichés à 15 et 30 Bani, le premier se trouve à votre Agence, le second n'existe pas, les timbres à 30 Bani n'ayant pas encore été confectionnés. Relativement à ce type qui nous manque, il ne me reste qu'à vous prier, Monsieur l'Agent, de vouloir bien prendre des mesures pour qu'à l'aide des types des matrices, ou l'effigie de notre Souverain peut se détacher, on puisse, à un prix raisonnable, confectionner les clichés pour ces timbres à 30 Bani. Dans tous les cas, il n'y aurait à graver que le contour de la matrice, puisqu'on peut employer l'effigie, détachée d'un autre type.

Les clichés à commande sont donc:

Une planche pour timbres à 1½ Bani	clichés 150
Une planche pour timbres à 5 Bani	clichés 150
Une planche pour timbres à 10 Bani	clichés 150
Deux planches pour timbres à 15 Bani	clichés 300
Deux planches pour timbres à 30 Bani	clichés 300
	1050 clichés

Ces 1050 clichés doivent être séparés et non soudés les un aux autres.

Quant à l'agrandissement des chiffres nous y renonçons à fin qu'il n'existe qu'un seul type pour tous les timbres.

Pour ce qui est des couleurs bleu et vermillon, qui doivent être des meilleurs et prêtes à être employées sans autres préparations, j'ai l'honneur de vous prier de nous en faire tenir, en même temps que les clichés, cinq kilogrammes de chaque couleur.

Le «Firmaes» dont vous n'avez plus à vous ... est une expression allemande pour désigner une sorte de matière sirupeuse à délayer les couleurs.

Les conditions de paiement proposées par la Maison Michel étant acceptables, j'ai l'honneur, à cette fin, de vous adresser aujourd'hui par l'intermédiaire de la Banque de Roumanie la somme de quatre mille francs. Nous vous ferons parvenir le reste à la suite des demandes que vous nous adressez.

En attendant les informations que vous nous annoncez relativement aux cartes postales, lettres de change, et gomme, j'ai l'honneur, Monsieur l'Agent, de vous réitérer l'expression de ma haute considération.

p. Le Ministre

Monsieur Callimaki - Catargi, Agent Diplomatique de Roumanie à Paris

Fig. 2a

feuille, dans la compatibilité des clichés d'Hulot avec ceux de V. Michel. Si ils existent, on peut assister aux feuilles avec des clichés A. Hulot et V. Michel.

Le fait que des matrices avec l'effigie du Souverain mobile ont été commandées suggère qu'en Roumanie on a été connue la possibilité de la réalisation de ces matrices d'Hulot, Stern ou d'autres sources.

La marchandise a été facturée en June 1878 (Fig. 3), la partie roumaine n'étant pas contente de la qualité des clichés réalisés par

pagina 20 ✓

la Maison V. MICHEL (Fig. 4a - la lettre du chef de la Fabrique de Timbres adressée au Ministre de Finance [1]).

En ce qui concerne la valeur faciale de 30 Bani, on doit souligner les suivants:

- Elle représente une „curiosité” du point de vue du tarif. Le tarif de 30 Bani, conformément au tarif en vigueur en 1878 (le tarif du 10/22 Août 1876), était [8]: tarif national pour le deuxième barème de poids; tarif lettre externe à destination pays de l'UPU; tarif pour une lettre recommandée à l'international. Ce tarif a été en vigueur jusqu'au 1/13

Avril 1880 (envois nationaux), respectivement le 20 Mars/1 Avril 1879 (envois internationaux). Le fait que ce tarif (30 Bani) a été en vigueur seulement pendant la période Novembre 1878 - Avril 1880 avait déterminé que cette valeur fût peu utilisée postalement.

- Pour les raisons montrées ci-haut, la présence de ce timbre-poste est rare, surtout sur enveloppe, non oblitéré et en grands groupes.

La Fig. 5 vous présente une matrice de la valeur de 30 Bani qui se trouve dans la collection du Musée Philatélique National de Bucarest [4].

▶▶▶

On connaît les suivants essais [5], [6]:

- 30 Bani non dentelé (rouge, noir sur papier crème, rougeâtre sur papier crème, brun sur papier crème, vert sur papier vertâtre, olive sur papier crème, bleu sur papier crème);

- 30 Bani non dentelé avec surcharge ANULAT - anulé (rouge sur papier crème, noir sur papier crème, carmine sur papier crème, vert-olive sur papier crème, olive sur papier crème);

- 30 Bani annulé d'une ligne à l'encre de Chine noire (brun sur papier crème, vermillon recto-verso)

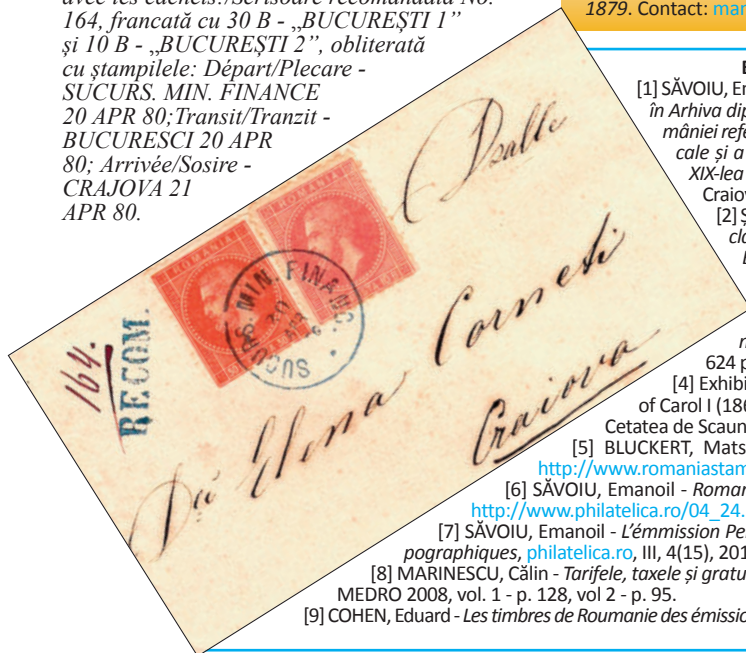
Les signes caractéristiques de cette valeur [3] - Fig. 6 sont : le „R” avec le pied vertical plus court que le deuxième pied courbe (a); la base de la dernière ligne du raster droit supérieur, courbée vers la gauche, vers le cercle perlé (b); la bandelette blanche du cartouche décoré de la partie supérieure gauche, un peu interrompue par la couleur dans le coin NO (c).

Finalement il faut mentionné qu'on se connaît: des exemplaires recto-verso [6]; des nuances vermillon et vermillon foncé; la dentelure est de 11 et 11½ (in 1880); *early date* - NOV. 1878 (Fig. 7), *late date* - 15 JUN 1881 (Fig. 8).

Aux timbres-poste non oblitérés on ne se connaît pas de grands groupes, les blocs de quatre sont extrêmement rares (selon mes connaissances, seulement 3 blocs de quatre sont connus).

Par les Fig. 7 - 9 est illustrée la circulation de la valeur faciale de 30 Bani de l'émission BUCAREST 1.

Fig. 9 - Lettre recommandée No. 164, affranchie avec les valeurs de 30 B l'émission „BUCAREST 1” et 10 B l'émission „BUCAREST 2”, oblitérée avec les cachets: /Scrisoare recomandată No. 164, francată cu 30 B - „BUCUREȘTI 1” și 10 B - „BUCUREȘTI 2”, oblăterată cu ștampilele: Depart/Plecare - SUCURS. MIN. FINANCE 20 APR 80; Transit/Tranzit - BUCUREȘCI 20 APR 80; Arrivée/Sosire - CRAJOVA 21 APR 80.

Monsieur le Ministre,
Vers la fin de l'année dernière nous avons reçu de Paris les clichés pour la confection des timbres-poste de 1½, 5, 10, 15 et 30 Bani.

Cette commande, qui s'est élevée au chiffre énorme de 10.000 fr., bien que les types ait été fourni par nous, a été faite par l'entreprise de l'Agence de Paris, qui s'adressée à la maison Michel. Il est cependant de mon devoir de dire quem, en cette circonstance, nous avons été entièrement trompés. Ces clichés, et particulièrement ceux des timbres de 1½ et 15 Bani sont déjà à peu près usés.

Ce qui pourra encore mieux vous convaincre de l'exactitude de ce fait c'est que les anciens clichés de 25 Bani, qui ont servi à la fabrication, faite par la maison Stern d'un très grand nombre de timbres, sont encore bien supérieurs à ceux qui ont été fournir par la maison Michel.

A fin de prévenir à l'avenir des cas aussi onéreuse pour le fisc, je vous prie, Monsieur le Ministre, de mettre l'Agence au Paris au courant du procédé de Monsieur Michel et de demander qu'elle ne lui confie plus de commandes dosées avant.

Je m'efforcerais cependant d'éviter une nouvelle commande, en cherchant à me servir encore cette année et des clichés que nous possédons.

Le chef de la fabrication,
A. Cantacuzino

Fig. 4a

Emanoil SĂVOIU, née le 4 juin 1951 à Craiova, Roumanie. Ingénieur diplômé en génie pétrolier (1976). Juré FIP pour la philatélie traditionnelle. Spécialités: philatélie traditionnelle. Médaille FIP de Grand Or pour la collection Roumanie 1872-1879. Contact: manu_rod2307@yahoo.com.

Bibliografie/Bibliographie:

[1] SĂVOIU, Emanoil Alexandru - *Documente identificate în Arhiva diplomatică a Ministerului de Externe al României referitoare la fabricarea timbrelor poștale, fiscale și a hârtiilor de valoare la Paris în secolul al XIX-lea* (vol. 111, fond Franța), volumul IV, SITECH, Craiova 2011, p. 36-37

[2] ȘAPIRA, Marcel dr. ing. - *Primele mărci post-clasice românești tipărite în țară*, "Emisiunile BUCUREȘTI", 1876-1885, Ed. SIGMA PRIMEX, București 1997, 130 pag.

[3] DRAGOMIR, Kiriack; SURPĂȚEANU, Aurel - *Catalogul mărcilor poștale românești '74 / Romanian stamps catalog '74*, 624 pag. - p. 137 - fig. 243

[4] Exhibition catalogue Romania during the Reign of Carol I (1866-1914), VII - King Carol I in philately, Ed. Cetatea de Scaun, București, 2006, p. 378 - fig. 496

[5] BLUCKERT, Mats - *Romania stamps*, web site address <http://www.romaniastamps.com>

[6] SĂVOIU, Emanoil - *Romania 1872-1879*, exhibit, web site address http://www.philatelica.ro/04_24.html

[7] SĂVOIU, Emanoil - *L'émission Perles - 15 B, la réalisation des planches typographiques*, *philatelica.ro*, III, 4(15), 2011, 12-13.

[8] MARINESCU, Călin - *Tarifele, taxele și gratuitățile poștale în România 1841-2008*, Ed. MEDRO 2008, vol. 1 - p. 128, vol 2 - p. 95.

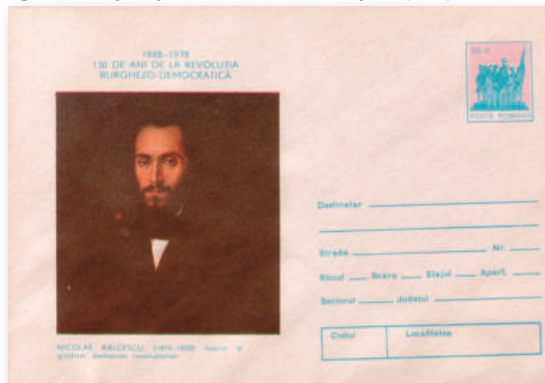
[9] COHEN, Eduard - *Les timbres de Roumanie des émissions de 1872 à 1879*, Lisbonne, 1952, p. 19-20.

Între erori și greșeli pe întregurile poștale românești (IV)

Florin PATAPIE - RAICU

În cadrul acestei rubrici din numărul 4 (15)/2011 al revistei philatelica.ro am avut ocazia să lectuez un articol* intitulat *Erori impardonabile*, care - din păcate - nu avea ca obiect o piesă gen *eroare*, ci una cu *greșeli* de machetare. În articolul de față mă refer și eu la un întreg poștal cu *greșeli* de machetare și, dacă ar fi să-l parafralez pe dl. Andrei Potcoavă, ar trebui să-i pun titlul - de această dată corect - *Greșeli impardonabile*. Pentru a nu crea confuzie prin antiteză și pentru că - în mod evident - articolul său trebuia să conțină în titlu cuvântul *Greșeli* în loc de cuvântul *Erori*, renunț și rămân, ca și până acum, doar la titulatura rubricii.

Poșta Română a emis în anul 1978 plicul întreg poștal Cod 0198/78, dedicat împlinirii a **130 de ani de la Revoluția burgheză - democratică** din România, după cum scrie și în partea de sus a ilustrației cu portretul lui Nicolae Bălcescu, cel care a fost principala figură a mișcării pașoptiste. Tipărița *Fabricii de Timbre*, în baza documentației oferite de către inițiatorii acestui plic întreg poștal și - probabil - fără a apela la serviciul unui *Cap limpede* cu adevărat limpede, a imortalizat - în sensul rău al cuvântului - o primă greșală de machetare a acestei piese: pe întregul tiraj, deasupra ilustrației acestui plic, apar milesi-

mele **1948-1978**, conform cărora *Revoluția burgheză - democratică* din România ar fi avut loc... cu un secol mai târziu, la vremea în care tancurile sovietice se aflau de ceva vreme în țară, iar Maiestatea Sa Regele Mihai I deja abdicase în anul anterior! Sau, în altă variantă, mai plată ca interpretare prin simpla sa aritmetică, plicul întreg poștal ar aniversa doar... 30 de ani de la Revoluția burgheză - democratică din România!

O a doua greșală, extrem de hilară, apare sub ilustrație la partea de text explicativ **Nicolae Bălcescu (1819-1832) istoric și/gînditor democrat revoluționar** în acest al doilea rând de milesime, 1819-**1832**, din care rezultă că Nicolae Bălcescu ar fi trăit doar... 13 ani, nemaipucând așadar nici măcar Revoluția de la 1848, despre care însăși Istoria României

spune negru pe alb - în orice ediție tipărită sau *online* - că l-a avut ca personaj central pe istoricul și scriitorul Nicolae Bălcescu, decedat la Palermo în anul **1852** și al cărui portret realizat de pictorul Gheorghe Tattarescu apare reprodus în ilustrația piesei aflate acum în discuție. La vremea apariției acestui întreg poștal, unii dintre filатели au fost surprinși în mod neplăcut de enormitățile înscrise în textul său și au sperat în retragerea tirajului greșit, urmată de editarea unui tiraj corect. Nu a fost să fie! Piesa nu este o eroare filatelică, ci o greșală dublă de machetare pe un plic întreg poștal. O tratăm ca atare în acord cu ceea ce ne-am propus prin însuși titlul acestei rubrici, tocmai pentru a face diferențierile necesare ca terminologie între ceea ce reprezintă o eroare filatelică și ceea ce este o nedorită greșală - simplă, dublă sau multiplă - de editare/machetare.

* ing. Andrei Potcoavă - *Între erori și greșeli pe întregurile poștale românești (II)*, *Erori impardonabile*, philatelica.ro, nr. 4 (15) - iulie-august 2011, p. 16

Ștampila tricirculară nr. 1 WIEN

Alăturat prezentăm un fragment de scrisoare francat cu 5x5 B verde din emisiunea *București 2*, anulat cu ștampila tricirculară nr. 1 la Viena.

Ștampila tricirculară nr. 1 WIEN a fost folosită pentru tranzitul scrisorilor sosite cu Poșta fluvială DDSG la Viena. Se cunosc plicuri expediate prin poșta DDSG din porturile dunărene, francate cu mărci poștale austriece și anulate la Viena cu ștampila tricirculară nr. 1*.

Fragmentul de scrisoare prezentat alăturat este

singura piesă cunoscută, de acest fel, cu mărci poștale românești.

ing. Emanoil SĂVOIU

* Nagy Ferenc, Gheorghe Csérni - *O scrisoare din Principatele Unite cu însemne poștale contradictorii*, Studii Filatelice Brașovene, nr. 3 (20)/2011, p. 11-12

ROMÂNIA EMISIUNI 2011

ROMANIA 2011 ISSUES

Sursa imaginilor: UPU - WADP Numbering System (WNS) <http://www.wnsstamps.ch/en> și <http://www.stampnews.com>

Emisiune comună

România-Republica Moldova

20 DE ANI DE RELAȚII DIPLOMATICE

Chișinău -
Porțile Sfinte
Holy Gates

Data punerii în circulație: 11.10.2011.

Dimensiuni: marca poștală, 36x36 mm; bloc, 165x112 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU și Stan PELTEACU.

Prezentare: **coală** de 28 mărci poștale; **minicoală** de opt mărci poștale și o vinietă plasată central (poziția 22); **bloc** de două mărci poștale cu manșetă ilustrată.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 74.800 (marca poștală cu valoarea nominală 1 L), 46.800 (marca poștală cu valoarea nominală 3,10 L), 11.800 (bloc).

FDC în tiraj total de 405 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii realizate de România și Republica Moldova, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. a țării corespunzătoare.

Ilustrate maxime: 335 bucăți (o imagine).

Carton filatelic, în tiraj de 240 exemplare, echipat și obliterate în mod similar cu FDC-ul.

Joint stamp issue

Romania-Republic of Moldova

20 YEARS OF DIPLOMATIC RELATIONSHIPS

București -
Arcul de Triumf
Bucharest -
Arch of Triumph

Date of issue: 11.10.2011.

Size: stamp, 36x36 mm; block, 165x112 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU & Stan PELTEACU.

Page composition: **sheet** of 28 stamps; **small sheet** of eight stamps and one label; **block** of two stamps with illustrated border.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 74,800 (stamp with face value 1 L), 46,800 (stamp with face value 3.10 L), 11,800 (block).

FDC in run printing of 405 envelopes equipped with the stamps of the joint issue of Romania and Republic of Moldova, numbered and cancelled with the *first day* postmark of the corresponding country.

Maxicards: 335 pieces (one image).

Philatelic document, into a run printing of 240 copies, equipped and cancelled similar to the FDC.

ZIUA EUROPEANĂ A JUSTIȚIEI CIVILE

EUROPEAN DAY OF CIVIL JUSTICE

Data punerii în circulație: 25.10.2011.

Dimensiune marcă poștală: 48x33 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de opt mărci poștale și o vinietă plasată central (poziția 22).

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 23.400

325 FDC-uri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Carton filatelic, în tiraj de 230 exemplare, echipat și obliterate în mod similar cu FDC-ul.

Date of issue: 25.10.2011.

Stamp size: 48x33 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of eight stamps and one label.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 23,400.

325 FDC's equipped with the stamp of issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Philatelic document, into a run printing of 230 copies, equipped and cancelled similar to the FDC.

ZODIAC (II)

Zodia Balanței
Libra sign

Zodia Scorpionului
Scorpio sign

Zodia Săgetătorului
Sagittarius sign

Zodia Capricornului
Capricornus sign

Zodia Vărsătorului
Aquarius sign

Zodia Peștilor
Pisces sign

Data punerii în circulație: 14.10.2011.

Dimensiuni: mărcile poștale, 36x36 mm; bloc, 130x182mm.

Machetator: după desene de Octavian Ion PENDA.

Prezentare: **coală** de 28 mărci poștale; **minicoală** cu opt mărci poștale de aceeași valoare și o vinietă; **bloc**, conținând cele șase mărci poștale, cu mașetă ilustrată și folio aur.

Tipărit offset, la cinci culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 45.000 (cu excepția valorii nominale de 8,10 L), 18.400 (valoarea nominală de 8,10 L), 9.000 (bloc).

Set de două FDC-uri, echipate cu câte trei valori ale seriei, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. în tiraj total de 325 seturi.

Carton filatelic, în tiraj de 250 exemplare, echipat cu mărcile poștale ale emisiunii și obliterate cu ștampila P.Z.

Gravură originală cu tematica astrală, realizată de Octavian Ion PENDA, pe care sunt aplicate mărcile poștale ale emisiunii. Tiraj: 350 exemplare.

Date of issue: 14.10.2011.

Size: stamps, 36x36 mm; block, 130x182mm.

Designer: layout after Octavian Ion PENDA's drawings.

Page composition: **sheet** of 28 stamps; **small sheet** of eight stamps (each value) and one label; **block** of six stamps with illustrated border and golden foiling.

Printing system: offset, in five colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 45,000 (except 8.10 L face value), 18,400 (8.10 L face value), 9,000 (block).

Two FDC's, equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark. Run printing: 325 sets.

Philatelic document, into a run printing of 250 copies, equipped with the stamps of the issue and cancelled with the *first day* postmark.

Astral topics original engraving, created by Octavian Ion PENDA, on which are applied the stamps of the issue. Run printing: 350 pieces.

Revista presei

STUDII FILATELICE BRAȘOVENE, nr. 4(21)/2011, publicație bilingvă (română - engleză). Din sumar: *Calea ferată Dunăre - Marea Neagră: Noi detalii/The Danube and Black Sea railway: Further details* - Gabriel Sassower (Anglia); *Preludiu la emisiunile „tipografiate” și „gravate” (II)/Prelude to the „tipografiate” & „gravate” design (II)* - R. J. Palmer (Anglia); *Importante descoperiri M.V.I.R.*

(IV)/*Important M.V.I.R. discoveries (IV)* - George Morărel (București); *Piese interesante oferite la licitația din 9 septembrie 2011 a firmei CORINPHILA, Elveția.*

CRĂCIUN 2011

Icoana „Nașterea Domnului Iisus Hristos” din patrimoniul Arhiepiscopiei Tomisului - Biserica de lemn „Înălțarea Domnului”, Satu Nou, Oltina, Constanța

Data punerii în circulație: 18.11.2011.
Dimensiuni: marca poștală, 36x36 mm;
bloc, 105x148 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 28 mărci poștale;
minicoală de opt mărci poștale și o vinietă
plasată central (poziția 22); **bloc** de patru mărci poștale cu
manșetă ilustrată și folio de aur; **filă cu format special** cu timbru
perforat.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
Tiraj: 81.000 (marca poștală), 1.000 (bloc), 4.000 (filă cu
format special).

400 FDC-uri echipate cu marca poștală a emisiunii, nu-
merotate și oblemite cu ștampila P.Z.

Ilustrate maxime: 1.000 bucăți (o imagine).

Carton filatelic, în tiraj de 230 exemplare, echipat și obli-
terat în mod similar cu FDC-ul.

Album filatelic, în tiraj de 1.000 exemplare, echipat cu blo-
cul de patru mărci poștale cu manșetă ilustrată și folio de aur;
patru file cu imagini tematice care includ marca poștală per-
forată a emisiunii, tipărite pe hârtie cromo-gumată; o ilustrată
maximă.

Cromolitografie, în tiraj de 350 exemplare, pe care este
aplicată marca poștală a emisiunii și ștampila P.Z. imprimată
cu folio aur.

CHRISTMAS 2011

*The icon „Our Lord’s Jesus Christ’s Birth” from the patri-
mony of the Archdiocese of
Tomis - „Our Lord’s Ascension”
wooden church from Satu Nou,
Oltina, Constanța*

Date of issue: 18.11.2011.

Size: stamp, 36x36 mm; block,
105x148 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 28 stamps;
small sheet of eight stamps and one label;

block of four stamps with illustrated border and gold foiling;
special format sheet with perforated stamp.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gum-
med paper - UK origin.

Run printing: 81,000 (stamp), 1,000 (block), 4,000 (special
format sheet).

400 FDC's equipped with the stamp of issue, numbered
and cancelled with the *first day* postmark.

Maxicards: 1,000 pieces (one image).

Philatelic document, into a run printing of 230 copies,
equipped and cancelled similar to the FDC.

Philatelic folder, into a run printing of 1,000 copies, equip-
ped with the block of 4 stamps with illustrated border and
gold foiling; 4 sheets with thematic images including the per-
forated stamp of the issue, printed on chromo gummed
paper; one maxicard.

Chromolithography, into a run printing of 350 copies, hav-
ing applied the stamp of the issue and imprinted in gold foi-
ling the *first day* postmark.

ARTĂ POPULARĂ TRADIȚIONALĂ - Emisiune comună România-Hong Kong, China

Data punerii în circu-
lație: 24.11.2011.

Dimensiuni: marca
poștală, 36x36 mm; bloc
și bloc special, 129x82
mm.

Machetator: Mihai
VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de
28 mărci poștale; **mini-
coală** de opt mărci poș-
tale și opt vinietă; **bloc** de
două timbre și manșetă
ilustrată; **bloc special** de două timbre și manșetă ilustrată
(în album filatelic).

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată
(Anglia).

Tiraj: 45.860 (serii complete), 10.000 (bloc), 800 (bloc special).

FDC, tiraj 1.200 plicuri, din care 400 echipate cu mărcile
poștale ale emisiunilor din România și Hong Kong, numero-
tate și oblemite cu ștampila P.Z. a țării corespunzătoare și
800 plicuri speciale echipate, numerotate și oblemite similar,
având suplimentar aplicate în clar, cu folio aur și respectiv ar-
gint, cele două ștampile P.Z.

Carton filatelic, în tiraj de 240 exemplare, echipat cu mă-
rcile poștale ale emisiunilor din cele două țări, numerotat și
obliterat în mod similar cu FDC-ul.

Album filatelic, în tiraj de 800 exemplare, echipat cu blo-
cul special, cu elemente grafice imprimate în folio aur și ar-
gint, numerotat cu roșu; un FDC-ul special.

HANDICRAFT - Joint issue Romania-Hong Kong, China

Date of issue:
24.11.2011.

Size: stamp, 36x36
mm; block and special
block, 129x82 mm.

Designer: Mihai
VĂMĂȘESCU.

Page composition:
sheet of 28 stamps; **small
sheet** of eight stamps and
eight labels; **block** of two
stamps with illustrated
border; **special block** of

two stamps with illustrated border (in philatelic folder).

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed
paper - UK origin.

Run printing: 45,860 (complete sets), 10,000 (block), 800
(special block).

FDC, into a run printing of 1,200 covers, out of which 400
equipped with the stamps of Romania and Hong Kong issues,
numbered and cancelled with the *first day* postmark of the
corresponding country and 800 special envelopes equipped,
numbered and cancelled similarly, having in addition clearly
applied, in gold and silver foiling the two *first day* postmarks.

Philatelic document, into a run printing of 240 copies,
equipped with the issues of two countries and cancelled si-
milar to the FDC.

Philatelic folder, run printing - 800 copies, equipped with the
special block, with graphic elements imprinted in gold and silver
foiling, numbered in red; one special FDC.

ROMÂNIA - PREMIERE MONDIALE (II)

Ștefan Odobleja
Părintele ciberneticii
The father of general
cybernetics

Ioan Cantacuzino
Vaccinul antiholeric
Anticholeric vaccine

Anastase Dragomir
Scaunul ejectabil
The ejection seat

Grigore Antipa
Dioramele biologice
Biological dioramas

Data punerii în circulație: 15.12.2011.
Dimensiune marcă poștală: 48x33 mm.
Machetator: Răzvan POPESCU.
Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de opt mărci poștale și o vinietă plasată central (poziția 22).
Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
Tiraj: 136.800 (valoarea de 1,40 Lei și 2,10 Lei), 240.800 (valoarea de 1,60 Lei), 26.400 (valoarea de 7,60 Lei).
Set de două FDC-uri, echipate cu câte două valori ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. în tiraj total de 325 seturi.
Ilustrate maxime: 300 seturi (patru imagini)
Carton filatelic, în tiraj de 250 exemplare, echipat și obliterate în mod similar cu FDC-ul.

ROMANIA - WORLD PREMIERS (II)

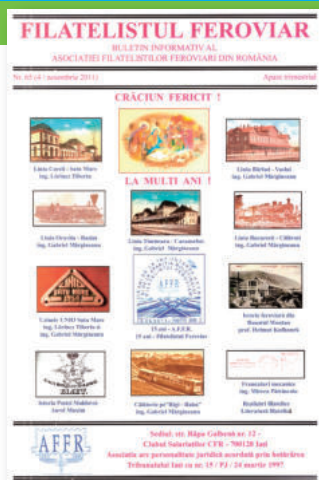

Date of issue: 15.12.2011.
Stamp size: 48x33 mm.
Designer: Răzvan POPESCU.
Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of eight stamps and one label.
Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.
Run printing: 136.800 (1.40 Lei and 2.10 Lei face values), 240.800 (1.60 Lei face value), 26.400 (7.60 Lei face value).
Two FDC's, equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark. Run printing: 325 sets.
Maxicards: 300 sets (four images).
Philatelic document, into a run printing of 250 copies, equipped and cancelled similar to the FDC.

Revista presei

FILATELISTUL FEROVIAR, nr. 65(4), noiembrie 2011, buletin informativ al Asociației Filateliștilor Feroviari din România - AFFR. Din sumar: *15 ani de activitate a AFFR, 15 ani de apariție a buletinului informativ „Filatelistul Feroviar”*; *140 de ani de la inaugurarea liniei de cale ferată Careii Mari-Satu Mare* (ing. Lőrincz Tiberiu); *23 octombrie 1876 - inaugurarea liniei de cale ferată Timișoara-Caransebeș* (ing. Gabriel Mărgineanu); *Centenar UNIO Satu Mare* (Lőrincz T., G. Mărgineanu); *Linia de cale ferată Baziaș-Oravița, de șase ori marcată filatelic* (G. Mărgineanu); *125 de ani de activitate pe linia de cale ferată Bârlad-Vaslui* (G. Mărgineanu); *La 17 noiembrie*

1886 s-a inaugurat linia de cale ferată de la București la Călărași (G. Mărgineanu), *INFRATRANS 2011* (ing. Marius Mihăiță); *Podorojănă, progon, inam, blanchet, bilet* (Aurel Maxim); *Mecanotelia în Olanda* (ing. Mircea Pătrășcoiu); *Francatura mecanică în Franța* (M. Pătrășcoiu); *Aspecte privind istoricul căilor ferate și a tehnologiei feroviare în Banatul Montan (2)* - prof. Helmut Kulhanek; *Linii de cale ferată din sistemul feroviar neconvențional* (G. Mărgineanu); *Colițe în regim privat* (Lőrincz T.); *În memoriam: George Muntean* (Corneliu Brîștan); *Evenimente 2012; Literatură filatelică* - Helmut Kulhanek - ing. Valeriu Avramescu; *Revista presei; Activitatea asociației;*

prezentarea unor cărți elaborate de membrii asociației. (dnd)

Remember (2) Studii de filatelie

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Făcând ordine în biblioteca de filatelie am revăzut o serie de lucrări ale lui Corneliu Spineanu, cercetător¹, mare colecționar de mărci poștale *Cap de bour* - emisiunea a II-a², autor de cataloage^{3, 4} și lucrări filatelice⁵, cărui i s-a dedicat un întreg poștal (cod 168/99).

În cele ce urmează semnalez volumul *Studii de filatelie*, lucrare concepută în două părți, distincte prin aria cercetării, și anume:

- contribuții la studiul apariției și circulației primelor mărci poștale românești în procesul amplu al instituirii unui serviciu poștal modern al României și al încadrării acestuia în serviciul poștal internațional, respectiv al intrării mărcii poștale românești în circuitul internațional;

- cercetări referitoare la aspectele contemporane ale filateliei românești.

Astfel, în prima parte, pe cca 100 de pagini sunt analizate: probleme de organizare ale serviciu-

lui poștal în Principatele Române (monopolul poștal), poștele străine în Țările Române și caracterul acestora, traficul poștal în Principate și primele emisiuni de mărci poștale românești, intrarea mărcii poștale românești în circuitul filatelic internațional, integrarea filateliștilor români în FIP.

Partea a doua este consacrată studiului emisiunilor de mărci poștale emise după 1948 în lumina tirajelor și profilarea lor tematică.

¹ SPINEANU, Corneliu; MORGENSTERN, Ernest; FLORESCU, George - *Studii de filatelie*, Ed. Transporturilor și Telecomunicațiilor, București, 1965, 320 pag.

² SPINEANU, Corneliu - *Studiu asupra mărcilor din emisiunea a II-a „Cap de bour”*, Îndrumătorul filatelistului,

București 1978

³ SPINEANU, Corneliu - *Catalogul mărcilor poștale românești 1858-1947*, Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor, București 1984, 200 pag.

⁴ SPINEANU, Corneliu; VASILIU, Dinu - *Catalogul mărcilor poștale românești*

1948-1984, Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor, București 1984, 296 pag.

⁵ SPINEANU, Corneliu - *Studiu asupra celor două emisiuni de mărci poștale „Principatele Unite” și a „Poștei de scrisori” din perioada anilor 1862-1864*, Almanahul filatelic '77, p. 116-143

Noi realizări cartofile

Asociația Filateliștilor Feroviari din România - președinte ing. Gabriel Mărgineanu (margineanugabriel@rdslink.ro) a realizat un set de 18 cărți poștale ilustrate intitulate *Peisaje feroviare*. Machetatori: ing. Mircea Dorobanțu, ing. Cristian Dumitru Hultoaia, ing. Șerban Lacrițeanu.

Alăturat, locomotiva cu abur 140.117 tip 1D - seria CFR 140.100, cu tren turistic spre halta Tilișca de pe linia de cale ferată Sibiu - Vințu de Jos la data de 21 septembrie 1999. Locomotiva este în patrimoniul național ca piesă de „tezaur”, fiind singurul exemplar care se mai păstrează din această serie. (ing. Mircea PĂTRĂȘCOIU)

De la ilustrata maximă la exponatul de maximafilie (I)

dr. Ioan DANILIUC

Admiterea maximafiliei ca ramură distinctă a filateliei și crearea în cadrul FIP a comisiei de specialitate (similară cu celelalte comisii ce compun acest organism filatelic internațional) au necesitat stabilirea unui cadru structural și regulamentar axat pe principiile de bază care fundamentează definirea obiectului colecționării, modul de realizare a exponatelor, condițiile participării la expozițiile competitive cât și criteriile de apreciere ale acestora.

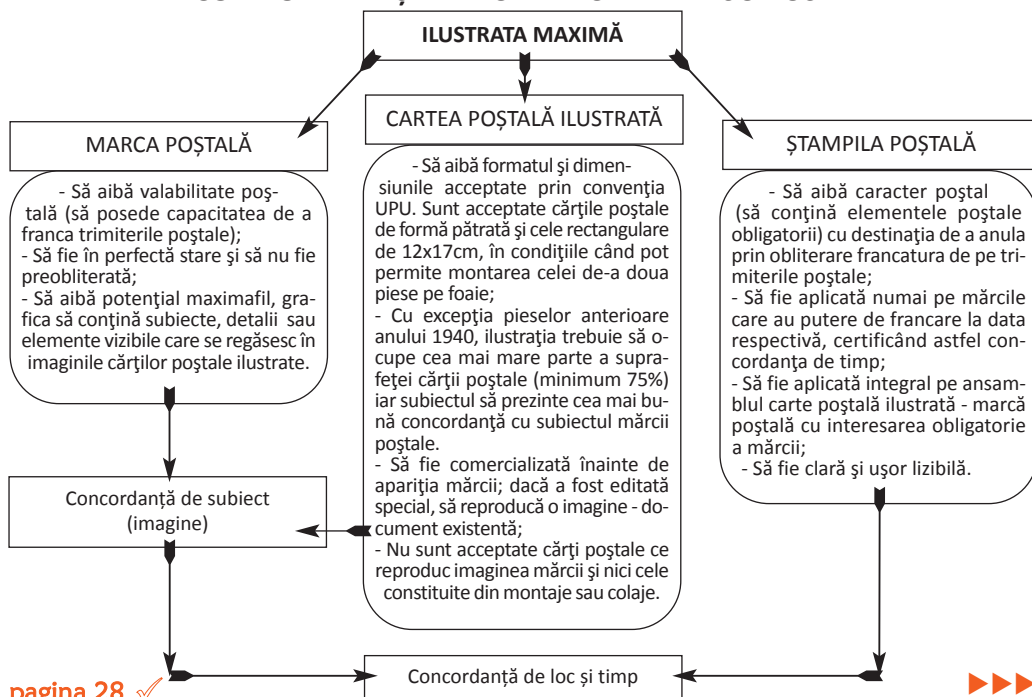
Prima denumire și definire a noțiunii de *ilustrată maximă* datează din anul 1932 și a fost exprimată de colecționarul francez M. Lecestre în „Revue de Libre Échange” din 1 august a celui an. Pornind de la această primă definiție, termenul de *ilustrată maximă* și noțiunea de *maximafilie* au fost consolidate și perfecționate pe parcursul câtorva decenii cu prilejul unor manifestări internaționale de gen. Semnificativ a fost primul Congres Internațional de Maximafilie de la Dijon din 1947, când denumirea de *carte maximă* și noțiunea de *maxi-*

mafilie au fost acceptate pe plan internațional. Un pas hotărâtor, la fel de important, a fost marcat în 1974 când, în cadrul Simpozionului Internațional de Maximafilie organizat cu prilejul expoziției europene EURO-MAX '74, a fost adoptat „Statutul internațional al maximafiliei”, document succint în care sunt precizate principiile ce au determinat definirea și cerințele ce trebuie să le îndeplinească cele trei componente ale ilustratei maxime. Pe baza acestui document a fost elaborat „Regulamentul pentru colecțiile de maximafilie la expozițiile FIP”, aprobat la Congresul FIP de la Praga din 1978, când s-a luat decizia ca viitoarele regulamente ale expozițiilor internaționale să menționeze maximafilie drept clasă de participare. Din anul 1985, la Congresul FIP de la Roma, a fost aprobat „Regulamentul special pentru evaluarea colecțiilor (exponatelor) de maximafilie la expozițiile FIP” (SREV), care alina participarea în această clasă la „Regulamentul general pentru evaluarea exponatelor competitive la ex-

pozițiile FIP” (GREV), completând principiile generale ale acestuia cu elementele specifice clasei. De asemenea, au fost elaborate și adoptate „Directive pentru aprecierea exponatelor la expozițiile FIP” (*Guidelines*).

Existența acestui cadru regulamentar de întocmire, participare și evaluare a exponatelor de maximafilie în expozițiile competitive stă la baza activității colecționistice de gen. Cunoașterea prevederilor regulamentare și mai ales interpretarea corectă a acestora este o condiție obligatorie pentru orice colecționar care dorește să pătrundă în activitatea competițională. Deși aceste reglementări, cu modificările aduse în cadrul reuniunilor Comisiei FIP de maximafilie și aprobate în congresele FIP, au fost publicate și difuzate în rândul colecționarilor, se mai întâlnesc și în prezent interpretări eronate care pot deveni dăunătoare acestei pasiuni. Reamintirea principiilor care guvernează activitatea expozițional-competitivă și reanalizarea criteriilor de apreciere a exponatelor de maximafilie în spiritul celor mai recente modificări ale cadrului regulamentar este binevenită.

ELEMENTELE COMPONENTE ȘI PRINCIPIILE CE DEFINESC ILUSTRATA MAXIMĂ

MODURI DE RAPORTARE A CONCORDANȚELOR DE SUBIECT (IMAGINE)

Existența concordanței între subiectul (imaginea) ilustratei și subiectul (sau unul din subiectele) din grafica mărcii poștale constituie prima condiție a definirii unei ilustrate maxime. Identificarea subiectelor, fie ele principale sau secundare, ori a elementelor concordante nu constituie o dificultate în sine. Importantă este interpretarea corectă a noțiunilor de subiect, imagine element și detaliu. Această interpretare trebuie făcută ținând cont în primul rând de prevederea regulamentară care menționează că „**subiectul sau elementul concordant trebuie să fie vizibil, ușor de identificat atât pe marca poștală cât și pe cartea poștală ilustrată**”. Nu pot fi admise piese în care concordanța se susține pe baza unui subiect sau element sugerat. De asemenea, nu sunt admise piese în care se pretind concordanțe cu elemente nesemnificative de detaliu din imaginea cărții poștale ilustrate (frunze, arbori, păsări, flori, ferestre etc.).

Un alt considerent esențial în analiza concordanței de subiect (imagine) a unei piese maximafilie îl constituie tema și titlul exponatului în care va fi folosită. Acesta derivă din principiile de bază, și anume:

- încadrarea unei ilustrate maxime la tema și titlul unui exponat

sau al unui capitol este dată de imaginea mărcii poștale și nu de cea a cărții poștale ilustrate;

- plasarea unei ilustrate maxime în contextul unei teme sau/și al unui capitol trebuie să fie guvernată de **principiul maximei concordanțe**, principiu care definește de fapt preocuparea și obiectul colecționării.

Aceste precizări sunt necesare datorită deosebirilor existente, în cele mai multe cazuri, între modul reprezentării subiectelor în imaginea mărcilor și în cea a cărților poștale ilustrate. În foarte multe cazuri imaginea mărcilor constă într-o compoziție grafică ce conține unul sau mai multe subiecte, adesea un subiect principal și unul sau mai multe subiecte secundare. Imaginile cărților poștale, admise în scopul realizării de ilustrate maxime, sunt rezultatul fotografierii unor obiective (clădiri, monumente, peisaje, plante, animale, persoane etc.) sau reproduc documente, gravuri, picturi etc. Din imaginile acestora se pot desprinde detalii care să conțină subiecte separate ce pot oferi concordanțe cu cele existente pe mărcile poștale.

Pentru a evita o serie de confuzii în ceea ce privește stabilirea con-

1. Unul dintre subiectele mărcii este redat în imaginea c.p.i.

Fig. 1 - Slav murind. Cunoscuta operă a lui Michelangelo constituie unul din subiectele mărcii poștale și este redat într-o poziție identică pe c.p.i. Foarte bună concordanță de subiect și imagine.

cordanțelor de subiect trebuie menționat faptul că **noțiunea de imagine semnifică și ipostaza în care a fost surprins subiectul la** ▶▶▶

2. Imaginea mărcii și cea a c.p.i. conțin integral același subiect

Fig. 2 - Cascada din parcul național Iguaçu - Brazilia. Subiectul unic, atât în imaginea mărcii cât și în cea a c.p.i., surprins aproximativ din același unghi. Concordanță perfectă de subiect și imagine.

3. Subiectul mărcii de regăsește în imaginea c.p.i.

Fig. 3 - Car pentru transportul vinului - Portugalia. Subiectul mărcii se regăsește în prim planul imaginii c.p.i. Concordanță de subiect și de imagine excelentă.

philatelica.ro

un anumit moment. Existența diverselor etape și modalități de reprezentare a unui subiect, pe marcă sau/și pe cartea poștală, constituie cauza realizării unor ilustrate maxime în care este stabilită

o bună concordanță de subiect, dar nu și de imagine.

Pentru o mai bună înțelegere a celor afirmate au fost alese și comentate exemplele prezentate în paragrafele 1-15.

4. Subiectele mărcii se regăsesc în imaginea c.p.i.

Fig. 4 -
D. Prunariu,
nava „Soiuz 40”,
un fragment al
globului
terestru și bolta
cerească sunt
subiecte ce
compun grafic
imaginea mărcii
și se regăsesc în
compoziția
grafică a c.p.i.

Fig. 5 - Melina
Mercouri
și Partenonul
de pe Acropola
Atenei sunt
subiectele
din compoziția
grafică a mărcii
poștale cât și
din imaginea foto
surprinsă pe c.p.i.

6. Unul din subiectele mărcii concordant cu subiectul (imaginea) c.p.i.

Fig. 7 - Marcă (vinieta LISA) în a cărei compoziție grafică pot fi ușor identificate cinci subiecte diferite, care se regăsesc în imaginile diverselor c.p.i. Sunt redată doar două din aceste posibilități: Primăria și capela Saint Jean din așezarea Corbeil-Essonnes de lângă Paris. Fiecare piesă realizată cu această marcă poștală (considerată ca având potențial maximafil foarte mare) poate fi utilizată în diverse exponate cu teme derivate din construcția, caracterul, destinația sau istoricul fiecărui subiect în parte.

pagina 30 ✓

maximafilie

5. Subiect secundar al mărcii concordant cu un subiect secundar al c.p.i.

Fig. 6 - Coloana din Piața
Vendôme din Paris este un subiect
secundar al mărcii. Același subiect
se regăsește în planul secund al
acuarelei reproduse pe c.p.i. Cu
toate că subiectele principale ale
celor două componente se înscriu
la tema „moda”, între ele nu se
pot stabili criterii de concordanță
satisfăcătoare.

Fig. 8

7. Subiectul mărcii poștale este un detaliu al subiectului redat în imaginea c.p.i.

Situație frecvent întâlnită la ilustratele maxime în care atât marca poștală cât și c.p.i. conțin subiecte ce reproduc opere de artă. Concoranța de subiect este foarte bună, c.p.i. completând subiectul mărcii poștale (Fig. 8-9).

Fig. 9

8. Imaginea c.p.i. conține un detaliu al subiectului integral redat pe marca poștală

9. Atât marca poștală cât și c.p.i. reproduc același detaliu

Fig. 10 - Situație inversă față de exemplul anterior (Fig. 8-9): imaginea mărcii o completează pe cea a c.p.i

Fig. 11

10. Subiectul mărcii se regăsește ca element (detaliu) în imaginea c.p.i.

Fig. 12 - Imaginea c.p.i. redă un interior din Muzeul Theodor Aman. Pe unul din pereți este expus tabloul „Doamna Elena Cuza”, lucrare ce constituie subiectul mărcii poștale. Folosirea unei astfel de piese într-un exponat încadrat la tema reproducere de artă sau personalități nu este potrivită atât timp cât există ilustrate maxime realizate pe c.p.i. ce reproduc integral subiectul. Punerea în valoare a piesei se obține în cazul încadrării ei într-un exponat cu tema muzee sau case memoriale.

(continuare în numărul următor) **pagina 31** ✓

Martirii: Două vieți și o dragoste - Doina și Ion-Aldea Teodorovici*

Prof. Valentin BEREZOVSKI

Doina și Ion-Aldea Teodorovici au format un celebru și îndrăgit cuplu muzical. Ei au cântat primii despre *Limba română* și despre *Domnul Eminescu* românilor de pe ambele maluri ale Prutului. Au dat spectacole în săli pline până la refuz, bucurându-se de prețuirea și aplauzele a mii și mii de spectatori de toate vârstele din: Moldova, România, Rusia, Germania și fosta Iugoslavie. Dar, mai presus de toate, merită a prețui gestul lor din 1992, când, împreună cu poezii Grigore Vieru și Adrian Păunescu, care i-au însoțit, au cântat în fața luptătorilor, încurajându-i, în războiul de pe Nistru.

Fiul preotului Cristofor Teodorovici din Leova, Ion-Aldea s-a născut în zi de mare sărbătoare, *Buna Vestire*, în anul 1954.

De la tatăl său, Ion a moștenit dragostea de țara-mamă, România, și dragostea pentru muzica populară și, în mod deosebit, spre cea bisericească.

Pentru ași asigura condițiile necesare perfecționării calităților sale native pentru muzică, va urma la Chișinău la Școala de Muzică *Eugeniu Coca*, iar din 1969 pe cele ale Școlii medii de Muzică din Tiraspol - unde a studiat cu rezultate excepționale clarinetul și saxofonul.

După satisfacerea stagiului militar (1973-1975), a devenit student (1981-1987) la Facultatea de Compoziție și Pedagogie a Conservatorului *Gavriil Musicescu* din Chișinău, activând în același timp în tripla calitate de instrumentist, compozitor și solist în cadrul formației de muzică ușoară *Contemporanul*, condusă de compozitorul Ion Dolgan.

Perioada anilor 1981-1987 a fost perioada care i-a marcat viața. În 1982 s-a căsătorit cu Doina Ma-

*Prezentul articol este bazat pe un bogat set de materiale apărute în presa de peste Prut și puse la dispoziția noastră, prin amabilitatea doamnei Eugenia Marin - mama Doinei, căreia îi aducem mulțumirile noastre.

pagina 32 ✓

Fig. 1

rin, o tânără chipeșă, instruită, profesoară de literatură universală - cu care a fost prieten timp de cinci ani - și care, în anii studenției, a făcut parte din corpul de dansatori al ansamblului *Moldoveneasca* cu care a avut spectacole în aproape toate continentele. Din anul 1982 se consacră muzicii de estradă.

Creația lui Ion-Aldea Teodorovici este impresionantă. În scurta sa existență a scris peste 300 de cântece patriotice, lirice, pentru copii și nu numai. Melodii precum: *Trei culori, Răsai, Limba noastră, Eminescu, Clopotul învierii, Pace lumii, Reaprindeți candela, Două inimi gemene, Maluri de Prut* ș.a. realizate în anii renașterii Republicii Moldova, conțin puternice îndemnuri muzicale la libertate și unitate națională. Doina și Ion au militat neobosit până în ceasul din urmă pentru unirea Basarabiei cu România, patria-mamă.

În anul 1991 au cântat în Marea Adunare Națională a Republicii Moldova, apoi au plecat la Festivalul de la Mamaia, realizându-și unul din visurile vieții - întâlnirea cu spectatorii din România, moment emoționat pentru amândoi... *Am visat ani în șir la această clipă și ea, până la urmă, a venit încărcată de roade. Am primit premiul special al juriului, dar, mai ales, dragostea românilor de pretutindeni*, declara mai târziu Ion-Aldea Teodorovici.

Se pare că au fost doi poeți

preferați ai soților Teodorovici. Primul dintre ei este Grigore Vieru cu care au colaborat mulți ani. Prima poezie pusă pe note a fost *Reaprindeți candela*, în ale cărei versuri, de un tragism zguduitor, se vorbește despre anii de după ocuparea Basarabiei de către ruși, în amintirea tuturor acelora care au îndurat deportările în Siberia.

Cel de-al doilea poet - un *om de suflut* - își amintește el ceva mai târziu, a fost Adrian Păunescu, *cel care odată cunoscut, l-a subjugat cu totul*, a cărui poezie i-a părut de fiind străbătută de un dramatism rar întâlnit. Versurile sale din poezia *Maluri de Prut* i-au evocat luminoșii-triști ani ai copilăriei „sale” petrecuți acolo, pe malurile Prutului, la Leova natală.

Prietenia lor a durat până în ultimele clipe ale vieții, ale acestor trubaduri de peste Prut. Adrian Păunescu, născut și el pe meleagurile Basarabiei, a iubit cu adevărat Basarabia și oamenii ei, socotindu-i atât pe Doina și Ion-Aldea Teodorovici, pe Grigore Vieru și mulți alți patrioți basarabeni ca buni frați.

La 29 octombrie 2011 s-au împlinit 19 ani de când Doina și Ion-Aldea Teodorovici s-au stins fulgerător din viață, urmare a unui grav accident de circulație. În autoturismul cu care se deplasau spre Chișinău se aflau patru persoane: șoferul și însoțitorul său (care au „scăpat” „miraculos” fără ▶▶▶

traume deosebite), Doina și Ion, care se aflau pe bancheta din spate, fiind striviți, în urma contactului de o maximă duritate, dintre mașină și un copac de pe marginea șoselei. Accidentul a avut loc în apropierea comunei Coșereni, județul Ialomița. Așa au pierit cei doi fii ai Basarabiei.

După 19 ani, în mod curios, organele oficiale nu au elucidat acest grav accident, cu toate că asupra morții în condiții dubioase a soților Teodorovici stăruie încă numeroase întrebări fără a primi un răspuns convingător.

De ce au fost uciși cei doi soți? Din ordinul cui? Cine se face vinovat? De ce șoferul nu a fost reținut pentru omor? În mod suspect, autoritățile însărcinate cu cercetarea și identificarea circumstanțelor în care a avut loc accidentul au catalogat cele întâmpla-te ca intrând în categoria numeroaselor accidente rutiere „nefericite”. Acești slujbași n-au fost în stare să dea un răspuns documentat, argumentat și convingător la fireasca întrebare (în acest caz): *accident a fost (acolo la Coșereni) sau crimă? Crimă premeditată.*

La Coșereni, unde și-au pier-

dut viața Doina și Ion-Aldea Teodorovici, din cauza unui dubios accident de circulație, s-a pus o cruce albă de marmură. Sub fotografia celor doi soți se poate citi: *De avem sau nu dreptate, Emnescu să ne judece!*

Trecătorii, din care nu puțini se opresc, își fac semnul crucii și-l roagă pe Părintele din Cer să-i aibă în paza Sa.

Administrațiile poștale din Ro-

mânia și Moldova au comemorat pentru istorie cele două personalități - Doina și Ion-Aldea Teodorovici, punând în circulație două întreguri poștale:

- un întreg poștal emis, în comun, în România (EDIPOST cod 158/97) și Moldova în anul 1997 (Fig. 1);

- un întreg poștal pus în circulație în Moldova la 30 octombrie 2002 (Fig. 2).

Fig. 2

Doina și Ion-Aldea Teodorovici. Două inimi gemene. Două vieți și-o dragoste: Basarabia. Tragicii miri ai iubirii, regăsirii și morții.

Care este denumirea?

De-a lungul anilor emisiunea **CAROL I BUCUREȘTI 1**, a fost prezentată sub diferite denumiri, dintre acestea Marcel Șapira¹ citează:

- în anul 1938, catalogul *Nămolou-Nosca* o prezenta *Impresiune București cu clișee de la Paris*;

- în anul 1941 și în continuare, catalogul *Michel* o prezenta *Impresiune București cu clișee realizate la Paris*;

- în anul 1963, Odo Gh. Boehm-Reney² folosea denumirea *Prima emisiune București*;

- în anul 1964, CMPR³ a folosit denumirea *Tipar grosolan tipografiate la Fabrica de Timbre*

București;

- în anul 1974, Kiriac Dragomir în CMPR '74 a utilizat denumirea *Valori tipografiate cu clișee făcute la București* (greșit!);

- în anul 1984, CPMR '84 a utilizat denumirea *Emisiunea București I*;

- în anul 1997, Marcel Șapira⁴ încercând o sistematizare a denumirii acestei emisiuni propune: *30 Bani, roșu emisă în anul 1878 cu o planșă realizată la București* (greșit!).

De asemenea:

- în anul 2009, Gh. Tudor⁵ folosește denumirea *CAROL I emisiunea I București*;

- în anul 2010, catalogul Scott

folosește denumirea *Tipărit București, impresiune grosolană*;

- în anul 2010, lista de prețuri Romfilatelia utilizează denumirea *Carol I - București I*.

De menționat că în perioada comunistă, pentru evitarea unor nume și simboluri neagreate, au fost inventate denumiri noi pentru emisiunile post-clasice românești.

Față de cele de mai sus, bazat pe documente puse în valoare de Emanoil Săvoiu⁶, apreciem că denumirea corectă a acestei emisiuni ar trebui să fie **CAROL I tipografiate, în cerc perlat, impresiune București cu clișee Paris (casa V. Michel)**.

Dan N. DOBRESU, AIJP

¹ ȘAPIRA, Marcel dr. ing. - *Primele mărci postclasice românești tipărite în țară, „Emisiunile BUCUREȘTI”, 1876-1885*, Ed. SIGMA PRIMEX, București 1997, p. 3

² Revista *Filatelia* no. 4/1963

³ *Catalogul mărcilor poștale românești*.

⁴ ȘAPIRA, Marcel, op. cit., p. 106

⁵ TUDOR, Gheorghe, în colaborare cu Ioan DANILIU, Coriolan CHIRCHEȘ, Gheorghe MERMEZE - *Mărcile poștale românești 1858 - 2009*, București 2009, 242 pag.

⁶ philatelica.ro, III, 6(17) noiembrie - decembrie 2011, p. 16-21

MARTINEL 2011 MICIMACKÓ

Prof. Victor NECOLAU

Programată toamna târziu când temperaturile de la Miercurea Ciuc erau încă peste zero grade, între 11-13 noiembrie 2011, expoziția filatelică internațională pentru copii și tineret **MARTINEL 2011 MICIMACKÓ**, aflată la a treia ediție, a avut un succes deosebit.

Organizată de inimosul ing. Lőrincz Barnabás, ajutat de o echipă de filатели profesioniști ai asociației HARFILA (<http://www.harfila.ro>), expoziția a cuprins 54 exponate aparținând copiilor din România (Miercurea Ciuc, Arbore - județul Suceava, Liești - județul Galați, C.F. Nicolae Bălcescu București, C.F. Municipal Ploiești) și Ungaria, dintre care 15 în afara concursului.

Un frumos catalog a fost pus la dispoziția participanților. Ne-a surprins prezența în paginile catalogului a unui *președinte de onoare* al FFR (ce împănare!), calitate neînregistrată la instanțele juridice competente.

Juriul (Mircea Calu - președinte, ing. Ana Gheorghiu, Kápolnásy Lajos) a acordat următoarele medalii: Vermeil (4), Argint Mare (5), Argint (14), Bronz Argintat (8), Bronz (5), precum și diplomă de participare (3).

Au fost puse la dispoziția participanților următoarele materiale: două plicuri ocazionale, o carte poștală ilustrată fără marcă fixă, trei ștampile ocazionale bilingve.

Grafica a fost asigurată de: ing. Lőrincz Barnabás (catalog), Alec Bartos (logo expoziție, diplomă), ing. Titus Rogojan (plicuri și ștampile ocazionale).

O noutate față de anii trecuți a fost introducerea prezentărilor în *powerpoint* de către tinerii filатели harghiteni.

Așa cum arătam și anul trecut, seniorii filатели și profesorii s-au dovedit învinși de ruinata filatelie românească. Păcat! Cine va mai aduce medalii pentru frumoasa Românie? Generația viitoare nu mai este deloc îndrumată spre cultura și arta emanată de mărcile poștale.

Palmares (extras):

Kugler Gergely
Lőrincz Szabolcs Botond
Rădulescu Alexandra
Lőrincz Barnabás Atila

Budapesta
Miercurea Ciuc
Miercurea Ciuc
Miercurea Ciuc

Buliga Alexandra Ionela
Dolinski Holly Cristina
Cîrdei Flavia
Beteg Emese
Harangozó Vivien

Arbore
Arbore
Arbore
Miercurea Ciuc
Budapesta

A foci VB-k nagyjai
Oldsmobile
Fratii Grimm în filatelie
Venues and mascots of Beijing
2008 Olympic Games
Sfintele sărbători ale românilor
Ciuperci
Aviația în filatelie
Kaktusok és orchideák
Lovak világa

Vermeil
Vermeil
Vermeil
Vermeil

Ag. Mare
Ag. Mare
Ag. Mare
Ag. Mare
Ag. Mare

Schimbară gărzii la Maximafilie Judecători noi

av. Leon IANCOVICI, ALJP

Data de 15 noiembrie 2011 - memorabilă, dacă mai coincide cu ziua mărcii poștale românești de altădată - a marcat „primenirea” componenței membrilor de juriu treapta I (expoziții naționale) și a II-a (expoziții interjudețene) la clasa de maximafilie, prin actualizarea listei.

Astfel cum se susține încă din primele rânduri ale unei ample expunerii de motive adresată Comisiei de maximafilie din cadrul FFR de către conducerea SRMDVN, *înființarea Societății Române de Maximafilie „Dr. Valeriu Neaga” la 13 septembrie 2007 a dat un nou impuls activității de maximafilie din România*, concretizându-se prin rezultate remarcabile, printre care: „participarea unui număr mai mare de colecții de maximafilie la expozițiile naționale, interna-

ționale și mondiale, toate colecțiile obținând diplome și medalii de la Argint în sus. **Dl. av. Leon Iancovici a obținut prima medalie de Aur din istoria maximafiliei românești la o expoziție mondială, fiind printre cele 5 medalii de aur atribuite la clasa maximafilie până în prezent, la expoziții mondiale, în întreaga lume**”; „organizarea la Bacău, sediul societății, a două expoziții naționale cu participare internațională, EXPO-MAX 600 în 2008 și ARTĂ ȘI RELIGIE în 2010, expoziții la care au participat numeroase exponate din străinătate și ne-au onorat cu prezența personalități marcante din stful maximafiliei mondiale”; „personalități proeminente ale maximafiliei mondiale (**Joseph Wolff, Jean-Pierre Mangin, Anny Boyard, Nicos Rangos**), dar și românii **av. Antoaneta Scărlătescu și dr. Petru Pitea** au devenit membri de onoare ai societății noastre. La rândul său, președintele

societății, **Gl (r) Vasile Doroș** a devenit membru de onoare al renumitei asociații *Les Maximaphiles Français*”. Și enumerarea succesorilor este abia la început...

Lista actualizată a membrilor de juriu pentru treapta I (abilitați să juriize clasa de maximafilie inclusiv la expoziții naționale) cuprinde **11 maximafilisti de clasă mondială** (în ordine alfabetică): ing. Mihai Ceucă (Bacău), ing. Coriolan Chiricheș (Botoșani), dr. Ioan Daniiliuc (București), Gl (r) Vasile Doroș (Bacău), av. Leon Iancovici (București), dr. Petru Pitea (Cluj), ing. Andrei Potcoavă (Craiova); prof. Nicolae Salade (Sibiu), prof. Mihai Semenov (Bacău), Gheorghe Văduva (Craiova). Lista pentru treapta a II-a cuprinde 16 nume remarcabile și poate fi găsită pe site-ul SRMDVN (<http://www.srmdvn.blogspot.com>).

Expoziții să fie, că de „judecători” nu ducem lipsă...

Newspaper wrapper

Paul HIRSCH

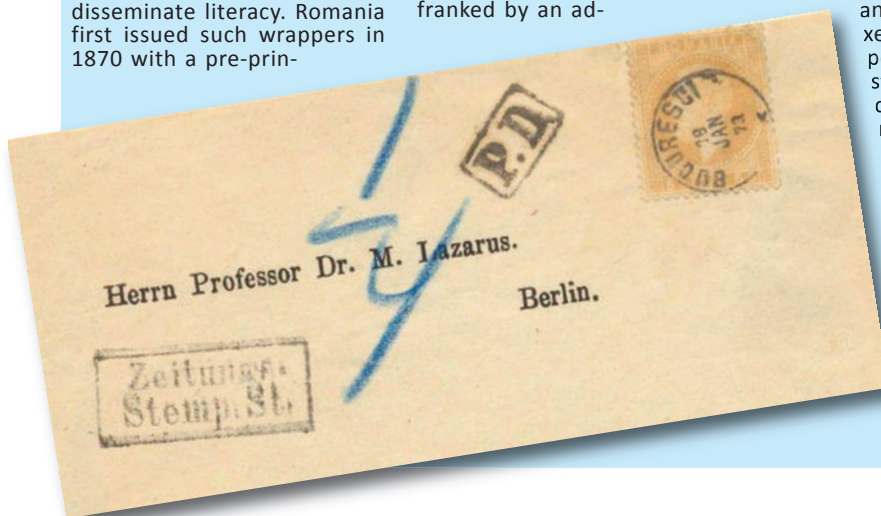
Many European countries made use of newspaper wrappers in the last three decades of the 19th century. The low postage for such dissemination of papers and printed matter was surely a manifestation of the social attempts at that time to disseminate literacy. Romania first issued such wrappers in 1870 with a pre-print-

ted postal stationary stamp. It is not uncommon to find multiple wrappers to be used or wrappers supplemented by adhesives to pay for newspapers weighing more than 50 g., for transmission abroad or for the extra cost of registration. This is particularly the case of the „Spic de Grâu” wrappers.

However I illustrate a wrapper franked by an ad-

hesive: the 5 bani *Paris* issue. Although not tied by the BUCURESCI thimble postmark I believe it to be genuine. The address is pre-printed with the recipient's name and „Berlin” The postage is correct for mail to Germany at the date of this transmission: 18 JAN 1873. The wrapper bears the strike **P**(lătit) **D**(estinație) and the German boxed „Zeitungs-Stempel” (Newspaper strike). My opinion concerning its genuineness is borne out by Fritz Heimbüchler's expertisation.

Is there any other recorded example of the use of the 1872 (even 1872-80) issue to send a newspaper or journal?

România clasică: Mărci rupte

ing. Norbert BLISTYAR

Nu sunt un specialist al emisiunilor clasice românești, dar am observat că în ofertele mai multor colecționari se găsesc destul de frecvent mărci din emisiunile *Regele Carol I cu favoriți în medalion* și *Regele Carol I cu favoriți în oval*, având colțurile din dreapta sus și jos, rupte. Uneori rupturile ating și cadrul mărcii, altele ele sunt mai blânde, așa cum se observă și la marca aplicată pe scrisoarea alăturată (Fig. 1). Făcând abstracție de aceste rupturi, mărcile sunt de obicei foarte îngrijit tăiate și centrate. Aceste rupturi sunt desigur deranjante și este ușor de înțeles de ce colecționarii încearcă să scape de ele.

Explicația acestor colțuri rupte a venit întâmplător pe când tăiam câteva ștraifuri Hawid. Decuparea mărcilor cu foarfeca dintr-o coală sau fragment mai mare de coală nu este chiar atât de simplă, mai ales dacă în fața ghișeului sunt mai mulți clienți care așteaptă să fie serviți. Se pare însă că oficiantul poștal din acele timpuri a găsit o modalitate de a-și ușura munca. În perioadele de liniște a tăiat din coală ștraifuri verticale de mărci, apoi a separat fiecare marcă prin mai multe tăieturi orizontale, dar făcute numai atât de lungi încât mărcile să mai rămână atârnată una de alta printr-o bucățică de hârtie netăiată (vezi Fig. 2). Din ștraifurile astfel pregătite putea desprinde foarte ușor câte o marcă când avea nevoie de ea și astfel au apărut mărcile cu colțurile rupte de care astăzi încercăm să scăpăm.

Desigur că aceasta ar putea fi o explicație pentru colțurile rupte. Eu am văzut asemenea mărci numai cu ștampila JASSY, ar fi însă interesant de aflat dacă procedeul a fost folosit și în alte localități, deci și de alți lucrători de la ghișeu. Oricum, cred că în acele timpuri nu erau încă la modă întâlnirile de schimb de experiență sau *workshop*-urile din zilele noastre.

Fig. 1

Fără a avea valoarea unor separări particulare prin perforare, acest procedeu destul de rudimentar este totuși o dovadă pentru inventivitatea slujbașilor poștali de pe atunci. Și, atenție, nu orice ruptură trebuie imediat aruncată. Interesantă mențiunea pe care o face Gero G. de Bellis în lucrarea sa referitoare la etichetele aplicate de Poșta austriacă pe documente de expediție a pachetelor și anume, că acolo se folosea chiar și la începutul sec. XX un procedeu asemănător de pregătire și separare a etichetelor. Tot el face precizarea că în instrucțiunile de lucru ale poștelor din Bavaria și Braunschweig de la mijlocul sec. XIX, acest procedeu este indicat a fi folosit de angajații poștali pentru reducerea timpului de deservire a publicului și evitarea aglomerărilor. Nu cred că este vorba de o preluare a unui mod de lucru de la o administrație poștală la alta, ci mai degrabă de un exemplu de găsire simultană a unei soluții, așa cum s-a întâmplat de nenumărate ori în istorie.

Fig. 2

ing. Norbert BLISTYAR, născut în 1942 la Jimbolia, România, licențiat al Facultății de Chimie Industrială din Timișoara (1964). Din 1991 stabilit în Germania. Preocupări: istorie poștală. Contact: norbert.blistyar@freenet.de.

Revista presei

Revista filatelică a poștei germane - *POST-FRISCH* - în numărul din septembrie-octombrie 2011 publică, la rubrica *Schop*, următorul anunț:

Un rege german în România
Karl Eitel Friedrich de Hohenzollern-Sigmaringen a fost din 1866, sub numele Carol I, principe și rege al României. La recomandarea lui Napoleon III a fost ales în anul 1866 ca principe și își face intrarea, primit cu entuziasm de populație, în București în mai 1866. Portretul său împodobește moneda de aur de 20 lei "bătută" în onoarea sa în anii 1883 și 1890. Material: aur (900/1000); greu-

tate: 6,45 g; diametru: 21 mm.

Aceste monede pot fi comandate la poșta germană având costul de 595 €. Cele două monede propuse spre vânzare fac parte din cele șase piese de 20 lei din aur apărute în anii 1868 (200), 1870 (5.000), 1883 (150.000), 1884 (35.290), 1890 (196.000), 1906 (15.000). În paranteză tirajul monedelor după Mircea Manole - *Catalogul numismatic-monedele* (Dan ȚĂRAN)

Festivalul de teatru **Toma Caragiu**

ing. **Aurel DIACONU**,
președintele Clubului Filatelic Municipal Ploiești

Sub egida Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, cu sprijinul Primăriei Municipiului Ploiești, Teatrul **Toma Caragiu** din Ploiești a organizat, în perioada 9-13 noiembrie 2011, prima ediție a *Festivalului de teatru Toma Caragiu*. Echipa de conducere a manifestării a fost compusă din doamna Mariana Constantinescu - selecționar unic și domnul Lucian Sabados - director al festivalului.

Acțiunea a vrut și a reușit atragerea unor trupe de teatru de prestigiu din România care să ofere iubitorilor marelui actor **Toma Caragiu** o colecție de spectacole de „zile mari”.

Au participat:

- Teatrul **Act-București**, cu spectacolul „**Absolut**” (după *Ivan Turbincă* al lui Ion Creangă), în rolul principal: Marcel Iureș.

- Teatrul Național **Radu Stanca** - Sibiu, cu spectacolul „**Electra**” după Sofocle și Euripide, avându-i protagoniști pe: Mariana Mihu, Suzana Macovei, Marian Rălea.

- Teatrul Național - București, cu spectacolul „**Inima de câine**” după Mihail Bulgakov, cu: Victor Rebengiuc, Mircea Rusu, Marius Manole și alții.

- Teatrul de Comedie - București, cu „**Revizorul**” de N. V. Gogol, în distribuție figurând: Horațiu Mălăieș, George Mihăiță, Virginia Mirea.

- Teatrul **Odeon** - București cu „**Gaițele**” de Al. Kirilescu - protagoniști: Dorina Lazăr, Constantin Cojocar, Ionel Mihăilescu și „**Joi, mega joy**” de Katalin Thuróczy, protagoniști: Dorina Lazăr, Virgil Andreiescu, Irina Mazanitis.

- Teatrul **Maria Filotti** - Brăila, cu „**Sufletul. Puncte de veghere**” după „**Eine Heikle Sache, die Seele**” de Dimitrie Dinev, protagoniști: Liliana Ghiță, Alin Florea, Liviu Pintileasa.

- Teatrul **Toma Caragiu** - Ploiești, cu spectacolul „**Trei surori**” de A. P. Cehov în interpretarea artiștilor: Tudor Smoleanu, Ioan Coman, Oana Moravec, Elena Popa, Ada Simionica și alții.

Spectacolele de teatru s-au desfășurat atât pe scena Teatrului **Toma Caragiu**, cât și pe scena Casei de Cultură a Sindicatelor din Ploiești.

Un moment inedit a fost recitalul de poezie și muzică „**Dor de Eminescu**” susținut pe scena Teatrului **Toma Caragiu** de cunoscutul actor Ion Caramitru și muzicianul Aurelian Octav Popa.

Au mai existat și spectacole în așa-numite „spații

neconvenționale” (o premieră) cum ar fi: Complexul Mall Mercur („**Dialoguri**” - spectacol de poezie pe versurile lui **Toma Caragiu**, susținut de Carmen Ciocila din Ploiești); Doroftei Pub („**Stand-up Comedy**” - susținut de Tibi Neuronu); Restaurantul Da Vinci - Bobâlna („**Spectacol de teatru improvizat**” - susținut de trupa Comedy Show, București), sau Cinema Premiera („**Un cuplu ciudat**” - de Neil Simon, spectacol realizat în colaborare de *Drama for the Masses* și Teatrul **Arca**, București); ori Showroom Ford („**Aproape perfect - Fat Pig**” - de Neil La Bute, realizat de Teatrul **George Ciprian** - Buzău și Teatrul **Act** - București); Show-room Seat (cu un alt „**Spectacol de Teatru improvizat**” creat de Trupa Improvisneyland, București) și în Winmarkt Grand Center, unde au fost realizate două spectacole excepționale cu: „**Jocuri în curtea din spate**” de Edna Mazya - Teatrul **Act-București** și „**Furtuna**” de W. Shakespeare - Centrul Cultural UNESCO „**N. Bălcescu**” - București

Festivalul a mai cuprins și expoziții de artă fotografică: „**Reflexii**” ale artiștilor Sorin Radu și Maria Ștefănescu în foaierul Casei de Cultură a Sindicatelor sau expoziția de sculptură a surorii lui **Toma Caragiu**: Geta Caragiu, intitulată „**Clovnul și ai săi**” în foaierul teatrului din Ploiești

Manifestările au fost completate de mai multe conferințe pe teme specifice evenimentului susținute de Ioana Ieronim, Mirela Patureau Nedelcu, Ion Caramitru, Adriana Grand sau Victor Ioan Frunză.

Filateliștii ploieșteni nu puteau să rămână indiferenți la asemenea manifestare și cu ajutorul directorului Teatrului **Toma Caragiu**, dl Lucian Sabados, care a pus la dispoziție materialul documentar, au realizat o ștampilă ocazională datată 09.11.2011 100590 PLOIESTI 1, care are la bază un desen creat de sora artistului - Geta Caragiu - (machetatorul ștampilei fiind binecunoscutul dr. Ioan Daniliuc). Macheta plicului este realizată pe baza aceluiași desen de către dl Lucian Sabados și reprezintă o „monedă veche macedoneană”, amintind astfel de originea macedoneană a regretatului **Toma Caragiu**.

Salonul filatelic BUCUREȘTI 2011

Dumitru F. DUMITRU

În perioada 26-31 octombrie, la sediul Asociației Filateliștilor din București, a avut loc Salonul filatelic București 2011. La această ediție, a XI-a, au fost prezentate exponate despre *Bucureștiul de ieri - Bucureștiul de azi* (maximafilie, Emil Stanciu), *Bucureștiul interbelic monumental* (cartofilie, Șerban Drăgușanu), o retrospectivă a realizărilor AFB la cele 11 ediții, precum și un exponat despre banderola pentru ziare emisiunea a 5-a din 1896 (Andrei-Bogdan Stanciu), exponat medaliat cu Vermeil la EFIRO 2008.

Pentru acest Salon s-au realizat 8 ștampile, aprobate de Poșta Română, după cum urmează:

- patru ștampile cu tema *Edificii Bucureștene*, toate aplicate la oficiul poștal București 13:

- 24.10.2011 Pasajul Basarab;
- 25.10.2011 Arena Națională;
- 26.10.2011 Palatul Parlamentului;
- 27.10.2011 Circul București - 50 de ani;

- o ștampilă *Mihai I al României la 90 de ani*:

- 25.10.2011, aplicată la oficiul București 13;

- o ștampilă *Ziua Europeană a Justiției Civile*:

- 25.10.2011, aplicată la oficiul București 63;

- două ștampile *Simpozion de filatelie polară*, ambele plicate la oficiul București 63:

- 28.10.2011 Fridtjof Nansen (1861-1930) - 150 de ani de la naștere;
- 29.10.2011 Roald Amundsen (1872-1928) - 100 ani de la primul om la Polul Sud (1911).

Ștampilele au fost machetate de dr. Ioan Daniliuc (Pasajul Basarab, Arena Națională) și Șerban Drăgușanu (celelalte).

Totodată, s-au realizat următoarele materiale: două plicuri, trei cărți poștale ilustrate și zece cărți poștale semiilustrate ocazionale, toate adecvate subiectelor ștampilelor.

Stampland

Link to World

<http://www.stampland.net/>

Eveniment filatelic la Oficiul Poștal Regional Buzău

Ionel VIZIREANU

Din anul 1968, direcțiile de poștă serbează anual *Marșul factorilor poștali*. În 2011 la Buzău acest eveniment a fost organizat în luna mai, participând ca spectator și subsemnatul. Cu această ocazie, directorul Oficiului Județean de Poștă Buzău, dl. Ioan Florescu, cunoscând activitatea mea filatelică m-a solicitat să ajut colectivul poștei locale pentru a organiza o expoziție filatelică cu prilejul *Zilei mondiale a Poștei* - 9 octombrie. Întrucât această zi, care celebrează munca poștașilor din întreaga lume a fost într-o duminică, conducerea O.J.P. Buzău a devansat-o (pe 6 octombrie) pentru a putea oferi publicului posibilitatea vizitării unei expoziții inedite. Astfel, cu sprijinul colectivului din cadrul Poștei Buzău - domnii Ioan Florescu, Constantin Stroie, Ion Bogdan, ing. Valeriu

Nuțu și doamnele Florica Ene și Alma Andrei - am organizat o expoziție filatelică expunând mărci poștale și plăciuri prima zi apărute pentru *Ziua mărcii poștale românești* și *Ziua mondială a Poștei*, fotografii în legătură cu marșul factorilor poștali din Buzău, aspecte din trecutul și prezentul poștei locale, precum și fotografii ale orașului și județului Buzău din colecții personale ale lucrătorilor din Poștă.

Dl. director Ioan Florescu în cuvântul de deschidere a mulțumit tuturor celor care au contribuit la realizarea acestei expoziții, în mod

deosebit subsemnatului (am fost directorul Poștei din Buzău până în anul 1985), adresând invitația tuturor filateliștilor buzoieni de a reînnoa această veche tradiție a expozițiilor filatelice organizate cu prilejul a diferite evenimente locale sau naționale, iar mie rugămintea ca și în 2012 să sprijin în continuare Poșta din Buzău.

Expoziția, organizată în incinta Oficiului poștal nr. 7, s-a bucurat de prezența multor vizitatori, care și-au arătat interesul față de astfel de manifestări.

Alăturat prezint relatarea apărută în ziarul local *OPINIA* din 7-9 octombrie 2011, francat, din păcate, inadecvat și obliterat BUZAU 09 10 11 12.

Nota editorului.

Piesa reprodușă alăturat (fragment de ziar), francat total artizanal, nu este realizată în conformitate cu Decizia ANCOM nr. 968/4 martie 2011, conținând mărci poștale care nu se aflau în circulație la data obliterării. Problema a fost dezbătută în articolul *Cum francăm plăciurile ocazionale?* semnat de dr. Ioan Daniliuc în revista *philatelica.ro* nr. 5(16)/septembrie-octombrie 2011, p. 35.

Pe urmele unor expoziții

Cunoscutul filatelist timișorean Dan ȚĂRAN ne propune lucrarea *Pe urmele unor expoziții: SPORT TURISM FOTBAL JOCURI OLIMPICE*, Leonberg - decembrie 2011, 56 pag, realizată în regie proprie. Lucrarea este dedicată memoriei soției sale Erna - secretară de juriu la multe expoziții filatelice, și prietenei de familie Păuna Low - principala legătură cu Poșta română.

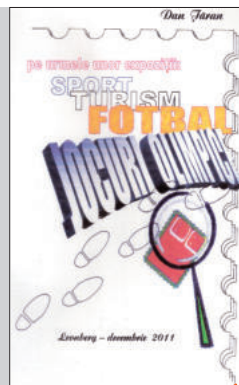
Lucrarea reprezintă o retrospectivă, fără comentarii personale, a expozițiilor cu tematica **sport** ce s-au desfășurat în perioada 1967 - 1996 la Timișoara.

Lucrarea constituie o pagină de istorie a filateliei, fiind un omagiu adus celor care nu mai sunt printre noi. Se prezintă sistematic: comitete de organizare, jurii, participanți, palmares, materiale realizate, ecouri din presa vremii.

Este meritoriu efortul autorului de a transmite generațiilor viitoare încă o pagină din istoria filateliei bănățene.

Autorul parafrazează în finalul lucrării: *Expozițiile au murit, trăiască expozițiile!*

Lucrarea poate fi accesată în format digital. Cei interesați în procurarea lucrării se pot adresa autorului, tel 0049 715 229 124. (dnd)

Taifasuri filatelice la... masa umbrelor!

Silviu N. DRAGOMIR

Din fructuoasa perioadă a cercetărilor filatelice pe care le desfășurasem pe vremea în care colaboram împreună cu regretatul Grigore Racoviceanu (IP cod 115/98, Fig. 1) la elaborarea capitolului privind emisiunile *Paris, București (1+2)* și *Perle* prin care se

încheia prima parte (volumele I+II) a *Monografiei mărcilor poștale românești*, mi-a reținut atenția o scrisoare pusă la dispoziție de Ne'a Grigută, prin care cercetătorul Liviu N. Cristea (IP cod 094/98, Fig. 2) îl chestiona pe acesta din urmă cu privire la două plaje ale unor intense investigații desfășurate apoi pe parcursul multora din anii următori:

1) Evoluția ștampilelor de tip DAGUIN în România, și

D. Sale Dlui. Av. Grigore Racoviceanu
București 11
Str. Tunari 6, et. 1

45 North Side
London SW4 OAA
9.4.1976

Mult Stimate Maestre,

Vin astăzi, ca întotdeauna, în căutare de sfat și de îndrumare. De pe urma unei scrisori, ale mele, care a apărut ca articol în revista STAMP COLLECTING din Londra sînt acum solicitat, din numeroase părți, să dau amănunte cu privire la mărci și ștampile românești.

1 → Un colecționar englez, specializat în ștampile duplex mă roagă să-i dau amănunte cu privire la ștampilele DAGUIN din România. Îmi amintește că în colecția sa posedă asemenea ștampile gemene de la București, Jasi, Brăila și Galați. El vrea să știe unde au mai fost întrebuințate și în ce perioadă. El nu pare să fi sezizat amănuntul că la început unele au apărut cu mențiunea lunii în limba franceză.

Prin urmare mă adresez dvs., care sînteți probabil singurul colecționar român care poate răspunde:

Ce birouri poștale au folosit sistemul DAGUIN? și dacă se poate preciza:

Perioada în care aceste ștampile au fost folosite.

Stimate Maestre, în ale Legii și Filateliei, vă rog să nu-mi luați în nume de rău că vă arunc dvs. în cîrcă această corvoadă. Eu nu dispun de material suficient și nici de timp liber ca să pot colinda pe la comercianți și colecționari în căutarea de material documentar. V-aș rămîne îndatorat dacă mă puteți ajuta să răspund în mod corespunzător.

2 → Întors la Londra, după ultima mea escapadă filatelică la București, acasă mă aștepta o surpriză: un comerciant din Israel îmi oferea reimpresiuni din prima emisiune moldoveană; nici mai mult nici mai puțin. Eu n-am auzit vorbindu-se de „reimpresiuni”, făcute - s-ar părea - în 1958. Eu știam că în acel an s-a ținut Expoziția Centenară, dar nu mi-am dat seama că, cu acel prilej, s-au făcut reimpresiuni cu clișeele originale.

Mă adresez acum dvs. și vă întreb: Este adevărat? Cîte asemenea reimpresiuni au fost făcute? (Dacă este vorba de ceva oficial). Ce valoare au ele? Cum au fost executate: Pe ce hîrtie, în ce culoare, din ce valori???

Comerciantul mi-a trimis poze mărite. Caracteristicile originalelor sînt prezente, dar există nenumărate alte imperfecțiuni, care s-ar putea datori uzurii, ruginii, curățirii imperfecte și altor factori. Aștept acum originalele, dar între timp am scris dlui. Tripcovici, care mi-a fost indicat ca fiind în măsură să-mi confirme existența reimpresiunilor, precum și dlui. Dragomir, care eventual știe ceva. Eu n-am auzit pe nimeni vorbind de asemenea reimpresiuni și sincer spus cred că dacă s-ar fi făcut oficial ar fi trebuit consemnat acest fapt în catalog. Presupun deci că este vorba de o tentativă de a acredita niște contra-faceri (chiar dacă s-au folosit clișeele originale) și de a le plasa prin intermediul unui comerciant de bună credință.

Aștept cu nerăbdare răspunsul dlui. Tripcovici, precum și confirmare din partea dvs. și a dlui. Dragomir. Dacă s-ar dovedi autentice atunci firește trebuie făcut un efort de achiziționare, care însă va fi dictată de statutul acestor reimpresiuni și de numărul lor.

...
Aștept cu încredere sfatul dvs. și pînă atunci vă rog, Maestre, să primiți din partea mea expresia celei mai sincere admirații și respectuoase amicitii,

L. Cristea.

2) Reimpresiunea mărcilor poștale *Cap de Bour* din anul 1958.¹

Nu doar că respectiva misivă stabilește (pentru anul 1976) începutul acestor căutări și investigații, dar ea ne dă - celor de acum - măsura modalităților în care se purtau până nu demult căutările și discuțiile științifice prin: deosebitul respect față de interlocutori, recunoașterea francă a atingerii limitelor de informare, precum și impunerea unei acripii profesionale - fără de care cercetarea poate deveni un fel de așa-zis *dialog al surzilor*. E drept că astăzi, cele două plaje ale cercetării filatelice au fost integral lămurite: prima prin strădanii ale d-lui Dan N. Dobrescu², a doua prin investigațiile făcute de Kiriac Dragomir.

Citiți, rogu-vă cu deosebită atenție această misivă³ a cărei tonalitate vine, pare-se, de undeva din perioada interbelică-, din acele vremuri când respectul față de interlocutori (și, deci, chiar față de tine însuși) păstra măcar aparența unui principiu imuabil ce părea să fi ajuns până la noi, cei de azi, pare că dintr-o cu totul altă lume...

Fig. 1

Fig. 2

Nota editorului:

¹ M. Marius, fost redactor șef al revistei *Filatelica* în anul 1958, nota în *Indrumarul Filatelistului* 1968, p. 64-65, următoarele:

Să nu uităm de numărul festiv al revistei „Filatelica” (nr. 11/1958)...

Acest număr al revistei a avut o filă supliment care a constituit o surpriză deosebită pentru cititori: a prezentat reproducerea primelor trei emisiuni poștale românești („Cap de bour”) rea-

lizată de Fabrica de Timbre cu clișeele originale ale emisiunilor respective. Pentru a nu da loc la falsificări, fondul de culoare al mărcilor a fost constituit din textul minuscul „centenarul mărcii poștale românești”; și pentru a nu tenta speculanții, „amănuntul” cu clișeele originale nu a fost cunoscut decât într-un cerc restrâns. Este pentru prima oară - aici - când se anunță în mod public acest lucru, o face fostul redactor șef al revistei, din acea vreme.

² Problema utilizării ștampilelor de

tip DAGUIN în România a fost soluționată, în principal, în lucrările: dr. ing. Marcel Șapira - *100 de ani de la primele obliterări mecanice românești. Ștampilele DAGUIN, Almanah Filatelic '90*, p. 86-92 și Dan N. Dobrescu - *Obliterări DAGUIN în România/Cachets DAGUIN en Roumanie 1890-1909*, AXA Botoșani 2007, 112 pag.

³ S-a păstrat, în redarea scrisorii, ortografia folosită în acea epocă.

Revista presei

CURIERUL FILATELIC, nr. 162, Cuiule - septembrie 2011. Din sumar: *Un istoric al cercetărilor privind istoria poștelor locale turistice din Ardeal (V)* - Dr. Mircea Dragoteanu; *Elefantul Lucy* - prof. Nicolae Ilișiu; *Varietăți ale filigranelor RPR* - Mihai Lucian Valea; *AEROMFILA 2011* - Alexandru Bartoc; *Piesă filatelică unicat* - Mihai Lucian Valea; *Hermann Oberth, materiale filatelice interzise* - Liviu Pintican Juga; *Monu-*

mentul Concordia - Latzel, de ing. Ioan Dejugan; *Tipuri de mașini și modele de amprente în francatura mecanică, folosite de poșta guvernamentală* - ing. Mircea Pătrășcoiu.

POȘTAȘUL, nr. 396, octombrie - noiembrie 2011, revistă editată de Compania Națională Poșta Română. Din sumar: *150 de ani de la înființarea Poștei române* - *Întâmplări de demult* - Cristian Scăiceanu.

TOPICAL TIME, nr. 6(370), noiembrie - decembrie 2011, revistă de filatelie tematică a Asociației Tematicienilor Americani (ATA), în cadrul rubricii de periodice din străinătate, sub semnătura lui George B. Griffenhagen, este semnalată din România revista philatelica.ro, fiind prezentat și comentat conținutul numărului 2, martie-aprilie 2011. (dnd)

Galeria celebrităților botoșănene (VIII)

dr. Gică MARIȚANU

Ștefan LUCHIAN (1868-1916) 28 iunie - 95 de ani de la moarte

Pictorul florilor, Ștefan Luchian, s-a născut la 1 februarie 1868, la Ștefănești-Botoșani, ca primul fiu al maiorului Dimitrie Luchian, un apropiat al lui Cuza Vodă, și al Elenei născută Chiriacescu.

Starea de sănătate precară a maiorului Dimitrie Luchian determină, în 1873, mutarea familiei la București într-o casă aflată pe strada Popa Soare, dar, din nefericire, în noiembrie 1877, acesta moare iar Ștefan rămâne orfan la vârsta de 9 ani. Ștefan urmează cursurile primare la Școala din mahalaua Tabacu după care este înscris la Colegiul „Sfântul Sava”, de unde se va retrage la finele anului al doilea și va continua studiile gimnaziale la Pensionatul Șeicaru unde se va remarca la desen, din această perioadă datând prima pictură cunoscută, un mic tablou în ulei, reprezentând o casa, semnat „Luchian Șt. cl. III”. Rezistând insistențelor mamei de a îmbrățișa cariera militară, în 1885 se înscrie la Școala de Belle-Arte, absolvind-o sub îndrumarea lui Nicolae Grigorescu în 1889, cu medalia de bronz pentru un „studiu după natură” și un „cap de expresie”. În luna octombrie a aceluiași an, este admis, în urma unui concurs, la Akademie der Bildenden Künste din München unde va studia două semestre cu profesorul Johann Caspar Herterich și va executa copii după operele lui Correggio și Rembrandt din Vechea Pinacotecă. Revenit în țară în vara anului 1890, va expune, pentru prima oară, cinci picturi în cadrul primei expoziții a societății de artă „Cercul artistic”, organizată în luna decembrie la Ateneul Român.

În martie 1891 pleacă la Paris și se stabilește în Cartierul Latin, unde cunoaște viața artistică pariziană, pictează și participă la manifestările organizate de Liga Culturală dar în februarie 1892, când terminase tabloul de mari dimensiuni *Un convoi la Plevna*, în vederea participării la Salonul Parizian, este nevoit să se întoarcă în țară ca urmare a decesului mamei. Revenit la Paris, la

sfârșitul lunii septembrie, se înscrie la Academia Julian și lucrează în atelierele lui W. Bouguereau și Tony Robert-Fleury până în luna martie 1893 când se reîntoarce la București și se dedică total picturii, expunând alert în numeroase expoziții colective și personale, executând picturi decorative, lucrând alături de C. Artachino și C. Pascali la pictarea unor biserici din Alexandria (1898), Tulcea (1899), București-biserica Brezoiu (1900-1901). Participă activ la viața culturală bucureșteană și se face din ce în ce mai cunoscut. În 1900 participă cu două pasteluri la *Exposition Decennale des Beaux Arts*, din cadrul *Expoziției Universale* de la Paris. Încercând să depășească academismul, manierismul și canoanele impuse de arta vremii și căutând căi proprii de exprimare în pictură, este salutat în presă, de critica de specialitate, ca un „adevărat artist independent și modern”, „admirabil colorist” și ca „un spirit liber, nutrinde idei revoluționare”.

Din nefericire, în decembrie 1898 apar primele semne de boală, fiind diagnosticat de profesorul G. Marinescu cu „scleroză multiplă”, care după ameliorări iluzorii alternate cu pusee din ce în ce mai grave ale bolii, îl va lăsa infirm pentru tot restul vieții.

Situația materială precară și problemele de sănătate nu-l împiedică să expună neîntrerupt și să lucreze cu frenezie, realizând cu o măiestrie neegalată o serie întreagă de opere considerate adevărate miracole de simplitate și de finețe, de sinteză cromatică și arhitecturală a formelor, de colorit strălucit și delicat, printre care se numără atât „marinele” pictate în 1904, când se afla la tratamentul la Techirghiol, cât și cele peste 30 de peisaje scânteietoare pictate în vara anului 1908, la

mănăstirea Brebu.

Chiar dacă anterior abordase florile ca temă picturală, abia în 1908 își canalizează forțele creatoare în această direcție, relizând un adevărat univers dominat de pasiunea pentru natură și dragostea pentru viață.

Deși la 8 mai 1909 i se conferă medalia *Bene Merenti* cl. I iar tablourile sale apar în continuare în expoziții din țară și străinătate, boala avansează. Pictează greu, dar cu patimă, purtând penelul legat de mână paralizată ca pe o torță de nestins a inepuizabilei pasiuni pentru arta pe care a iubit-o mai mult decât orice pe lume. A creat o operă durabilă, purtând amprenta-i inconfundabilă.

Ștefan Luchian s-a stins din viață la 28 iunie 1916, fiind înmormântat la cimitirul Bellu din Capitală. Ca o recunoaștere tardivă a genialității sale, în 1948 pictorului Ștefan Luchian i s-a conferit titlul de „membru post-mortem” al Academiei Române.

Luchian și opera sa sunt imortalizate în numeroase emisiuni de mărci poștale românești. ▶▶▶

Referințe:

- Bejenaru, Ionel, *Dicționarul botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, p. 24-25.
Ciucă, Valentin, *Luchian*, Editura Meridiane, București, 1984.
Comarnescu, Petru, *Ștefan Luchian*, București, 1956.
Drăguț, Ștefan, *Ștefan Luchian*, București, 1968.

Neculai PARASCHIV (1856-1918) 7 iulie - 155 de ani de la naștere

Neculai Paraschiv, unul dintre cei mai cunoscuți lăutari de pe meleagurile moldave de la sfârșitul secolului al XIX-lea, s-a născut în 1856, la Botoșani, ca unul dintre cei șapte copii „cu firi musicale înăscute” a nu mai puțin vestitului muscalagiu Năstasă Paraschiv (1805-1887).

Talentat „viorist și gurist” își câștigă faima de virtuoz, ținând concerte în întreaga Moldovă, iar din 1885 când organizează și dirijează un taraf de mare notorietate, devine cunoscut și în străinătate, concertând la Amsterdam, Kiev, Milano, Monte Carlo, Moscova, Palermo, Paris, Petersburg, Tunis ș.a.

Simțul artistic deosebit și deschiderea spre „modernism” l-a determinat să renunțe, în cadrul tarafului, la unele instrumente vechi cum ar fi cobza, naiul și dairea și să accepte propunerea fraților Ion și Iancu Vrabiescu de a le înlocui cu pistonul (flugelhornul) și flautul.

În același timp, Neculai Paras-

chiv s-a făcut remarcat printr-o serie de compoziții: hore, marșuri, române și valsuri, cele mai cunoscute fiind valsurile „Strunga - vals” și „Un vis frumos”, precum și romanțele „Ochii plânși” și „După fragi și după mure”. Romanța pentru voce și pian „După fragi și după mure”, pe versurile poetei botoșănene Cornelia Chernbach (Cornelia din Moldova), dedicată amicului său G. N. Ochialbi, publicată de Editura „C. Gebauer” din București, a fost cântată de cei mai mari artiști ai vremii.

A încetat din viață la vârsta de 62 de ani, în 1918, la Botoșani.

Referințe:

Bejenaru, Ionel, *Dicționarul botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, p. 190.

Poslușnicu, Mihail Gr., *Istoricul muzicii laice și religioase botoșănene*, în „Botoșanii în 1932”, Liga Culturală, secția Botoșani, 1932, p. 121-132.

Adrian VEREA (1876-1944) 11 iulie - 135 de ani de la naștere

Poetul, pictorul, muzicianul, dramaturgul și prestigiosul publicist dr. Adrian Verea (nume inițial A. Wechsler) s-a născut în 1876, la Botoșani, unde și-a petrecut copilăria și a urmat cursurile școlii primare.

După absolvirea liceului la Iași, urmează cursurile Facultății de Medicină la București și Paris, în paralel desfășurând o bogată activitate literară și publicistică.

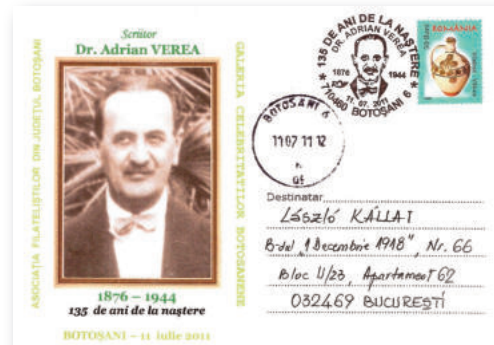
Dr. Adrian Verea, „omul de cafea” în viziunea lui Felix Aderca, și-a făcut debutul în publicistică în „Lumea nouă literară și artistică”, semnând apoi numeroase colaborări la: „Adam”, „Adevărul literar și artistic”, „Cronica”, „Curentul nou”, „Facla”, „Lumea Evreei”, „Lumea israelită”, „Mișcarea”, „Noua revistă română”, „Propilee literare”, „Puntea de fildeş”, „Rampa”, „Vremea” ș.a.

Creația literară a dr. Adrian Verea cuprinde numeroase volume de poezie și piese de teatru, printre cele mai cunoscute numărându-se: poemul dramatic în trei acte „Să

nu-ți faci idoli!...”, publicat la București în 1914; piesa în trei acte „După moartea lui Manasse”, publicată în 1915 sub pseudonimul I. Pârnu (Ciulin), o urmare a dramei „Manasse” a lui Ronetti-Roman; comedia dramatică „Delfinii din Vaikiki” în 1933; poemul tragi-comic „Apollonius din Tyane”, volumul de poezii „Icoane” etc.

Poemul dramatic „Să nu-ți faci idoli!...” a fost jucat de trupa „Excel-sior” în 1920 pe scena Teatrului „Modern”, iar poemul tragi-comic „Apollonius din Tyane” s-a jucat în 1932 pe scena Teatrului Național din București, rolul principal fiind interpretat de cunoscutul actor Ion Mănelescu.

Dr. Adrian Verea a încetat din viață în 1944.

Referințe:

Bejenaru, Ionel, *Dicționarul botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, p. 267.

Kuller, Hary Dr. (coordonare), *Evrei din România - Breviar bibliografic*, Editura Hasefer, București, 2008, pag. 405-406.

Predescu, Lucian, *Enciclopedia „Cugetarea”*, București, 1940, p. 894.

George ENESCU (1881-1955) 19 august - 130 de ani de la naștere

„Luceafărul muzicii românești” s-a născut la 19 august 1881, în Liveni-Vârnăv, județul Botoșani, ca al optulea copil al Mariei și al lui Costache Enescu.

La Crăcia, unde familia Enescu se mutase între timp, talentatul George ia câteva lecții de vioară de la vestitul lăutar Nicolae Chioru din Dorohoi, învață notele muzicale și citirea lor de pe portativ cu un inginer, vecin din sat, la recomandarea profesorului și compozitorului Eduard Caudella, iar la numai cinci ani va compune prima sa lucrare „Țara Românească” - operă de doisprezece măsuri pentru pian și vioară.

În 1888, la vârsta de 7 ani, este admis la cursurile obligatorii de pregătire de trei ani ale Conservatorului din Viena pe care le va absolvi în doi ani sub îndrumarea profesorului Sigismund Bachrich. În vacanța dintre cei doi ani de studiu, la 24 iulie 1889, Enescu își etalează calitățile interpretative pentru prima oară în public, la Slănic, într-un concert ținut „în folosul săracilor din localitate”. La vârsta de 9 ani, este admis la cursurile superioare ale Conservatorului din Viena și va studia vioara cu profesorul Joseph Hellmesberger-jr., la care era și găzduit, iar compoziția, armonia și contrapunctul cu profesorul Robert Fuchs. În 1883, la absolvirea cursurilor, obține calificativul „excellent” și medalia de argint „Asociația prietenilor muzicii” (Gesellschaftmedaille), acordată rar, numai absolvenților cu adevărat excepționali.

Rămâne la Viena, perfecționându-și studiile, în particular, cu profesorii pe care îi avusese la Conservator, frecventează concertele și spectacolele de operă până în 1894 când, la 8 martie, susține primul concert în fața publicului bucureștean, la Palatul Ateneului, iar din toamnă se înscrie la Conservatorul din Paris unde studiază compoziția cu Jules Massenet și Gabriel Fauré, contrapunctul cu André Gédalge și vioara cu Martin Pierre Marsick.

La 6 februarie 1898, când încă nu împlinise 17 ani, debutează triumfal în calitate de compozitor, la concertele Colonne din Paris, cu

suita simfonică „Poema Română”, iar la 17 februarie, uimește lumea muzicală pariziană cu interpretarea în primă audiere a Sonatei I pentru vioară și pian (op. 2), compusă în 1897, fiind acompaniat la pian de Alfred Cortot.

La 1 martie 1898, Enescu dirijează „Poema Română” pe scena Ateneului. Însăși regina Elisabeta a României devine o mare admiratoare a lui Enescu, acordându-i sprijin și protecție, invitându-l deseori la Castelul Peleş din Sinaia la serate muzicale și dăruindu-i întreaga colecție originală a operelor lui J. S. Bach.

Faima sa de violonist crește progresiv, obținând succese răsunătoare, apărând în concert alături de unii dintre cei mai cunoscuți muzicieni: Pablo Casals, Alfred Cortot, Fritz Kreisler, Jacques Thibaud, Eugène Ysaye, iar compozitori renumiți îi încredințează frecvent operele lor pentru a le interpreta în primă audiere. Deși întreprinde numeroase turnee în marile capitale europene, nu neglijează latura componistică și scrie febril cele două Rapsodii române (1901-1902), Suita Nr. 1 pentru orchestră (1903), Simfonia I (1905) etc.

În timpul Primului Război Mondial rămâne în țară și conduce Orchestra simfonică a Ministerului Instrucțiunii, montează spectacole de operă numai cu sprijinul cântăreților români, prezintă în primă audiere creații proprii ca Simfonia II, Suita pentru orchestră Nr. 2, înființează, la Iași, Orchestra simfonică „George Enescu” și întemeiază din veniturile proprii „Premiul de compoziție George Enescu” destinat celor mai talentați tineri compozitori români.

După război, reia periplul artistic european, pentru ca în 1923 să întreprindă primul său turneu în America unde se impune ca diri-

jor, iar la întoarcerea în țară va da primul concert pe 10 aprilie, la Botoșani.

În perioada interbelică crează lucrări memorabile și dedică o parte din prețiosul său timp unei fertile activități pedagogice printre elevii săi numărându-se violoniștii Christian Ferras, Ivry Gitlis, Arthur Grumiaux și Yehudi Menuhin.

Recunoașterea marilor sale merite artistice nu întârzie să apară și chiar dacă primise numeroase distincții, în 1929 este ales membru corespondent al Academiei de Arte Frumoase din Paris, iar în 1932 devine membru titular al Academiei Române.

La 13 martie 1936, la Paris, obține un succes răsunător cu monumentală opera dramatică și muzicală „Oedip” dedicată Mariei Tescanu Rosetti (fostă Cantacuzino), care îi va deveni soție în 1937.

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Enescu ține să fie alături de poporul român și rămâne în țară organizând ședințe de muzică de cameră, dând recitaluri de vioară, dirijând concertele, mai ales în beneficiul răniților de război și compune inspirat „Suita sătească” pentru orchestră și „Impresii din copilărie”, suită pentru vioară și pian.

În toamna anului 1946, după o glorioasă serie de concerte la Moscova, reîncepe oboșitoarele turnee.

Odată cu revenirea în Europa concertează sporadic și ține cursuri de interpretare la „Școala Instrumentală” din Paris dar boala îl determină să renunțe complet la activitatea concertistică, ►►►

dedicându-se exclusiv creației.

Genialul compozitor, dirijor, pedagog, pianist și violonist George Enescu s-a stins din viață la Paris, în noaptea de 4 spre 5 mai 1955 și a fost înmormântat în cimitirul Père-Lachaise, așa cum premonitoriu sublinia în volumul „Amintiri”: „Această poveste începe acolo, departe, pe plaiurile Moldovei și se sfârșește aici, în inima Parisului.”

George Enescu și opera sa sunt immortalizate în numeroase emisiuni

de mărci poștale românești, inclusiv în două expozate filatelice (maxi-

mafilie - Gl (r) Vasile Doroș și open - Ioan Catană).

Referințe:

- Bălan, Teodor**, *Acasă la Enescu*, Editura Sport-Turism, București, 1977.
Bentoiu, Pascal, *Breviar enescian*, Editura Universității Naționale de Muzică, București, 2005.
Ciomac, Emanoil, *Enescu*, Editura Muzicală, București, 1968.
Sbârcea, George, *Povestea vieții lui George Enescu*, Editura Ion Creangă, București, 1982.
Tudor, Andrei, *George Enescu-Viața în imagini*, Editura Muzicală, București, 1961.
Doroș, Vasile, *George Enescu în constelația muzicii universale - Dans la constellation de la musique universelle*, Editura RAO 2005.

Constantin VÂRNAV (1806-1877) 22 august - 205 ani de la naștere

Primul medic moldovean cu doctorat în medicină, Dr. Constantin Vârnăv, s-a născut la 21 august 1806, la Hilișeu - județul Botoșani.

După copilăria petrecută la Hilișeu Dorhoiului, fiul banului Vasile Vârnăv este înscris la Pensionul Cuenim din Iași unde se decide să îmbrățișeze cariera medicală. Ca o consecință firească, urmează cursurile Facultății de Medicină la Universitățile din LeMBERG, Viena și Pesta. În 1836 obține la Pesta titlul de doctor cu teza de doctorat „Rudimentum Phisio-graphiae Moldaviae”, ceea ce i-a conferit dreptul de a practica medicina „în toate staturile Austriei”.

După întoarcerea în țară, desfășoară o adevărată activitate de pionierat pe tărâm medical, ținând un curs de medicină populară la Seminarul Veniamin din Iași în perioada 1843-1844. În același sens este considerat întemeietorul literaturii de popularizare a medicinei din țara noastră, editând în 1844 „Povătuitorul sănătății și al economiei casnice. Foaie periodică pentru poporul românesc”. Bun organizator, a probat eficiența educației sanitare în practică, în timpul epidemiei de holeră din 1848.

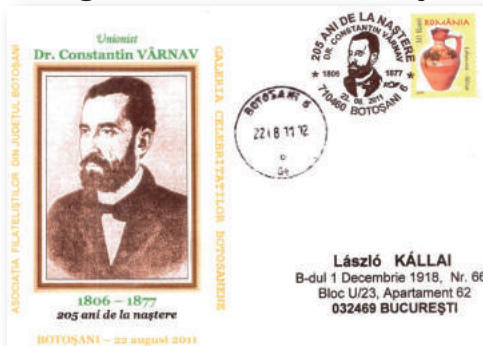
Dr. Constantin Vârnăv a fost unul dintre cei mai activi membri

ai Societății de Medici și Naturaliști din Iași unde a îndeplinit funcțiile de secretar și de vicepreședinte și a redactat revista acesteia, militând pentru dezvoltarea medicinei pe baze științifice și combaterea concepțiilor mistice despre boli și bolnavi.

Revoluția din 1848 îl găsește alături de C. Gh. Cantacuzino, M. Costache, Gh. Sion, Iorgu Sturdza, A. C. Mavrocordat și Vasile Alecsandri în comitetul însărcinat cu elaborarea Petiției-proclamație, ale cărei 35 de puncte constituiau programul revoluției, devenind țintă predilectă a acțiunilor represive ale regimului Domnitorului Mihail Sturdza.

Fidel idealurilor revoluționare, a militat pentru Unirea Principatelor și a devenit deputat de Dorohoi în Adunarea Ad-hoc. Ca o recunoaștere a meritelor și a reputației sale, avea să fie ales în mai multe rânduri deputat și senator.

A publicat, în presa vremii, numeroase articole bazate pe experiența medicală acumulată,

printre acestea numărându-se și studiile: „Despre holera epidemică” (1848) și „Despre holera asiatică” (1872).

Dr. Constantin Vârnăv, „un om de ispravă” în viziunea lui Nicolae Iorga, a încetat din viață la 21 august 1877, la Iași.

Referințe:

- Andrei, Alex.**, *Medici români și străini din Moldova și Muntenia între 1800-1860*, Cluj, 1927.
Bejenaru, Ionel, *Dicționarul botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, p. 261.
Iorga, Nicolae, *Un om de ispravă: Scarlat Vârnăv*, în „Oameni cari au fost”, Editura pentru Literatură, 1967, p. 154-155.

Dr. Gică MARIȚANU, născut la 29 noiembrie 1956 în județul Botoșani, România, absolvent al Facultății de Medicină Militară (1983). Colecționează mărci poștale tematice (România, Republica Moldova, ONU, Europa CEPT), cărți poștale

ilustrate (Botoșani, localități din județul Botoșani), Napoleon Bonaparte, muzicieni europeni, numismatică (medici români, spitale, monedă medievală moldovenească). Contact: maritanugica@yahoo.com

Cei interesați în procurarea acestor materiale le pot solicita prin intermediul următoarelor adrese de e-mail: coriolan2006@yahoo.com, maritanugica@yahoo.com

Târgul internațional de filatelie - SINDELFINGEN 2011

Dan ȚĂRAN

La ediția din acest an a târgului (27-29 octombrie 2011) s-au prezentat publicului trei expoziții. Două, să le zic clasice - *istorie poștală pe viu* cu participarea a 49 exponate pe cca. 250 fețe de panou; *Grande Jupex - Americana*, pentru tineret, cu 39 de exponate pe cca. 150 fețe de panou. Noutatea târgului a fost expoziția intitulată *Vitrina noutăților* având ca motto *Mărcile mele, ideea mea* și asupra căreia voi insista în cele ce urmează.

Expoziția s-a aflat la a doua ediție, anul trecut făcându-se începutul, cu mare succes, la Lucerna (Elveția). La expoziție participă exponanți din patru țări: Elveția, Austria, Liechtenstein și Germania. Se expune pe o singură față de panou (12 foi A4) și pot fi folosite orice materiale filatelice editate în cele patru țări după anul 1970. Îndeosebi întrecerea aceasta este plină de farmec deoarece se desfășoară fără un regulament prea complicat. *Aranjați cu timbrele, plicurile, ștampilele voastre un exponat cât mai personal pe o temă la liberă alegere* se adresează organizatorii exponanților. Nu există nici o graniță pentru fantezia exponantului.

Ca la orice expoziție există un juriu care face un clasament al primelor zece exponate ce vor fi

premiat în euro. Nu se acordă distincțiile clasice de la expozițiile filatelice. Pe lângă acest juriu este chemat și publicul să-și aleagă exponatul favorit, pentru aceasta fiecare vizitator primind un formular de participare pe care va trece doar un exponat care îi place. Trecându-și și numele și adresa pe formular vizitatorul participă la o loterie filatelică zilnică (în cele trei zile ale târgului). Poți participa cu mai multe formulare cu condiția ca acestea să nu indice același exponat. Exponatul cel mai bine cotate de public primește un premiu special. În acest an primele zece exponate germane au fost prezente la expoziția bilaterală Germania - Marea Britanie de la Hanovra (18-20 noiembrie 2011). Taxa de participare este de 10 €, iar exponatele se trimit organizatorilor care le transportă la târg, le montează și demontează după care le returnează exponanților. Participarea pe fiecare țară este limitată de către organizația națională a țării respective. În acest an Germania a limitat numărul la o sută, în ordinea primirii de către organizatori a cererilor.

În expoziție au fost prezente 167 exponate după cum urmează: Germania - 104 (4 fiind folosite ca acoperire a unor absențe), Austria - 16, Elveția - 39, Liechtenstein - 8. Tematica este foarte greu de enumerat: de la transporturi la artă, animale, flori, insecte, construcții, turism, istorie etc, iar imaginația exponanților ar putea fi cuprinsă

într-o scală de la nul la foarte. Câteva exponate au fost părți al unor colecții mai mari dar majoritatea au fost create special pentru acest eveniment.

Pentru exemplificare am ales la întâmplare patru exponate: primul prezentând prin ilustrate maxime un traseu turistic pe valea Elbei (Fig. 1); cel de al doilea, intitulat *În țara mărcilor poștale* - unde peisajele desenate erau completate cu timbre corespunzătoare; la geamuri portrete de femei, în grădiniță flori, în grădina fructe și legume, vârfurile munților completate cu mărci poștale ce reprezentau munții, păsări dar și avioane în zbor etc., totul fiind ilustrat în amănunt; exponatul *Insecte* prezentând o mare tufă înflorită pe care mai ales fluturii se mișcă în voie; exponatul *Transport și circulație* împărțit și ilustrat (cam înghesuit) pe măsura prețului vizitatorilor de orice vârstă dornici să-și bucure ochii cu mărci poștale (și nu numai).

Expoziția a avut succes, fiind marcată printr-o ștampilă ocazională (Fig. 2).

Ca de obicei, în ultimii ani, Romfilatelia a fost prezentă cu un stand (Fig. 3).

Așa cum se arată în revista POSTFRISCH, expoziția a demonstrat că hobby-ul colecționării mărcilor poștale este o ocupație creativă și plină de viață.

Fig. 1

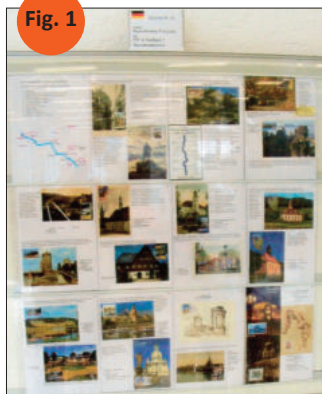

Fig. 2

Fig. 3

Savantul de pe maximă (3) Maria Skłodowska-Curie (1867-1934)

În Anul Internațional al Chimiei - care tocmai se încheie - este firesc să o prezentăm la această rubrică pe savanta care a marcat secolul XX prin descoperirile sale, fiind prima femeie care a primit un Premiu Nobel, prima dintre cele două femei care au primit până în prezent Premiul Nobel pentru fizică și singurul savant căruia i s-au decernat două Premii Nobel în două domenii științifice diferite (pentru fizică în 1903, respectiv pentru chimie în 1911): Marie Curie - după numele său francez - este un fizician și chimist de origine poloneză. A fost profesor la Sorbona, remarcându-se prin lucrări fundamentale în domeniul radioactivității. Marie Curie a testat toate elementele cunoscute la vremea respectivă din punct de ve-

dere al radioactivității naturale și a introdus în fizică termenul de *radioactivitate*. Împreună cu soțul său - Pierre Curie - a descoperit și a izolat radiul (1898) și poloniul (1902). În urma studierii efectelor fiziologice ale radiului a pus bazele radioterapiei. Mariei Curie i-au fost dedicate numeroase emisiuni de mărci poștale, primele fiind puse în circulație la numai patru ani după dispariția sa. Cele mai recente au fost emise chiar în 2011, în cadrul amintitului An Internațional al Chimiei. Suportul maximei alăturate (ilustrat cu savanta în laboratorul său din Paris) este o carte poștală realizată după o fotografie din *fondul Roger-Viollet* al celebrei agenții omonime pariziene de fotografii vechi, este francat cu timbrul francez dedicat centenarului nașterii

savantei Marie Curie și este obliterat cu ștampila *Premier Jour* din Paris, purtând data 21 octombrie 1967.

Florin PATAPIE - RAICU

Răzbunarea funcționarului de poștă*

Ernst BOCK

Toate acestea s-au întâmplat într-un oraș german cu aproximativ 20.000 de locuitori anul trecut, cu câteva zile înainte de Crăciun. Pregătisem un pachet pentru mătușa Dorothy cu cadouri de Crăciun, urmând să mă duc la poștă pentru a-l expedia. Când am ajuns, poșta era aglomerată cu oameni care doreau să expedieze felicitări, scrisori și celelate pentru prieteni sau rude. Erau cozi enorme la toate cele șase ghișee. M-am așezat la una din cozi care părea mai scurtă. Am înaintat încet dar sigur până când persoana din fața mea a zăbovit mult la ghișeu.

M-am întrebat care era motivul pentru care clientul stătea atât de mult, când nevrând, am auzit următoarea discuție între funcționar și client:

„De ce vrei numai un timbru?”

* În original *The post clerk's revenge*, traducere din engleză de prof. Victor Nicolau

Cumpără mai bine o coală sau un carnet cu timbre și în felul acesta vei avea mai multe timbre acasă și nu-ți mai faci griji dacă ai nevoie de ele când este duminică și poșta este închisă. Ai văzut aceste timbre frumoase cu tematici? Ele dau un aspect mai plăcut pe plic decât mărcile uzuale. Uită-te la aceste timbre cu suprataxă pentru Crăciun, dacă le cumperi ajuți persoane nevoiașе.”

Funcționarul a continuat în același mod până ce clientul l-a oprit: „Dacă nu-mi dai timbrul de care am nevoie, te voi reclama la șeful dumatiale!”

Funcționarul i-a dat imediat timbrul iar clientul a plecat furios. Iată că a sosit și rândul meu, însă înainte de a-i preda coletul funcționarului i-am spus: „Vă rog să nu mă tratați ca pe clientul dinainte!”

„O, nu, în niciun caz! Acela a fost o excepție. Dvs. veți fi servit foarte repede. Îmi cer scuze pentru în-

târziere, dar trebuie să vă dau niște explicații. Domnul pe care l-ați văzut a fost frizerul meu. Ori de câte ori mă duceam să mă tund și mă așezam pe scaunul lui îmi oferea o mulțime de produse care erau în magazinul lui. Săptămâna trecută, când am fost la el, nu a încetat să-mi recomande aceste produse drept cadouri de Crăciun pentru familie, prieteni și cunoscuți. Acest lucru mă enerva întrucât eu nu doream produsele lui și așteptam cu nerăbdare ocazia de a mă răzbuna. Iată că a sosit momentul și mă simt satisfăcut, în cele din urmă. Încă odată vă cer scuze pentru că a trebuit să așteptați așa mult și vă mulțumesc că m-ați ascultat.”

In memoriam

ing. Angelo Barbu POPESCU (1942-2011)

Din 9 octombrie 2011, Clubul filatelic *ETERN* are un nou membru, pe prietenul nostru ing. Angelo Barbu Popescu, plecat dintre noi înainte de vreme. Se va întâlni și va dezbate studii filatelice neterminate cu mentori și colaboratori - Corneliu Spineanu și Kiriac Dragomir, cu colegul său de facultate - Ulm Spineanu, cu alți filателиști percepuți de noi de pe Pământ mai mari sau mai mici dar acum toți egali - Dumitru Biala, Gheorghe Negulescu, Dr. Valeriu Neaga, Marcel Șapira, Dan Angheliescu.

Așa se va face că acest suflet nonconformist și mereu răzvrătit de nedreptățile sociale să-și găsească liniștea printre prieteni.

S-a născut la data de 30 ianuarie 1942, în familia prof. Elena Popescu și Lt. col. Nicolae I. B. Popescu. Anul tulbure 1942 și cei ce au urmat până la încheierea celui de-al Doilea Război Mondial au făcut ca familia Popescu să treacă prin încercări deosebite mai ales datorită faptului că tatăl, Nicolae Popescu, era ofițer al armatei române.

Pe parcursul copilăriei și adolescenței Barbu Popescu, prin ascuțimea minții și dorința de a acumula cât mai multe informații și-a dovedit înclinația deosebită

către studiu, în special către istorie, matematică, limbi străine, artă și muzică. De asemenea, de la tatăl său a moștenit pasiunea pentru filatelie, ofițerul Nicolae Popescu fiind el însuși un mare colecționar de mărci poștale.

După terminarea liceului, Barbu Popescu a absolvit Facultatea de Mecanică. Fină din cadrul Universității Politehnice București.

Deși de formație inginer, Barbu Popescu și-a dedicat întreaga viață pasiunii sale de suflet - filatelia. În anii '80 a fost, cu exponatele sale, participant și laureat cu nenumărate premii naționale și internaționale ale expozițiilor filatelice ale vremii. A publicat în revista *Filatelia* peste 40 de studii și note.

Toți cei care l-au cunoscut îi vor păstra o vie amintire.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

► schimb filatelic ► cumpărare ► vânzare ►

► philatelic exchange ► buy ► sell ►

► Cumpăr piese (pentru colecție OPEN) tematica (zona) Snagov (lac, pădure, canotaj, personalități asociate), mănăstirile Căldărușani și Țigănești (detalii în www.FundatiaSnagov.ro). Tel: 0722 601 830, e-mail: fundatia@snagov.ro

► Stamp collector - trade stamps, special cancellation, FDC's with music, trains, ships, chess. Victor Necolau,

Romania, 011737 București 63, Soș. Ștefan cel Mare nr. 4, sc B, ap 57.

<http://www.stampland.net>

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția lor

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.

► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului: dndobrescu_dannd@yahoo.com

pagina 48 ✓

► licitații ► auction ►

Corinphila Auktionen
<http://www.corinphila.ch>

David Feldman
<http://www.davidfeldman.com>

Christoph Gärtner Auktionen
<http://www.auktionshaus-gaertner.de>

YAMAN AUCTION HOUSE
<http://www.yamanauction.com>

Darabanth Aukciósház
<https://darabanth.hu>

Antonio M. Torres
<http://www.antoniotorres.com>

Céres Philatélie
<http://www.ceres.fr/vso/default.aspx>

Publicitate. Machete și negociere tarife
Advertising. Up-making and
publicity price list

László KÁLLAI

e-mail: laszlo_kallai@yahoo.com

► Minimum charge €4.00. Six times for the price of five. Twelve times for the price of nine. Send text to László KÁLLAI, laszlo_kallai@yahoo.com and payment to Coriolan CHIRICHEȘ, e-mail: coriolan2006@yahoo.com

► Taxa de mică publicitate (schimb filatelic, vânzare-cumpărare) este de 0,20 € pentru fiecare cuvânt, dar nu mai puțin de 4,00 € - 20 de cuvinte. Pentru 6 apariții se plătesc 5 apariții, iar pentru 12 apariții se plătesc 9 apariții. Textul se trimite d-lui László KÁLLAI (laszlo_kallai@yahoo.com), iar contravaloarea anunțurilor de mică publicitate se achită d-lui Coriolan CHIRICHEȘ (coriolan2006@yahoo.com).

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Coriolan CHIRICHEȘ

Redactor: Dumitru F. DUMITRU

Traduceri: Gilda ROȘCA

Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

ISSN 2065-6009

inEDITORIAL

De la teoria chibritului
la relansarea filateliei

Se zvonește că în 2012 Federația Filatelică Română va organiza un congres sau o conferință națională. Zvonurile nu oferă prea multe detalii (ce, cum, unde) despre acest eventual eveniment. Indiferent dacă va fi un nou congres (ordinar sau extraordinar, depinde cine va face calculele) sau o conferință, eu sper să fie o piatră de hotăr în istoria filateliei românești.

O schimbare radicală în organizarea și managementul filateliei la nivel național ar putea fi un ultim colac de salvare pentru tot ce înseamnă filatelie. Redefinirea, profesionalizarea și reorganizarea Federației, dar și a organizațiilor din teritoriu sau de specialitate ar putea relansa filatelia din România nu numai pe plan național, dar și pe plan internațional.

Ca să nu fie doar cuvinte aruncate în van încerc să definesc pe rând noțiunile lansate mai sus. Când afirm că FFR are nevoie de *redefinire* mă refer în mod direct la articolele din statut care definesc scopul organizației. Federația trebuie să redevină o instituție a tuturor filateliștilor din România și nu doar a unui grup restrâns. FFR trebuie să fie partener cu instituțiile statului punând la o parte interesele și conflictele personale ale membrilor din staff. Oricum acest deziderat se poate realiza în exclusivitate printr-un *management* profesionist și independent. Cu alte cuvinte funcția de secretar general al FFR trebuie să fie ocupată de o persoană din afara organizației care să fie remunerată în raport cu performanțele obținute. La acest capitol văd imperios necesar înființarea unor instituții secundare, printre care o fundație prin care se pot obține finanțări de la instituții și organizații internaționale. La fel de util ar putea fi crearea unor societăți comerciale (în care acționari să fie membri federativi ai FFR) prin care se pot realiza o serie de activități comerciale care să vină în susținerea activității filatelice (editarea și tipărirea unor lucrări de

specialitate, susținerea unor activități specifice FFR etc.)

Profesionalizare! La acest enunț fac referire gândindu-mă la implicarea unor filateliști care se pricep și nu au fost aleși sau numiți în fruntea unor comisii sau departamente pe baza unor obligații, simpatii sau interese financiare.

Privind definirea ultimului deziderat: *reorganizarea* organizației din punctul meu de vedere ar trebui să însemne introducerea sau modificarea în statut a unor articole care fac referire la structura FFR. Federația națională are tot interesul, dar și obligația de a organiza filiale în unitățile administrativ-teritoriale unde comunitate locală nu este în stare să se autoorganizeze. Iar, în cazul organizațiilor teritoriale actuale FFR trebuie să le acorde sprijin materializat în asistență managerială, *public relation* dar și juridică. Acest capitol se pot realiza fără ca FFR să se amestece în afacerile interne ale organizației respective. Totodată trebuie eliminate discriminările prevăzute în statut.

Reașezarea FFR în rândul organizațiilor non-guvernamentale poate duce la identificarea și obținerea unor finanțări pe termen lung și cu un volum consistent. Un exemplu la acest capitol constă în *lobby* (în termenii acceptați de legislația românească) în urma căruia printr-o hotărâre de guvern comerțul filatelic al emisiunilor noi să fie externalizat unei societăți patronate de filateliști din România (societatea comercială despre care am amintit mai sus, deținută de membrii federativi ai FFR). Acest punct nu este o inovație ci o instituție funcțională în mai multe țări din Europa și nu numai. La fel prin *lobby* se poate obține o finanțare periodică prin emiterea unor mărci poștale cu suprataxă (Ziua mărcii poștale sau emisiuni care pe vinieta menționează un eveniment filatelic important, de exemplu o expoziție națională). Și acest punct este pus în operă în cazul multor administrații poștale cu federațiile naționale.

Celor pesimiști și cu interese obscure am un singur mesaj: aceste aspecte sunt realizabile și în România fără nici o încălcare legislativă. Însă, pentru punerea în operă a acestor deziderate viitorul staff al FFR este obligat să respecte reguli simple, printre care: consensul, transparență totală și formarea unei echipe profesionale. Toate sunt realizabile cu puțină voință și muncă.

Aici mă simt din nou obligat să fac unele precizări. Am făcut vorbire despre *consens*. Atâta timp cât FFR este administrată de o echipă restrânsă, grup din care nu pot face parte decât persoane care nu au opinii divergente, organizația și viața filatelice românească va bate pasul pe loc. *Transparență!* Da! Pentru a risipi orice bănuială și a avea o susținere generală staff-ul FFR trebuie să aibă o deschidere largă și cel mai important, reală. Într-o Federație modernă nu pot exista procese verbale măsluite sau informări făcute doar de formă. Un raport de activitate însoțit de toate documentele trebuie făcut public periodic. Și în final despre *profesionalism*. Fără să mă repet simt nevoia să revin, spunând că fără un management competent nu sunt șanse reale pentru relansarea FFR.

În fine... Nu vreau să par patetic, dar sper ca măcar o parte din cele enumerate în acest material să fie puse în operă ca un prim pas într-o evoluție naturală. Sunt sigur că ideile mele nu sunt foarte simpatice pentru mulți dintre cei cu interese obscure. Dar și ei trebuie să înțeleagă că și afacerile lor pot fi relansate odată cu relansarea filateliei românești.

Nu mi-a mai rămas decât să urez baftă, calm, înțelepciune și echilibru tuturor celor care, se pare, peste scurt timp vor lua decizii vitale pentru viitorul filateliei din România. Indiferent de componența viitoarei echipe, dacă planurile FFR vor fi în favoarea filateliștilor echipa philatelico.ro va contribui cu tot ce poate oferi pentru binele filateliei românești.

Un singur lucru le cer imperativ celor implicați: să aibă în vedere că numele lor pot apărea în istoria filateliei românești scrise cu litere groase... sau deloc.

cartea de pe copertă

Noi apariții în literatura cartofilă

Sfârșitul anului 2011 a fost marcat de apariția, la Editura AXA din Botoșani, a două lucrări ce îmbogățesc patrimoniul literaturii cartofilă, surprinzând nu prin cantitate cât prin calitatea conținutului exprimată în capacitatea de sinteză a informațiilor și acuratețea desfășurării narative a imaginilor reproduse.

Autorul, nimeni altul decât inginerul sucevean Nicolai Oprea, care în anii 2004 și 2007 ne-a surprins cu volumele **Suceava - cronică ilustrată** și respectiv **Bucovina - cronică ilustrată**, combină în paginile noilor lucrări imagini din perioade de mult uitate, reproduse după cărți poștale ilustrate, cu texte de esență rezultate dintr-o documentare asiduă făcută cu o tenace pasiune demnă de admirat. Acestei „combinații” autorul îi adaugă cu măiestrie ceva din noblețea spiritului bucovinean, noblețe izvorâtă din dragostea pentru locurile natale, din stima și respectul purtate celor ce au creat istoria acestor locuri și care la rândul lor au devenit istorie.

Prima lucrare intitulată **A fost odată ADA KALE - cronică ilustrată** etalează o suită de imagini a unui ținut și a unei comunități tragic dispărute urmare a modificărilor geografice survenite după construirea sistemului hidroenergetic Porțile de Fier. Autorul nu este un om al acestor locuri, dar vizitarea lor i-a provocat o puternică impresie care l-a determinat să colecționeze imagini din zonă și să se documenteze adunând date referitoare la istoria insulei Ada Kale și a comunității dezvoltate aici încă din Antichitate. Lucrarea este rezultatul acestui studiu și este amprentată de mahnirea autorului care își exprimă indirect regretul că numai în patru decenii lumea a dat uitării atât aceste locuri cât și oamenii care le-au „sfînțit”, mai mult chiar generațiile mai tinere nici nu știu că au existat.

Cea de-a doua lucrare intitulată **Județul Suceava cu capitala la Rădășeni** face o succintă și sintetică trecere în revistă a unor date

istorico-geografice mai puțin cunoscute sau mai bine-zis ignorate „de voie sau de nevoie” o foarte lungă perioadă de timp. În 1846 în actele de cancelarie de la Iași apare denumirea de Județul Suceava, denumire dată Ținutului Sucevei, vechi teritoriu ale cărui granițe au fost stabilite ca urmare a unei succesiuni de înțelegeri și tratate între Rusia, Imperiul Otoman și Imperiul Habsburgic. Acest județ a existat înainte de apariția județelor Fălțiceni și Baia și pentru scurt timp a avut capitala stabilită la Rădășeni.

Consider de prisos să fac alte aprecieri asupra lucrării și mă voi limita să-l citez pe d-nul prof. univ. dr. Ștefan Purici de la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava care, în prefața intitulată „Reconstrucția imagistică a trecutului”, o face cu atâta profesionalism:

„Gândită ca pe o oglindă a timpurilor uitate, concepută ca un volum de imagini și slove, cartea, dăruită cu multă grijă și pasiune cititorului secolului al XXI-lea, se prezintă, prin strădaniile împătimitului culegător de informație vizuală și documentară, drept o poezie scrisă cu instrumentele sufletului pelerin prin timpuri și locuri rămase, de multe ori, în afara istoriei. Nicolai Oprea oferă, celui care îndrăznește să deschidă această 'cronică ilustrată', o excursie incitantă în ceea ce a fost cândva, înainte de 1918, lumea provincială din partea de nord a României moderne...”

Cronică ilustrată concepută de Nicolai Oprea se impune ca un apel la neuitare, ca un semnal tras spre deșteptarea și întărirea

coeziunii comunitare, ca un instrument de redescoperire a valorilor create de-a lungul timpului în partea de nord a Moldovei lui Ștefan cel Mare.”

Cei interesați în procurarea acestor lucrări îl pot contacta pe autor (opreanicolai@yahoo.com, sau telefon 0740 192 190).

